

ÍNDEX

1.	DOCUMENTS DE L'AGENDA LOCAL 21	4
2.	GENERALITATS DEL MUNICIPI	6
	2.1 Generalitats i trets fisiogràfics	6
	2.2 Història	8
3.	MEDI FÍSIC	11
	3.1 Clima	11
	3.1.1 Precipitacions	11
	3.1.2 Temperatures	12
	3.1.3 Vents	13
	3.2 Litologia, edafologia i geomorfologia	15
	3.2.1 Litologia	15
	3.2.2 Caracterització dels sòls	17
	3.2.3 Geomorfologia	18
	3.3 Hidrologia	20
	3.3.1 Hidrologia superficial	20
	3.3.2 Hidrologia subterrània	20
	3.4 Sistemes naturals (hàbitats)	25
	3.4.1 Punts d'Interès Científic	27
	3.5 Paisatge	28
	3.5.1 Anàlisi del paisatge	28
	3.5.2 Qualitat del paisatge natural a Mancor	31
	3.6 Riscos. Zones de Prevenció de Riscos.	33
	3.6.1 ZPR d'incendi	33
	3.6.2 ZPR d'esllavissament	34
	3.6.3 ZPR d'erosió	36
	3.6.4 ZPR d'inundació	39
	3.6.5 Episodis de catàstrofes naturals	39
4.	DEMOGRAFIA	41
	4.1 Característiques demogràfiques	41
	4.1.1 Evolució de la població a Mancor	41
	4.1.2 Estructura de la població	42
	4.1.3 Origen de la població	44
	4.1.4 Moviments migratoris	45
5.	ESTRUCTURA DEL TERRITORI	47
	5.1 Planejament supramunicipal	47
	5.1.1 Determinacions del PDS de pedreres	47
	5.1.2 L'Aprovació inicial (1/XII/03) del Pla Territorial de Mallorca.	48
	5.2 Planejament municipal	48
	5.2.1 Instruments de Planejament municipal	48
	5.2.2 Classificació i qualificació del sòl	48
	5.2.3 Disposicions de caràcter general de les NS.	50
	5.3 Usos del sòl	51
	5.4 Espais naturals protegits	52

6.	SOCIOECONOMIA	55
6.1	Activitats econòmiques	55
6.1.1	Generalitats	55
6.1.2	Activitats segons l'IAE	59
6.1.3	El sector agrari	61
6.1.4	Empreses certificades	64
6.2	Ocupació i atur	65
6.3	Habitatge	67
6.3.1.	Evolució visats, reformes, llicències municipals	68
6.3.2.	Cens d'habitatges i Sòl Vacant	70
6.4	Equipaments i infraestructures	72
6.4.1	Equipaments	72
6.4.2	Infraestructures	72
6.5	Mobilitat i transports	74
6.5.1	Nombre de vehicles	74
6.5.2	Infraestructures viàries	76
6.5.3	Altres aspectes relatius a la mobilitat i els transports	76
6.5.4	Transport col·lectiu o públic.	77
6.5.5	Comportament	77
6.6	Tensió social	78
6.7	Medi social	78
7.	MEDI AMBIENT	83
7.1	Aigua	83
7.1.1	Consum d'aigua	83
7.1.2	Qualitat de l'aigua servida	84
7.2	Aigües depurades	85
7.3	Residus	87
7.3.1	Residus sòlids urbans	87
7.3.2	Reciclatge	89
7.3.3	Residus Especials i Perillosos.	91
7.4	Energia	92
7.4.1	Evolució de l'energia elèctrica facturada	93
7.4.2	Consum elèctric per sectors i subsectors econòmics	94
7.4.3	Energies renovables	96
7.5	Emissions atmosfèriques i renou	97
7.5.1	Activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera (APCA)	97
7.5.2	Producció de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle.	98
8.	ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL	101
8.1	Descripció de l'organigrama municipal	101
8.2	Pressupost municipal	102

1.- DOCUMENTS DE L'AGENDA LOCAL 21

1. DOCUMENTS DE L'AGENDA LOCAL 21

Aquesta Memòria Descriptiva és un document de l'Agenda Local 21 de Mancor elaborat per part del *Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial*(GaaT), pel Consell de Mallorca (Conselleria de Cooperació Local) i la Mancomunitat del Raiguer de Mallorca. A més de Mancor de la Vall, aquest treball inclou els municipis d'Alaró, Binissalem, Búger, Consell, Campanet, Inca, Santa Maria del Camí i Selva. Els treballs s'iniciaren al darrer trimestre de l'any 2002 i finalitzaren a l'inici del 2004.

Per a cada municipi s'han entregat els següents documents:

- **Document 1:** Memòria Descriptiva, que inclou un arxiu fotogràfic i una col·lecció de plànols.
- **Document 2:** Diagnosi de Sostenibilitat del municipi.
- **Document 3:** Pla de Participació Ciutadana.
- **Document 4:** Pla de Seguiment de l'Agenda Local 21 i sistema d'indicadors de sostenibilitat.
- **Document 5:** Proposta de Pla d'Acció Municipal.
- **Document 6:** Document de Síntesi.
- **Annexos de Participació Ciutadana.**

Aquesta **Memòria Descriptiva** és una recopilació de totes les dades que es consideren rellevants per tal d'iniciar l'Agenda Local 21, informació que queda limitada per la seva existència i accessibilitat, especialment a fonts públiques de dades, que es citen al llarg de tot el document. La Memòria Descriptiva no incorpora cap valoració de les dades que s'han pogut localitzar i elaborar, només el que s'hagi trobat i, si és possible, la comparació amb altres dades de referència. S'ha intentat obtenir dades recents, però això no sempre ha estat possible.

Una part de la informació surgeix d'una enquesta realitzada per telèfon a persones del municipi. Aquesta informació ha estat molt útil, però s'ha de tenir en compte que respon al perfil dels entrevistats. Al document del Pla de Participació s'aporta tota la informació rellevant quant a l'enquesta. Concretament, l'enquesta s'ha fet a 20 persones de Mancor amb aquest perfil:

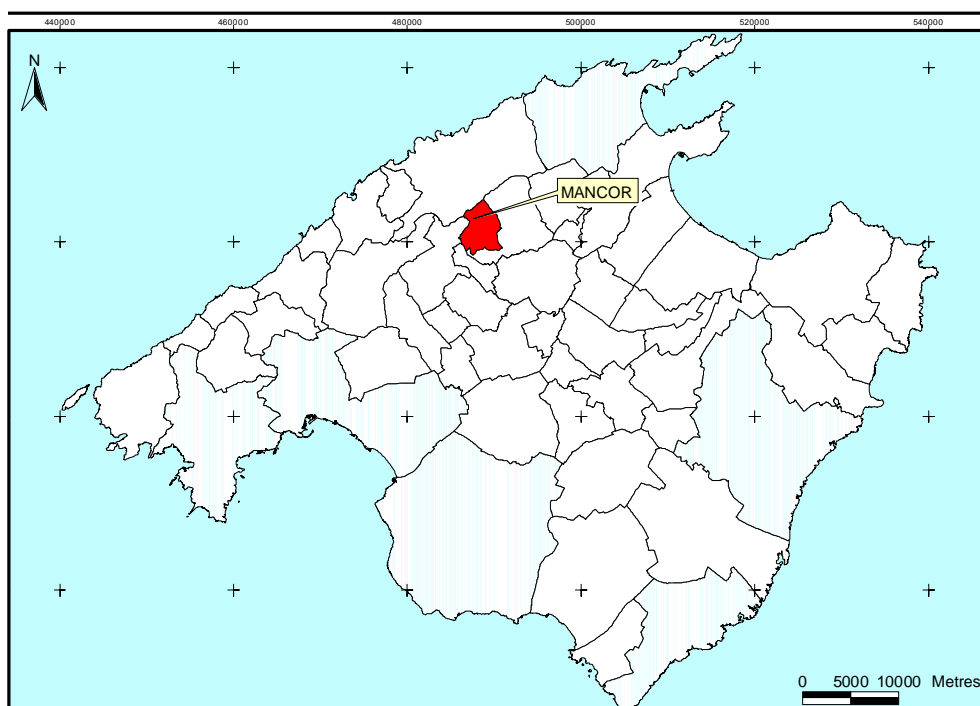
- Sexe: home 40%; dona 60%.
- Edat: 10-20 (0%); 21-30 (10%); 31-40 (20%); 41-50 (40%); 51-60 (0%); més de 60 (30%).
- Situació laboral: atur (0%); estudiant (0%); jubilat (25%), mestressa de casa (25%); construcció (10%); indústria (10%); camp (5%); serveis (25%).

2.- GENERALITATS DEL MUNICIPI DE MANCOR

2. GENERALITATS DEL MUNICIPI

2.1 Generalitats i trets fisiogràfics

El terme municipal de Mancor de la Vall està situat entre els termes de Selva, Lloseta, Alaró i Escorca. Amb una extensió de 19,87 km² és el quaranta-cinquè d'entre els 53 municipis de Mallorca. Té 997 habitants (2003) i una densitat de 50 h/km². La vila se situa a 215 m. El centre de la vila correspon a l'antiga alqueria de Mancor. Al seu voltant es disposen els barris, fruit de l'expansió urbana dels s. XVIII-XX. Són els de sa Vileta, Turixant, es Colomer, ses Planes, s'Ametlar i s'Hort de Son Simó.

LOCALITZACIÓ DEL MUNICIPI A L'ILLA DE MALLORCA

Els nuclis històrics de Biniarroi (455 m), Biniatzent (220 m) i Massanella (210 m) són deshabitats.

El terme es configura de forma relativament rectangular, allargassada de N a S, d'uns 6 per 4 km. N'és l'element central el massís del puig de Suro (644 m), al voltant del qual s'estenen les valls. El terme presenta una estructuració clarament dual. N'ocupen el NE, amb més de la meitat del territori, la vall i antiga alqueria de Massanella, drenada pel torrent de Massanella. L'àrea meridional, lligada al puig de Suro, correspon a les antigues alqueries de Mancor, Biniarroi i Biniatzent.

Geològicament, presenta també un acusat dualisme. En els terrenys càrstics de Massanella, la ràpida infiltració de les aigües en el subsòl i fins a capes molt fondes, determinà l'escassetat de fonts cabaloses i dificultà el sorgiment d'una horticultura rellevant fins que, mitjançant un gran treball d'enginyeria, hi fou portada l'aigua de la font del Prat de Cúber (Escorca). Contràriament, la presència de nivells argilosos en el massís del puig de Suro, permet la retenció de les

aigües i fa brollar nombroses fonts aprofitades des del període islàmic. Ho demostra l'existència de topònims genèrics relatius a diverses fonts, com les de ses Fontanelles i ses Fontasses.

Dins l'antiga alqueria islàmica de Mancor, hi ha les possessions, rafals i terrenys de Son Bonafè, Son Collell, Son Colom, Conia, Escorca o Escorques, Son Lluc, Montaura, Son Morro, can Pau, Son Simó, Son Tomeu, Son Torranet i Turixant. S'hi troben el nucli urbà de Mancor de la Vall, l'oratori de Santa Llúcia, el pou Comú i la font de Mancor o de la Vila. Dins l'alqueria de Biniarroí, s'hi localitzen les possessions o rafals de ses Cases Noves, sa Font Garrover, can Macip, Son Nadal, can Pau Carro, Son Patró i can Ros. Hi ha el nucli de Biniarroí i les fonts de na Bàrbara i des Garrover.

A l'alqueria de Biniatzent, s'hi ubiquen les possessions de Biniatzent d'Alt, Biniatzent de Baix, l'hort de Biniatzent i Son Frau. Hi ha les fonts de sa Pressa i d'en Patró o de Biniatzent.

El terme té la cota màxima a l'extrem septentrional, al puig de sa Fita (895 m), i la mínima (155 m), al SE, a les terres de Son Bonafè, vora el torrent de Massanella. L'única muntanya plenament situada dins el terme és el puig de Suro (644 m). La resta d'altures se situen a la partió amb els altres termes. El puig de sa Fita (895 m), el de s'Aladernar o de sa Creu (602 m) i el de Meca (311 m) marquen la partió amb el terme de Selva. La penya Montaura (345 m), el puig des Rafalet (468 m) i el penyal de sa Font (462 m) el separen de Biniamar. El puig de sa Creu (664 m) marca el límit amb els termes de Lloseta i d'Alaró. La partió amb el terme d'Escorca és formada per la serra Mltjana (786 m) i sa Carena (895 m).

Tal com s'observa als **Plànols Informatius d'Hipsometria(I-1) i de Pendants (I-2)** es diferencien dues zones. Per una banda els terrenys més plans pels quals discorre el torrent de Massanella, els quals es localitzen a la part sudoriental del terme. Les cotes d'aquesta zona es situen entre els 155 m (cota mínima) i els 240 m. D'altra banda tenim la resta del municipi, d'una orografia més complexa i amb pendants sovint per damunt del 40 %.

A l'arribada dels primers pobladors, tot el terme era cobert d'alzinar. En el període romà, començà la deforestació de les terres baixes per dedicar-les a vinyes i conreu de cereals. Als segles XIII-XIX, l'olivar esdevengué progressivament el cultiu dominant a tota la contrada, combinat amb vinyes i cereals a les terres del pla i de les valls. Progressivament guanyà els costers i ascendí fins als petlts altiplans. El resultat fou una deforestació massiva dels alzinars. La presència de ramaderia i, sobretot, cabrum ajudà també a la deforestació. Per mantenir la terra en els costers deforestats es bastiren sistemes de marjades que ocupen gairebé tot el terme. Però bona part dels terrenys afectats per la deforestació restaren exposats a les intenses pluges que, incidint sobre les fortes pendants, determinaren una erosió de gran impacte i donaren lloc al sorgiment de roquissars descarnats.

Els alzinars restaren reduïts a les contrades de muntanya, sobretot a l'extrem septentrional, o formaren illots a zones ombrívols i marginals. Aparegueren així extenses garrlgues, sovint lliurades al treball dels roters, que solien acabar ocupades per nous olivars. El pinar progressà com a formació boscosa en substitució de l'alzinar. El garroverar, lligat a l'alimentació del bestiar, ocupà també grans zones del terme, sovint en cultiu mixt amb l'olivar. La vinya ocupava redols de les zones baixes i alguns costers, però entre els s XIX-XX, fou desfeta per la fil·loxera, fet que determinà la seva substitució per l'ametlerar.

2.2. Història

Els jaciments arqueològics al terme no són molt abundants. Destaquen els restes de talaiots al pujol de sa Tanca i a Conia, el turó fortificat de Son Boscà i el lloc de culte i enterrament de Montaura.

Durant l'època islàmica es donà un increment de població degut als progressos de l'agricultura i de la ramaderia. S'expandiren els cultius de reguiu tals com les hortalisses, les lleguminoses i les plantes textils i també la producció d'èquids, oví i caprí.

Les alqueries de Mancor, Biniatzent, Biniarroí, i Massanella proven el dinamisme de l'època musulmana amb la seva pertinença al juz d'Inkan. Es bastí una important obra d'enginyeria hidràulica que aprofitava els cabals d'aigua subterranis (mitjançant qanats) i superficials (molins).

La conquesta catalana (1229) fou fàcil al sector sud del terme però a les muntanyes del nord la resistència es mantengué fins al 1232. Jaume I dona les terres del terme al Paborde de Tarragona i posteriorment es repartiren entre els nous repobladors.

El 1248 el papa Inocenci IV creà la parròquia de Sant Llorenç, de Selva. El 1300 el rei Jaume II fundà la vila de Selva. Les alqueries situades dins el terme municipal de Mancor passaren a dependre de Selva i formaren part de la seva parròquia (fins al 1913 quan es va constituir la parròquia de Sant Joan Baptista de Mancor) i del seu terme fins al 1925. Cadascuna de les alqueries tenia les seves terres comunals.

Al segle XIV fou edificada la capella de Santa Llúcia que estalviava el desplaçament a l'església de Selva dels habitants de Mancor i Biniarroí. Les alqueries experimentaren un notable increment demogràfic i la propietat es fragmentà progressivament a Mancor i a Biniarroí. Per la seva banda Massanella es convertí en un latifundi senyorial en mans dels Catlar, que sortiren victoriosos durant la Revolta Forana (1451-53).

Els mancorins foren afectats per la crisi social i econòmica i participaren activament a la revolta de les Germanies (1521-23). La derrota agreujà el desequilibri social i afavorí el triomf senyorial.

Al segle XVI s'aturà el creixement urbà de Biniarroí per manca d'espai mentre que Mancor inicià el desenvolupament del nucli urbà més important del terme afavorit per les condicions de localització, a un creuer de camins entre muntanya, Raiguer i Pla, fàcil accés a Inca i a l'eix Palma-Inca. Tampoc tenia limitacions d'espai (com Biniarroí), de localització excèntrica (com Biniatzent) o de jurisdiccions senyorials (com Massanella).

El 1590 el nucli de Mancor tenia 58 cases i més de 300 habitants. Aquest creixement determinà la construcció d'un temple propi i al 1606 s'obrí la nova església dedicada a Sant Joan Baptista.

Al llarg del segle XVII la contrada fou afectada pel fenomen del bandolerisme, produint-se desset assassinats. Els segles XVII i XVIII, malgrat les crisis, foren d'expansió demogràfica fonamentada en un creixement vegetatiu autòcton. Aquest creixement afirmà el sentiment dels mancorins de comunitat diferenciada respecte de Selva i la reclamació de major autogovern. Es creà la vicaria de Mancor (1770), el primer vicari de la qual, Bernat Nadal, seria posteriorment bisbe de Mallorca.

El segle XVIII acabà en un clima de cris econòmica, males collites i impacte de les grans guerres.

Al llarg del segle XIX l'impuls demogràfic se sostengué fins a superar les possibilitats de subsistència dins el mateix terme. La resposta a la crisi fou l'emigració temporal a altres pobles del Raiguer i de la Serra. L'obertura de mines de carbó al voltant del terme ajudà des de mitjans del XIX a sostenir la població.

Les reformes liberals del XIX, com els enterraments fora del nucli i la desamortització, toparen amb fortes resistències degut a la importància de les forces eclesiàstiques i senyorials (sobretot dels Abri-Descatlar, de Massanella).

El 1821 s'enllestí el nou cementeri, fora del nucli urbà. El 1854 fou acabada la nova església, d'estil neoclàssic. El 1913 Mancor esdevingué parròquia i en poc temps accedí a l'autonomia civil, primer com a entitat local menor (1924) i després com a municipi (1925). El nou municipi fou dotat de jutjat, secretari, metge titular i saig.

Durant la segona mitat del segle XX es modernitzaren les infraestructures: s'asfaltà la carretera d'Inca i els carrers del nucli, s'instal·laren les xarxes telefònica, d'aigua potable i de clavegueram i s'edificà una nova casa consistorial. S'expropià la font de Biniarroí per al proveïment d'aigua la nucli i s'aprofitaren les fonts de can Pau Carro i de Son Nadal, també de Biniarroí, posteriorment s'aprofità l'aigua de la font des Prat de Cúber. S'obtingué un solar en es Pedregaret per edificar-hi un centre escolar, es cobrí el torrent de Biniarroí, es construí una piscina pública i un poliesportiu, una estació depuradora i s'implantà el servei de recollida de fems. Es construí també el conjunt d'edificis destinat a casa de cultura, llar de la tercera edat i unitat sanitària local.

Les activitats agràries i ramaderes anaren convertint-se en marginals i es produí la instal·lació de fàbriques de calçat. Aquest sector posteriorment entrà en crisi i predominen ara les activitats terciàries. La seva localització i la bona oferta de serveis ha motivat un augment de la seva funció residencial, tant principal com secundària.

3.- MEDI FÍSIC

3. MEDI FÍSIC

3.1 Clima

S'ha d'entendre el clima del terme de Mancor dins el context de la resta de l'illa, de totes formes també es farà una petita anàlisi dels trets més característics dels factors, com precipitacions i temperatures pel que fa al territori que ara és objecte d'estudi.

La situació geogràfica de Mallorca en la Mediterrània occidental condiciona un tipus de clima que es veu afectat per dos tipus dominants de circulació atmosfèrica. Aquella que prové dels vents de ponent, característica de les latituds mitjanes com la nostra, amb la seva successió de fronts nuvolosos, i la que prové de la zona subtropical, amb altes pressions i escasses precipitacions i normalment de caràcter convectiu.

Quant a les característiques pròpies del municipi s'ha de tenir en compte en primer lloc la localització del municipi a la comarca del Raiguer, disposada paral·lelament a la serra de Tramuntana que la protegeix dels vents freds del nord. Aquesta situació afavoreix la pluviositat. Hem de considerar també que les diferències entre la morfologia de les distintes zones del terme. Mancor té unes dimensions relativament petites, el territori està configurat per una vall oberta cap el sud-est envoltada de importants elevacions al nord-oest i al nord, on podem trobar elevacions superiors als 800 m. Aquesta topografia configura un repartiment de les precipitacions en franjes paral·leles al relleu, amb un gradient que oscil·la entre els 700 mm del sud als 1000 mm del nord.

Totes les dades que seran analitzades aquí a efecte de caracteritzar el clima de Mancor s'han obtingut de les dades subministrades pel Centre Meteorològic de Palma de Mallorca.

Donat que no hi ha cap estació de mesura s'ha optat per calcular la mitjana de les dades registrades a les estacions de Campanet (son Estrany) i de Bunyola (son Vidal). La primera estació es troba a 7 Km a l'est del municipi i la segona a 6,3 Km a l'oest del terme de Mancor. Les dades s'han calculat amb les mesures preses durant el període 1989-1999.

3.1.1 Precipitacions

La majoria de les precipitacions es donen en forma de pluja, i només una petita part es dona en forma de neu o de calabruix. La neu sol fer incidència, gairebé anualment, als cims muntanyosos del nord i, amb menys freqüència, a l'àrea de Biniarroi, Mancor i Massanella. La precipitació mitjana anual és de 736,3 mm.

Com es comprova a la taula adjunta el repartiment d'aquestes precipitacions queda lluny d'un repartiment uniforme al llarg de l'any: es comprova que els màxims de precipitacions varen ésser als mesos d'octubre i novembre, quan es varen superar els 111mm, el segueixen la resta de mesos de la tardor que és l'estació més plujosa, per sobre de l'hivern i la primavera. Però la principal característica del climograma ve donada per l'etapa de sequera estival, característica molt freqüent del clima mediterrani. El mínim anual es dona al mes de juliol, amb 6,65 mm.

PRECIPITACIONS TOTALS												
	gen	feb	març	abril	maig	juny	juliol	agost	set	oct	nov	des
mitj	91.8	58.6	44.3	66.35	48.7	25.1	6.65	23	74	99.6	111.4	86.75
max	242.6	235.9	155.3	158.8	125.9	82.65	43.2	94.2	169.5	272.9	241.3	195.0
min	0.75	2.3	10.85	5.2	4.55	0	0	0.2	4.5	3.25	31.95	15.3

Precipitacions al municipi de Mancor

3.1.2 Temperatures

Les temperatures són les pròpies del clima de la mediterrània, temperatures suaus durant els mesos d'hivern on les mitjanes no baixen dels 8 ° i altes en els mesos d'estiu, accentuant la sequera provocada per la falta de precipitacions durant aquests mesos.

La temperatura mitjana anual és de 15,6 °. A la taula següent es presenten les temperatures mitjanes de cada mes, les quals oscil·len entre els 8,8 ° C de gener i els 24,35 ° C d'agost.

TEMPERATURA MITJANA													
	gen	feb	març	abril	maig	juny	juliol	agost	set	oct	nov	des	anual
mitj	8.95	8.8	11.02	13.05	16.97	20.32	23.6	24.35	20.67	16.87	12.25	10.02	15.6

Temperatura mitjana al municipi de Mancor

La temperatura mitjana mensual màxima enregistrada durant aquests darrers 11 anys és al mes d'agost, i és de 30,85° C i la mínima al mes de febrer de 5,05° C. Per tant l'amplitud tèrmica mitjana en aquest període és de 25,8°. Les diferències interanuals pel que fa a les temperatures són mínimes, molt per davall de les diferències interanuals en precipitacions.

A continuació s'adjunten les taules on es recullen distints paràmetres referents a les temperatures màximes i mínimes, recollides en el període 1989-1999.

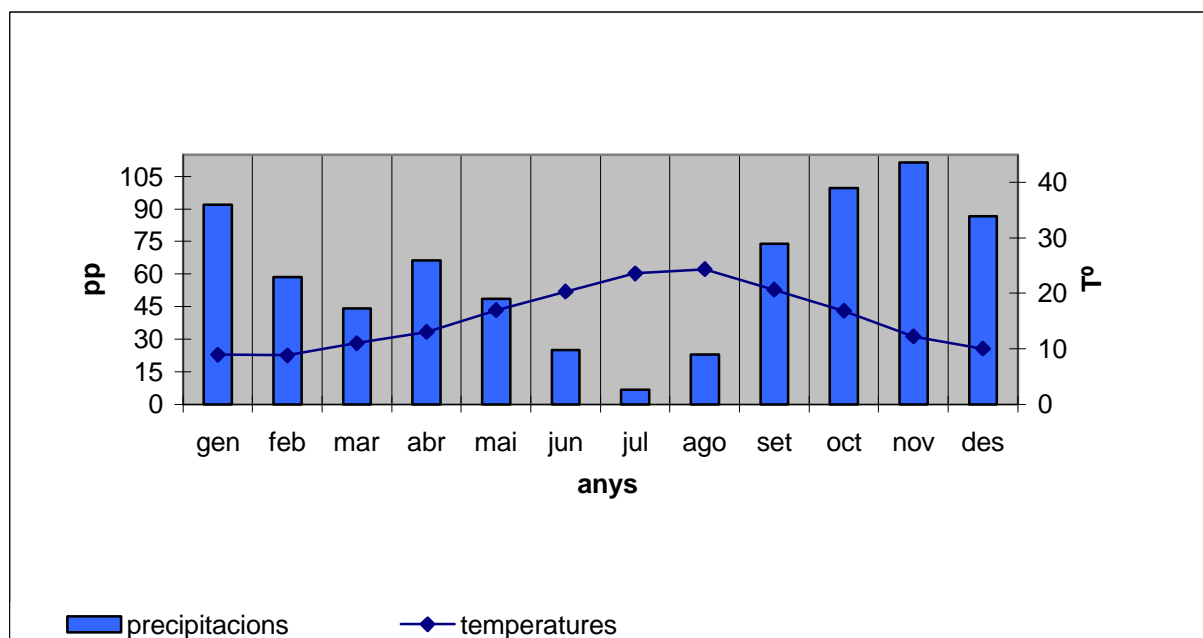
TEMPERATURA MÀXIMA													
	gen	feb	març	abril	maig	juny	juliol	agost	set	oct	nov	des	anual
mitj	12.2	12.55	15.4	17.8	22.6	26.45	30.45	30.85	26	21.55	16.35	13.55	20.5
max	14.25	15.4	17.75	19.25	26.05	28.55	32.4	33.5	29	24.75	19.1	15.5	33.5
min	9.35	10	13.35	16	19.7	23.45	28.2	27.7	22.25	19	13.35	10.6	9.15

Temperatura màxima al municipi de Mancor

TEMPERATURA MÍNIMA													
	gen	feb	març	abril	maig	juny	juliol	agost	set	oct	nov	des	anual
mitj	5.7	5.05	6.65	8.3	11.35	14.2	16.75	17.85	15.35	12.2	8.15	6.5	10.7
max	8.75	7.05	9.4	9.15	13.55	15.65	18.45	20.4	16.95	13.55	10.35	9.5	20.4
min	1.95	2.55	4.8	6.6	8.4	11.55	13.75	14.4	12.7	9.7	5.3	2.55	1.95

Temperatura mínima al municipi de Mancor

Finalment es resumeix el clima de Mancor amb el següent climograma on s'aprecia clarament com els màxims de temperatura coincideixen amb els mínims de precipitacions. Hi ha dèficit hídric en els mesos de juny a agost, mentre que a la resta de l'any hi ha un superàvit.

Climograma del municipi de Mancor. Font: Elaboració pròpia

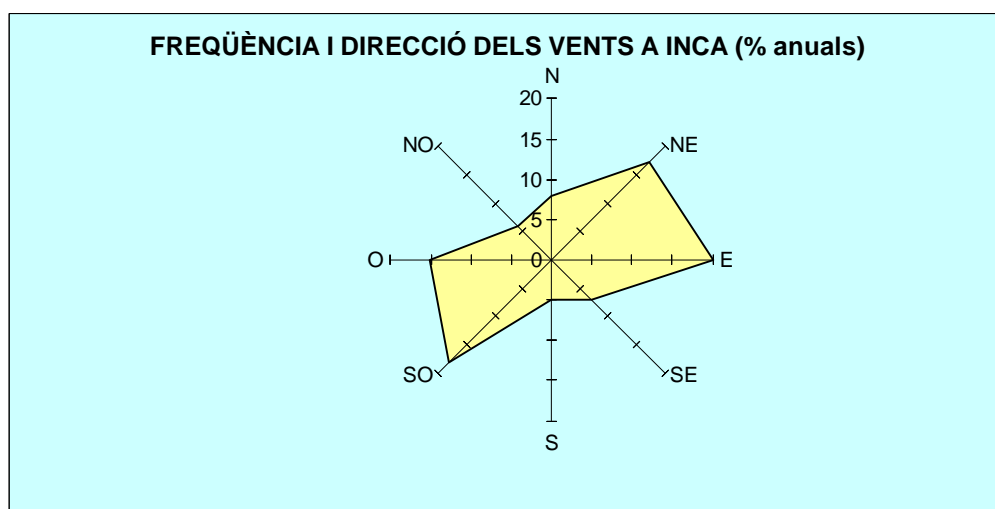
3.1.3 Vents

Tot i que no comptam amb mesures sobre la direcció i força dels vents, a les estacions emprades per al càlcul de les temperatures i precipitacions, podem fer algunes consideracions derivades de la posició del terme de Mancor dins l'illa de Mallorca.

Entre els mesos d'abril i octubre a Mallorca predomina el règim autòcton de l'embat. A la resta de mesos la serralada de Tramuntana redistribueix el vent fent que sobre el Raiguer predominin els vents paral·lels a la Serra: el NE (gregal) i el SW (llebeig).

Els vents més forts que afecten a la nostra zona són els de mestral (NW). Quan el mestral bufa damunt la serra de Tramuntana perpendicularment s'accelera als cims de la serra i cauen cap al Raiguer i el Pla produint ratxes variables, amb puntes molt intenses.

S'adjunta una rosa dels vents de la ciutat d'Inca, també situada al Raiguer, on s'aprecia clarament el predomini dels vents que recorren paral·lelament a la serra de Tramuntana (direcció NE ó E-SO). La figura explica el percentatge de vents que bufa des d'una direcció determinada al llarg de l'any. Cal dir també que hi ha un 21,2 % de calmes anuals.

Rosa dels vents aplicable al municipi de Mancor

3.2 Litologia, edafologia i geomorfologia

3.2.1 Litologia

(Vegeu Plànol Informatiu I3)

El mapa geològic i l'informe següent s'han extret del **Mapa Geológico de España escala 1: 50.000** realitzat pel **Instituto Tecnológico Geominero de España**. Del mapa en qüestió se n'ha utilitzat el full que correspon a Inca.

El terme pertany bàsicament a la unitat tectònica d'Alfàbia-es Barracar. Finalment hi trobam dipòsits postectònics. L'estratigrafia de Mancor es comenta a continuació:

a) Lutites, arenisques, guixos i roques volcàniques (1). Triàssic. Facies Keuper

L'aflorament d'aquests materials a Mancor és molt reduïda i es produeix a la zona de Can Bajoca, al torrent de Massanella. En conjunt es tracta d'una sèrie predominantment volcànica.

Una secció tipus d'aquests materials té els següents trams: un tram inferior, de 30 metres de gruixa visible, consistent en vàries colades de basalts vacuolars. Un segon tram, de 27 metres de gruixa, constituït per limolites, argilites vermelles i arenisques vulcanosedimentàries. Un tercer tram consistent en colades de 2 a 5 metres cada una de basalts vacuolars massius. El tram superior presenta a la base una colada de 30 metres de gruixa de basalts negres. El sostre presenta 2,5 metres de sòls calcimorfs, arenisques vulcanosedimentàries i limolites vermelles. Acaba el tram amb una colada de basalts de 6,5 metres i un nivell de potència similar de limolites i arenisques vulcanosedimentàries.

b) Dolomies tablejades, margues, argiles, bretxes i carnoles (15). Triàssic superior i juràssic

Trobam aquests materials al sud del nucli urbà, i al nord del terme. Solen estar associats a la facies del Keuper, encara que els seus afloraments són més importants.

Està constituït per una alternància regular de dolomies grises i vermelloses, i limolites i argiles limolítiques verdes i vermelles, ben estratificades en capes decimètriques. La potència mitjana és de 150 metres.

c) Calcàries i dolomies tablejades, margues, arenisques i bretxes calcodolomítiques a la base (10). Lias (juràssic).

Aquests materials constitueixen els relleus més importants del terme, amb l'excepció del massís del puig des Suro. Es troben, des de la part inferior a la superior, les següents litologies:

Bretxes calcodolomítiques, i calcàries i dolomies brecoïdes. És un tram de potència variable entre 100 i 200 metres, mal estratificat o amb estratificació difusa que s'accentua a la part superior. Les bretxes poden ésser mono i poligèniques, els clastos són angulosos, de calcària i dolomia, essent la seva mida mitjana de 2-3 cm i màxim de 10-20 cm. Cap a la part superior passen a dolomies i calcàries dolomítiques cristal·lines bretxoides.

Calcàries i dolomies tablejades: la potència varia entre 100 i 250 metres. La part inferior són calcàries mudstones i calcàries dolomítiques ben estratificades en bancs de 0,5 a 1,5 metres. La part superior són calcàries ben estratificades en capes de 30 a 60 cm amb alguna intercalació ocasional de margues.

El tram superior té una potència de 30 a 50 metres. És una successió de calcàries, calcàries arenoses i arenisques estratificades en bancs de 0,6 a 1,5 metres.

d) Margues i calcàries, calcàries amb sílex, calcàries noduloses i “falses bretxes” (2). *Dogger-Malm. Cretaci inferior.*

Aflora a les estructures sinclinals i constitueix un tram blan que dona lloc a valls i zones deprimides generalment cobertes de materials col·luvials. En aquests materials, per on discorre en un bon tram el torrent de Massanella, es localitza el nucli urbà.

Des de la part inferior a la part superior es distingeixen els següents trams:

Un tram de 60 a 90 metres de gruixa constituït per margues gris obscur i calcàries mudstones grises ben estratificades en capes de 20 a 70 cm.

Un tram de 10 a 15 metres de gruixa constituït per calcàries noduloses i “falses bretxes” de colors vermel·losos.

Un tram de 50 a 65 metres de calcàries mudstone tablejades, disposades en bancs de 30 cm, amb interestrats margosos. El tram acaba amb un nivell de 10-12 de “falses bretxes”, no sempre present.

El tram més alt consisteix en una alternança de margues grises i calcàries mudstones grises o blanques ben estratificades en capes de 30 a 50 cm.

Es tracta d'un conjunt de margues i calcàries que apareixen molt meteoritzades i cobertes per la qual cosa la seva caracterització en secció és difícil de realitzar.

e) Calcàries algals (5). Terciari (Eocé superior)

Petits afloraments al sud-est del terme, en el límit amb Selva. Es tracta de 50 metres de calcàries algals, marrons, estratificades en capes de 1 a 2 metres, amb laminació paral·lela i restes de plantes. A la base poden presentar nivells de calcàries argiloses i margues grises amb capes de lignit.

f) Arenisques calcàries, calcàries, pudingas i margues (16). Terciari (*Oligocé inferior-mitjà*).

Correspon a afloraments que es localitzen al límit del terme de Selva, a l'altura del nucli urbà de Selva. La potència observada és de 10 a 15 metres, i està constituïda per margues rosades, arenisques, calcàries bioclàstiques i alguns nivells de pudingues.

g) Conglomerats, argiles, llims i calcàries (8). Terciari (*Oligocé superior*)

Hi ha un aflorament d'extensió considerable a prop del nucli urbà de Mancor, a la zona del puig des Suro.

La seva potència pot arribar als 200 metres. La base són uns 20 metres de conglomerats calcaris massius, arenisques calcàries, i limolites i argiles groguenques i vermel·loses amb nòduls de carbonats. Per sobre hi ha un tram de 40 metres de conglomerats amb intercalacions d'argiles. La part superior són 75 metres d'argila i

llims vermells amb nòduls de carbonats, amb intercalacions de conglomerats i nivells prims de calcàries.

h) Graves, arenas i argiles (13). Quaternari (Holocé).

Són dipòsits recents d'origen el·luvial i al·luvial que omplen el fons d'algunes valls, els dipòsits d'origen kàrstic que ocupen certes depressions, i els dipòsits que cobreixen la part del Pla. A Mancor no ocupen una gran extensió, limitant-se a la zona del torrent de Massanella.

La gruixa en general és reduïda i recobreix els dipòsits quaternaris més antics.

Es tracta de graves poligèniques, calcàries amb matriu limoarenosa, argiles de descalcificació i argiles i llims vermells, a vegades amb nivells de costres zonals i graves disperses.

3.2.2 Caracterització dels sòls

La caracterització dels sòls es farà en base a la capacitat agrològica del terreny, donada la mancança d'estudis edafològics de la comarca. La capacitat agrològica dels terrenys presents al municipi de Mancor es cartografia al **Plànol Informatiu I5 Capacitat agrològica**. La informació s'ha elaborat en base al Mapa de Clases de Capacidad Agrológica del Ministerio de Agricultura.

Descripció de la classificació

El valor del sòl resideix en la propietat d'aquest per sostenir la vida vegetal; en la seva capacitat productiva. Aquesta capacitat és major quant més ampli és el ventall de produccions possibles i majors els rendiments que aquestes produccions proporcionen, cosa que depèn d'un conjunt de característiques climàtiques, fisiogràfiques i/o edàfiques.

D'un sòl agrícola és important conèixer la seva capacitat productiva però també quin són els riscos de pèrdua o deteriorament d'aquesta capacitat en funció del sistema d'explotació. Aquests dos aspectes –capacitat de producció del sòl i el risc de pèrdua d'aquesta capacitat, segons el sistema de explotació- són els que resumeixen el concepte de **capacitat agrològica**.

La capacitat agrològica es divideix en vuit classes integrades en quatre grups.

Grup 1. Sòls en els que és factible aplicar sistemes d'explotació de conreu permanent o qualsevol altre d'intensitat menor: Classe I, II i III.

Grup 2. Sòls que permeten sistemes d'explotació que van des del conreu ocasional fins a la reserva natural: Classe IV

Grup 3. Sòls apropiats per a la seva explotació amb sistemes de pastoreig, producció forestal i/o reserva natural, però no sometible a conreu: Classe V, VI, VII.

Grup 4. Sòls que com a màxim són apropiats per a reserva natural: Classe VIII.

Descripció de la capacitat agrològica dels sòls del municipi de Mancor:

L'elevat relleu de la major part del municipi determina que el 60 % de la seva superfície sigui improductiva (classe 8) i que el 12% (444 Ha) no sigui apte per a conreu.

Únicament un 13,38 % (266 Ha) està cobert per un sòl de classe 4 (apte per a conreu ocasional) que correspon generalment a àrees amb un relleu menor, i un 3,8 % (77,15 Ha) són de classe 3 (aptes per a conreu sistemàtic). Aquest tipus de sòl apte per a conreu sistemàtic es localiza en la part sudest del terme, a prop del nucli urbà.

Classe de sòl	Descripció	Sup (Ha)	% municipi
2	Conreu sistemàtic	77,15	3,88
3	Conreu sistemàtic	266,01	13,38
4	Conreu ocasional	179,51	9,03
6	No conreable	265,05	13,34
8	Improductiu	1199,8	60,37

Capacitat agrològica

3.2.3 Geomorfologia

Descripció general

El municipi de Mancor es localitza en la part meridional de la serra Tramuntana. Això fa que els dominis geomorfològics més abundants siguin el càrstic i el de vessants que es localitzen als importants relleus que es troben a Mancor.

Els distints dominis es cartografien al **Plànol Informatiu I4: Geomorfologia**. La informació s'ha elaborat en base al treball de camp i a l'anàlisi de la fotografia aèria. El treball ha estat realitzat per Antonia Diaz Palmer i Catalina Rotger Ambrós sota la coordinació de Jaume Servera Nicolau.

Domini càrstic:

Apareix a les zones caracteritzades per l'aflorament del material calcari i dolomític degut a la poca potència del regolit (sòl) i ocupa 145,28 Ha (7,3 % del municipi). Aquests processos càrstics donen lloc a formes com el rinnenkarren, rillenkarrren, canons càrstics i a camps de rascler entre d'altres. La intensitat en que es dona aquest procés exerceix un control damunt els altres dominis, sobretot el domini de vessants. Les formes de rinnenkarren i rillenkarrren són unes microformes representades per canals i estries i que en conjunt amb altres formes càrstiques formen els anomenats camps de rascler.

El rascler el trobam com a dominant en les parts més elevades dels relleus de la Serra Tramuntana, allà on els materials calcaris es troben afectats pels processos de dissolució degut a la minsa potència del regolit. Aquest domini perd importància a mesura que disminueix l'altitud, on coexisteix amb el domini de vessants.

Cal fer referència a l'existència de distints canons càrstics al municipi, resultat de l'acció erosiva dels torrents (dissolució dels materials calcaris). Aquests canons es troben a trams del torrent de Massanella i a la zona de Biniatzent.

Domini de vessants:

Com el seu propi nom indica, es localitza a les vessants dels relleus del municipi i ocupa 754 Ha (37,9 % de Mancor). Les formes geomorfològiques resultants d'aquest domini venen produïdes per la força de la gravetat que provoca el moviment de les roques i les vessants.

Els moviments deguts a la força de la gravetat donen lloc a la caiguda de blocs que s'acumulen al peu dels espadats i de les vessants.

L'abundància de relleus importants al municipi de Mancor fa que hi hagi moltes ruptures de pendent còncaves importants, així com espadats de més de 50 m, dels que destaquen els de la serra de s'Esperó.

El domini de vessants està molt condicionat per la intensitat de l'acció de la meteorització, ja sigui aquesta de tipus mecànica (pressió que poden exercir les arrels dels arbres a dins de fissures de les roques...) o química (dissolució de les roques carbonatades).

Allà on es dona un domini compartit entre el càrstic i gravitacional, representat al mapa geomorfològic, és en zones on afloren els materials calcaris i, per tant, carstificats o susceptibles de ser-ho, però també exposats a la força de la gravetat, encara que no hi hagi espadats molt significatius. Aquest domini de confluència entre càrstic i de vessants ocupa 839 Ha, cosa que suposa el 42,2 % del municipi.

Domini fluvio-torrencial:

Aquest domini geomorfològic únicament es presenta en la meitat meridional del municipi on trobam els relleus més suaus corresponents amb els fons de vall. Ocupa 249 Ha (12,5% del municipi). Les formes més importants produïdes per l'acció fluvio-torrencial es troben al contacte entre les vessants dels relleus i el fons de vall. Aquí és on es localitzen els ventalls al·luvials i els cons de dejecció.

Els ventalls i cons de dejecció s'originen quan un curs d'aigua perd velocitat en el moment en que passa d'una pendent forta a una més suau. Aquesta pèrdua de velocitat minva la capacitat de transport de l'aigua, donant lloc a la deposició de materials. A més, quan el torrent arriba a la plana no sols perd velocitat sinó que també perd la seva condició de rectilini i s'escampa, de manera que la deposició dels seus sediments es fa de manera lobular, sedimentant primer el material més gran i en darrer lloc el més prim (bàsicament llims i argiles), i donant com a resultat una morfologia de con aplanat.

La majoria dels ventalls representats al mapa geomorfològic no són actius en l'actualitat ja que el curs d'aigua ha canviat el seu recorregut i deposita a un altre lloc formant un nou ventall o lòbul.

3.3 Hidrologia

(Vegeu Plànol Informatiu I6)

3.3.1 Hidrologia superficial

Pel que fa a la **hidrologia superficial**, s'ha elaborat un mapa dels principals tàlvegs que travessen el territori municipal. Aquests cursos s'han definit amb eines informàtiques a partir de la topografia que proporciona el Mapa Topogràfic Balear (MTB), de manera que els resultats són generals i ens informen bàsicament sobre la direcció aproximada que segueixen les aigües dins el conjunt del terme, sense entrar gaire en detall, per això, seria necessari un bon aixecament topogràfic de tot el municipi.

Cal remarcar que el terme, pel que fa a la seva escorrentia superficial, es troba inclòs dins el vessant de la badia d'Alcúdia.

El curs d'aigua més cabalós és el torrent de Massanella, tributari del de Sant Miquel, que rep, dins el terme, els torrents de Biniarroí i de Biniatzent.

Tota la xarxa superficial es troba vertebrada pel torrent de Massanella. Aquest neix al nord, al municipi d'Escorca i s'endinsa a Mancor per s'Estret. Fins a la possessió de Massanella el torrent transcorre encaixat, i rep per aquesta zona al torrent des Corral Fals al marge dret, i al marge esquerre les aigües que drenen des de el puig de ses Fontanelles. El torrent de Massanella segueix per la vall de Mancor i forma una conca asimètrica, on tan sols rep aportacions importants pel marge dret, com els torrents d'Escorques, ses Fontanelles i Biniarroí. El torrent continua cap el sud-est fins que a Bonafé surt al terme de Selva. Més tard rep el nom de torrent de can Queto i torrent de Búger, fins que s'uneix al torrent de Sant Miquel i desembocar a l'Albufera d'Alcúdia.

Existeix un petit sector al sudoest del municipi que les aigües drenen pel torrent de Biniamar, però que també s'uneixen al torrent de Massanella dins territori de Selva.

3.3.2 Hidrologia subterrània

Dins del municipi de Mancor es troben les següents unitats hidrogeològiques:

	sup. Unitat /municipi (Ha)	% Unitat /municipi
UNITAT ALARÓ	804,5	40,50
UNITAT UFANES	1182	59,50

Sup. Unitat hidrogeològica al municipi de Mancor

UNITAT ALARÓ:

Es situa en el sector central de la vessant sud de la serra Tramuntana. Limita al nord amb la Unitat Ufanès, a l'oest amb s'Estremera i al sud-est amb el Pla d'Inca-sa Pobla. El límit amb s'Estremera és impermeable, el límit amb Ufanès és poc conegut i és possible que hi hagi un cert fluxe entre les dues unitats i el límit amb el Pla d'Inca es suposa impermeable encara que hi ha sectors permeables.

Aquesta unitat està formada per dos aqüífers majors i uns altres quaternaris dels fons de vall que permeten el fluxe entre els majors i el Pla d'Inca. En conjunt, els aqüífers majors són

recarregats per la infiltració de l'aigua i pels possibles fluxes existents entre ells que encara no es coneixen prou. La seva descàrrega és per bombeig, per la font d'Alaró i pel fluxe al Pla d'Inca-sa Pobla.

A continuació es presenta els principals paràmetres dels dos aqüífers majors:

Nom	Litologia	Edat Geològica	Gruixa mitjana (m)	Tipus
Rethiense-Liàsic	Dolomies, calcàries i calcàries dolomítiques	Rethiense-Lías	200	Mixte
Oligocé	Conglomerats	Oligocé	<100	Mixte

Aqüífers de la unitat alaró

Funcionament Hidrogeològic:

UNITAT ALARÓ	
Sup. Permeable	34 km ²
Mitjana pluja	753 mm/a
% Infiltració	20
Recàrrega	5,1 hm ³ /a

Infiltració de la precipitació

Hi ha una extracció anual de 5,2 hm³ que fa que aquesta unitat es trobi actualment amb un problema de risc de sobreexplotació.

Balanç hidrogeològic i usos:

Entrades (hm ³ /any)		Sortides (hm ³ /any)	
Pluja directa	5.1	Manantials	0.27
Rius		Rius	
Laterals		Bombeig	5.13
Retorn reg	0.1	Laterals	
Altres	0.2	Altres	
Totals	5.4	Totals	5.4

Balanç hidrogeològic

La entrada "altres" correspon a infiltració d'aigües residuals (0,14 hm³/a) i pèrdues en conduccions (0,06 hm³/a) . Part del volum considerat "bombeigs" correspon a fonts.

Usos de l'aigua (hm³/any)	
Abto. urbà	4.2
Agrícola	0.93
Industrial	
Altres	
Total	5.13

Usos de l'aigua.

Qualitat:

Facies Hidroquímiques	
Bicarbonatada càlcica o càlcico-magnèsica	

Classificació	
Abastiment	Reg
Apte	Apte

Conductivitat (µS/cm)		Nitrats (mg/l)	
Màxim	776	Màxim	11
Mitjà	736	Mitjà	9
Mínim	699	Mínim	6

Qualitat de la unitat Alaró

UNITAT UFANES

Reb el nom de les fonts intermitents (Ufanes) que són la principal via de drenatge d'aquesta unitat. Es situa entre el Pla Inca –sa Pobla, s'Estremera, Alaró i la unitat Almadrava. Els límits amb s'Estremera i Almadrava són de caràcter margós impermeable. El límit amb la unitat Alaró és de dubtosa permeabilitat i pot existir un fluxe subterrani entre les dues. El límit amb el pla Inca – sa Pobla és margós o calcari margós i permet un fluxe cap al Pla.

Se suposa que la unitat Ufanes constitueix un anticlinori cabalgant. L'eix general de l'estructura es disposa en direcció OSO-ENE, prolongat-se fins al torrent de Sant Miquel.

Afecta a diferents ANEIS de la serra Tramuntana i està format per un aquífer de tipus mixte amb litologia de calcàries i dolomies del Rethiniense-Lias.

Característiques hidrogeològiques:

En el conjunt de la unitat els afloraments permeables ocupen 43 km² i la resta (3 km²) està formada per margues cretàiques o triàsiques impermeables.

Des del punt de vista hidrogeològic sembla lògic suposar que els aquífers situats en el flanc nord es troben total o parcialment separats dels aquífers del flanc sud pel Trias impermeable que aflora en l'eix anticlinal.

Les calcàries aflorants estan molt carstificades fins a una profunditat de varies decenes de metres, seguint a continuació calcàries i dolomies poc carstificades o amb una carstificació molt preferencial.

El tram carstificat té una permeabilitat molt alta, però normalment només es troben saturats pocs metres o cap. El tram inferior, meys permeable, està saturat i constitueix un aqüífer.

Funcionament Hidrogeològic:

La recàrrega dels aqüífers procedeix de la infiltració de l'aigua de pluja (1.100 mm/any). Una gran part de l'aigua infiltrada circula per les calcàries i dolomies liàsiques superiors, no saturades habitualment, sortint per les Ufanes. Un percentatge relativament petit de l'aigua infiltrada és retinguda per la formació calcària saturada subjacent. La infiltració pot ser de l'ordre del 37% de la precipitació.

La descàrrega per les Ufanes es fa d'una manera molt ràpida. Els volums totals descarregats per les fonts com a conseqüència d'una tempesta aïllada poden superar els 2 hm³ essent variable en funció de la magnitud de la tempesta.

UNITAT UFANES	
Sup. Permeable	43 km ²
Mitjana pluja	1046 mm/a
% Infiltració	36
Recàrrega	16,2 hm ³ /a

Infiltració de les precipitacions

Hi ha una extracció anual de 0,8 hm³ i per ara no presenta risc de sobreexplotació.

Balanç hidrogeològic i usos:

Entradas (hm ³ /any)		Salidas (hm ³ /any)	
Pluja directa	16.25	Manantials	14.85
Rius		Rius	
Laterals		Bombeig	0.76
Retorn reg	0.06	Laterals	0.7
Altres		Altres	
Totals	16.31	Totals	16.31

Balanç hidrogeològic

Usos de l'aigua (hm ³ /any)	
Abto. urbà	0.16
Agrícola	0.6
Industrial	
Altres	
Total	0.76

Usos de l'aigua

Qualitat de l'aigua:

L'aigua procedent de les Ufanes és potable i pot utilitzar-se sense problemes per abastiments urbans, industrials o agrícoles. El contingut d'ió clorur és molt baix oscil·lant entre 22 i 29 mg/l. La concentració de clorurs de l'aigua continguda en les dolomies inferiors saturades és de l'ordre de 50 mg/l. A continuació es presenten les característiques principals de la qualitat de l'aqüífer, segons JAB (1999b), DGOHCA-ITGE (1998)

Facies Hidroquímiques
Bicarbonatada càlcica i magnèsica

Classificació	
Abastiment	Reg
Apte	Apte

Conductivitat (µS/cm)		Nitrats (mg/l)	
Màxim		Màxim	
Mitjà	800	Mitjà	
Mínimo		Mínimo	

Qualitat de l'aigua

3.4 Sistemes naturals (hàbitats)

El municipi de Mancor té una diversitat d'hàbitats considerable, degut a la seva situació, amb una gran part de la seva superfície inclosa a la Serra de Tramuntana. De fet, participa dels usos habituals de les zones planeres de Mallorca, com ara els cultius de secà, participa dels usos comuns a la serra, com ara els oliverars, així com de certes tipologies d'hàbitats naturals o gairebé naturals, com ara els alzinars o els penya segats d'interior. Aquesta varietat d'usos, reflexe de la varietat morfològica del territori permet al territori la presència d'una varietat d'ambients i fauna i flora associats, que no trobam a altres zones de Mallorca.

Aquesta varietat es reflexa en primer lloc en els nombrosos tipus de vegetació i hàbitats presents. El tipus de vegetació i usos del sòl ens donen una bona idea de les diferents comunitats d'animals i vegetals presents.

VEGETACIÓ NATURAL

Bosc i matollars

L'alzinar seria el bosc predominant (vegetació climàtica) a Mancor, si no es donés la presió humana. Des de fa milers d'anys l'home ha anat eliminant l'alzinar per afavorir cultius i altres activitats agràries allà a on l'interessava o l'home també ha anat transformant els alzinars i adaptant-los als seus usos, sense eliminar-los.

Actualment els alzinars queden ben representats a les zones muntanyoses. A Mancor estan ben desenvolupats sobre tot envoltant els puigs com el de Sa Creu, es Suro o sa Serra Mitjana. La superfície aproximada suposa un 6 % del municipi (125.77 Ha).

Pinars. Els matollars (vegetació arbustiva) que trobam a Mancor són estats de degradació dels alzinars, sovint amb cobertura arbòria de pins, poc productors d'ombra . Aquesta vegetació s'origina en la sobreexplotació dels alzinars o boscos originals al llarg de mil·lenis o en la repoblació de margades i zones antigament conreadas i actualment en procés d'abandonament.

Els pinars, de vegades presenten un sotobosc pobre, amb pocs arbusts, a llocs a on el sòl ha quedat bastant degradat des de un estat original de alzinar. Sovint es troben entre l'alzinar i les zones conreades o les margades. De fet el pinar sòl invadir els marges abandonats. Aquests pinars els trobem a Mancor a zones als puigs citats amb alzinar (sa Creu, es Suro,...). Un altre tipus de vegetació amb pins, bastant freqüent, presenta moltes més espècies de arbusts, com ara les estepes (*Cistus* sp.), la mata (*Pistacia lentiscus*), el romaní (*Rosmarinus officinalis*), el ciprell (*Erica multiflora*), la farigola (*Teucrium polium*), la garlanda (*Lavandula stoechas*), el càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*), esparraguers (*Asparagus* sp.), així com petits arbres com ara l'ullastre (*Olea europaea* var. *silvestris*), l'aladern (*Phyllirea angustifolia*), el garrover (*Ceratonia siliqua*). Els pinars ocupen 381.51 Hes. (19,2 %) del municipi .

També hi trobam a Mancor zones amb garriga, que és un altra vegetació arbòria predominant a Mallorca, tot i que no tant a la Serra de Tramuntana. Està ben representat a Mancor, a la zona del Torrent del Corral Fals, costers del Puig des Suro i Puig de Montaura. La garriga ocupa 692.24 Hes. (38.8 %) del municipi i és la vegetació més extensa.

Els boscos, garrigues i matollars són importants per diverses raons:

- Són la vegetació natural que ocupa més superfície i, en conseqüència, dona suport a la majoria d'animals i plantes més característics i abundants del municipi.

- Constitueixen la major aportació natural al paisatge del municipi.
- Són el suport de moltes activitats humanes: ramaderes, de recolecció, lleure,...

Les majors amenaces són els incendis forestals i la seva transformació en altres usos, com ara la urbanització.

Fins ara s'han citat els tipus de vegetació més extensos al municipi de Mancor. A continuació es citen dos tipus més que tenen una extensió molt més petita, però que representen uns hàbitats molt interessants i escassos.

Vegetació de penyals

Als penyals de Mallorca, especialment a la Serra de Tramuntana, es poden trobar moltes de les plantes endèmiques de la nostra illa, especialment a les vessants exposades al nord, més humides i ombrívols.

A Mancor podem trobar aquesta vegetació especialment als espadats del Puig de Sa Creu, però també a qualsevol penyal vertical dels altres puigs o barrancs de torrents, tot i que no tan variada com als cims més alts de la Serra,.

Es tracta d'una vegetació molt important des del punt de vista naturalístic, si bé no sol patir amenaces ja que és força inaccessible.

Vegetació associada a l'aigua

La vegetació associada a l'aigua representa una superfície molt petita a Mallorca, llevat de les albuferes. Tot i així aporta bastant diversitat a la vegetació de certes comarques com és el Raiguer.

En primer lloc es pot trobar vegetació característica de petites fonts i degotissos, de presència puntual. En el primer cas es tracta de joncs i moltes envoltant una font i els seus elements, així com la vegetació d'algues que es poden trobar a les piques i safareigs. En el segon cas es tracta de falgueres (especialment la falzia *Adiantum capilli-veneris*) i moltes a punts a on regalima l'aigua, sigui d'una font o sota un penyal. A Mancor hi ha prop de mitja dotzena de fonts, algunes d'elles en estat seminatural. La major amenaça és la seva canalització amb tuberries i el fet de que es sequin per falta de manteniment o esgotament dels aqüífers que els alimenten.

A certs trams dels torrents, especialment el de Biniatzen, hi ha joncars importants, permanents, així com creixenars, temporals i que depenen del règim de pluges de l'any en qüestió. Els joncs més freqüents són els de l'espècie *Holoschoenus romanus*. Les amenaces són les mateixes que a fonts i torrents.

En darrer lloc també hi apareixen a molts de trams de torrents canyars (*Arundo donax*) que ocupen parts importants dels llits dels torrents. Es tracta d'una vegetació seminatural, ja que la canya és una espècie introduïda, no autòctona.

Ambients cavernícoles

Els ambients cavernícoles inclouen coves, però no només aquestes. Hi ha molts d'altres ambients subterranis que no són accessibles per l'home, però estan perfectament habitats. En general els ambients cavernícoles són ambients molt localitzats com les coves, sense vegetació apart de les entrades, però també són ambients força extensos, com ara els aqüífers. A Mallorca aquests ambients tenen un gran interès, ja que s'hi ha trobat nombroses espècies, moltes d'elles endèmiques.

El fet de que el municipi de Mancor sigui part de les estructures calices de la Serra de Tramuntana fa que hi trobem 18 cavitats inventariades. Les amenaces a aquests ambients són la visita freqüent o incontrolada, l'abocament de residus i la contaminació dels aqüífers que formen aquests ambients. Destaca un gran avenc a Font Garrover.

Ambients directament creats per l'home

En darrer lloc cal assenyalar els ambients creats i gestionats per l'home. El seu interès naturalístic és nul com a ambients naturals, però donen suport a flora natural, especialment ruderals, i molta fauna que s'aprofita de conreus, edificis,... Tenen un gran interès com a paisatge rural o urbà.

En general no pateixen greus amenaces i són bastants canviants per quant depenen directament de l'activitat de l'home.

FAUNA

A Mancor n'hi ha fins a 32 espècies de aucells. El fet de presentar ambients de conreus de pla, oliverars, boscos i penyals, fa que un gran nombre d'espècies nidifiquin o hagin nidificat en aquest municipi. De fet es tracta d'una de les zones amb més aucells nidificants comprovats; només manquen, lògicament, les espècies d'aiguamolls o marines. A més de les espècies nidificants, hi ha moltes d'altres que poden apareixer com a invernants o migrants als diferents ambients del municipi.

Quant a la resta de vertebrats, s'hi troben les espècies més comunes a tota l'illa de Mallorca, llevat de les tortugues de terra. Hi trobem serps de garriga i d'aigua, dragons, calàpets, granotes. Entre els mamífers es troben tots els rosegadors (rates i ratolins), mustélids (mart i mostel) i geneta.

3.4.1. Punts d'Interès Científic

Dins del municipi de Mancor hi ha 7 punts d'interès científic, cinc d'ells d'interès paleontològic, i dos d'interès zoològic. Aquests punts d'interès queden reflectits a la taula següent on es presenta també el nom, el tipus d'interès, la qualitat urbanística que té el lloc on es situen i la localització en coordenades UTM.

Nom	Interes	Qualificació urbanística	X	Y
Torrent des Bosc (1)	Zoològic	ANEI	487600	4403300
Torrent des Bosc (2)	Zoològic	ANEI	487600	4403400
Es Rafals	Paleontològic	ANEI	488300	4401300
Es Rafals II	Paleontològic	ANEI, ARIP(limit)	488700	4401500
Es Rafals III	Paleontològic	ANEI	488700	4401300
Massanella	Paleontològic	ARIP	491000	4401500
sa Plana de Masanella	Paleontològic	ANEI	489000	4402600

Punts d'interès científic.

Font: Inventari de Punts d'Interès Científic de les Balears. Conselleria d'Agricultura i Pesca

També cal citar el Cedre de Massanella, arbre declarat Singular d'acord amb la Llei 6/91, l'any 1993.

3.5 Paisatge

(Vegeu Plànol Informatiu I12)

3.5.1 Anàlisi del paisatge

El paisatge s'ha analitzat mitjançant un estudi de la qualitat paisatgística de les diferents zones del terme. Cal remarcar en aquestes línies que estam parlant de paisatge entès en termes naturals i ambientals. És a dir, que avaluarem la qualitat del paisatge, segons els seus valors naturals i ambientals, i no segons els seus valors humans.

Metodologia

Per elaborar aquest estudi s'han utilitzat **Sistemes d'Informació Geogràfica**. Això és, la combinació de cartografia, de diferents capes temàtiques, amb bases de dades alfanumèriques associades.

La nostra tasca ha consistit en crear un model territorial del terme de Mancor que ens permeti mesurar la qualitat paisatgística de cada unitat espacial definida. Aquestes unitats espacials, corresponen a quadrícules de 10 x 10 metres, amb les quals hem descompost tot el terme municipal. A la vegada, de cada una d'aquestes quadrícules avaluam la seva qualitat paisatgística, en base a una sèrie de variables escollides prèviament.

Les variables escollides pel nostre estudi han estat aquelles que: ens servien per determinar la qualitat del paisatge i que a l'hora eren cartografiabls, -condició, aquesta darrera, indispensable, per poder ser introduïdes en un GIS -.

Tot seguit farem un llistat de les variables introduïdes i informarem sobre els pesos assignats a cada un dels intervals en què s'ha subdividit la variable. Però abans convé aclarir, a què ens referim, quan parlem de pesos i intervals. Cada variable presenta un conjunt de valors diferents. Aquests valors s'agruparan en grups de valors de comportaments semblants vers la qualitat paisatgística, als quals anomenem intervals. Finalment, per acabar, s'assignarà a cada un d'aquests intervals un nou valor, que en el nostre cas oscil·larà entre 1 i 5 (1 mínima qualitat, 5 màxima qualitat). Aquesta nova valoració ens permet tenir uns valors semblants per a totes les variables, de manera que després es pugui operar entre ells.

- **Altures.** Hem considerat que a major altura la qualitat del paisatge és també major. Les zones naturals més importants solen estar relacionades amb les zones més elevades, al menys a la nostra illa. Per tant la relació de pesos per intervals és la següent.

Interval	Pes
18-100 (metres)	1
100-200 (metres)	2
200-300 (metres)	3
300-400 (metres)	4
Més de 400 (metres)	5

- **Pendents.** A partir del mapa d'altures calculam el de pendents; les unitats amb les quals obtenim el resultat són percentatges de pendent. Igual que en el cas de l'altura, hem considerat que a major pendent també tendrem una major qualitat paisatgística.

Això és així, perquè els paratges amb molt de pendent es relacionen amb paisatges més vistosos i espectaculars. La relació de pesos per intervals és la següent:

Interval	Pes
0 – 3%	1
3 – 10%	2
10 – 20%	3
20 – 40%	4
Més de 40%	5

- **Orientacions.** A partir del mateix mapa d'altures s'ha calculat un mapa d'orientació del terreny. Els valors del mapa estan expressats en graus, partint del 0 que és el nord geogràfic, fins a 360 que seria novament el nord. La resta de valors es troben dins aquesta forquilla, de manera que els 90° serien l'est, 180° el sud i 270 ° l'oest. Les orientacions sud, que són les que tenen més hores de sol, els hem considerades com aquelles amb un major valor paisatgístic. La relació de pesos per intervals és la següent:

Interval	Pes
0°-45°; 315°-360°	1
45°-135°; 225°-315°	3
135°-225°	5
Pla	3

- **Distància a torrents.** Pel mapa en qüestió s'ha calculat la distància de cada cel·la de 10x10 metres als llits dels torrents principals. Els torrents solen presentar zones amb vegetació pròpia i d'alt valor, de manera, que les zones més properes a ells tendran també més qualitat. La relació de pesos establerts per a cada interval és la següent.

Interval	Pes
0 – 250 metres	5
250 - 500 metres	3
Més de 500 metres	1

- **Usos.** Tal vegada els usos del sòl, tant naturals com humans, siguin una de les variables que millor defineixen la qualitat del paisatge. Per a la nostra tasca s'ha utilitzat el mapa d'usos del sòl elaborat a partir de la fotografia aèria. Hem considerat com a usos amb major qualitat paisatgística aquells relacionats amb ocupació natural del sòl. Els pesos assignats als intervals establerts són els següents:

Interval	Pes
Infraestructures i activitats a sòl rústic	1
Urbà	1
Arbrat de reguiu	2
Secà sens arbrat	3
Reguiu	3
Fruiters de secà	3
Oliverar	3
Garriga	5
Pinar	5

Carritxeres	5
Alzinar	5

- **Distància a la xarxa viària.** Igual que en el cas dels torrents, hem calculat la distància de cada quadrícula respecte a les carreteres de la xarxa primària i secundària. En aquest cas, però hem considerat que la qualitat paisatgística anirà disminuint a mesura que ens apropam a les carreteres. Els pesos que assignarem ara a cada interval són els següents:

Interval	Pes
0-250 metres	1
Més de 250 metres	3

- **Distància a urbans.** Elaborat igual que en el cas anterior, és a dir, es valoren més els espais com més allunyats estan dels nuclis urbans. Com ja comentàvem a l'inici del capítol no pretenem realitzar un estudi dels paisatges urbans, sinó dels naturals i rurals; i per tant es valora més el fet d'estar allunyat dels nuclis. De totes formes, hem cregut que els nuclis urbans del municipi estan més integrats a l'entorn paisatgístic que altres elements. Els valors dels pesos assignats a cada interval són els que veim a continuació:

Interval	Pes
0-250 metres	3
250-500 metres	4
Més de 500 metres	5

- **Perímetre d'edificacions per hectàrea.** Aquesta variable ens informa sobre la densitat de metres lineals de perímetre d'edificacions, per hectàrea de sòl. Per aconseguir aquesta informació hem descompost el terme de Mancor en quadres de 1 Ha, és a dir, de 100x100 metres, aleshores hem calculat els metres de perímetre d'edificacions que hi ha a cada un. La segona passa ha consistit en passar de la quadrícula de 100x100 metres a la de 10x10., per tal d'homologar-la a la resta de variables. Aquí, hem donat el major valor ambiental a les densitats més baixes, com menys densitat de parets d'edificació tenim, més qualitat ambiental tindrà la zona. Els pesos assignats són:

Interval	Pes
0 metres	5
De 1 metre a 119 metres	4
De 119 metres a 238 metres	3
De 238 metres a 357 metres	2
Més de 357 metres	1

A partir de diverses comparacions amb el sòl urbà delimitat visualment es conclou que poden considerar-se urbanes aquelles quadrícules que tenen un nombre de metres lineals d'edificació superior a la mitjana més mitja desviació estàndard, és a dir 238,39 m lineals d'edificació, segons els indicadors de sostenibilitat definits a l'estudi de *El tercer boom*.

Un cop designats els pesos per als intervals de cada variable, es pot passar a assignar el pes que ponderarà cada variable en el càlcul final de qualitat paisatgística. És a dir: el que sembla lògic és que no totes les variables compten igual a l'hora de determinar el grau de qualitat paisatgística d'una àrea; hi ha variables que ens ajuden a conèixer millor aquest fet que d'altres, i per tant hauran de tenir un major pes a l'índex final de qualitat. Els pesos de les variables s'han establert en base 1, o sigui, que la suma de tots els pesos és 1. La ponderació de cada variable és la següent:

Variable	Pes de ponderació
Altures	0,069
Pendents	0,069
Orientacions	0,022
Distància a torrents	0,069
Usos	0,207
Distància a la xarxa viària	0,069
Distància a urbans	0,069
Perímetre d'edificacions per hectàrea	0,207

Les variables que hem cregut que expliquen millor la qualitat del paisatge de Mancor són: els usos del sòl i el perímetre d'edificacions per hectàrea, -variable molt relacionada, aquesta darrera, amb les construccions per hectàrea. En canvi, la que creiem que explica pitjor la qualitat paisatgística és l'orientació dels terrenys. La resta de variables tendrien una ponderació mitjana.

Amb tota aquesta informació prèvia podrem passar a operar amb els valors de les diferents variables, fins aconseguir un índex de qualitat paisatgística per cada unitat de 2x2 metres. Això significa que per a cada una de les quadrícules s'haurà de realitzar la següent operació.

$$Iqp_n = \sum (Vn \cdot Pn)$$

Iqp_n és l'índex de qualitat paisatgística a la cel·la _n.

Vn és el valor de la variable n a la cel·la _n. Per cada cel·la hi ha 10 Vn, un per a cada variable.

Pn és el pes que pondera cada variable.

Els resultats d'aquesta fórmula oscil·len entre **1 i 5**. 1 és el grau mínim de qualitat paisatgística, mentre que 5 representa el grau de màxima qualitat.

3.5.2 Qualitat del paisatge natural a Mancor

El resultat de totes les operacions explicades fins ara és el mapa de qualitat paisatgística, adjunt en aquest capítol. Com podeu observar s'han establert cinc intervals iguals de qualitat, entre els valors sortints, això és, entre 1,377 i 4,80. A la vegada, per a facilitar la comprensió de les dades, hem assignat un adjectiu relacionat amb la qualitat a cada un dels intervals de manera que tenim:

Interval	Qualitat paisatgística
1.377 – 2.062	Baixa
2.062 – 2.747	Mitja-baixa
2.747 – 3.432	Mitjana
3.432 – 4.117	Mitja-alta
4.117 - 4.802	Alta

A Mancor no existeixen zones de baixa qualitat paisatgística, ja que la zona del nucli urbà, amb qualitat mitja-baixa no és suficientment grossa per generar espais de baixa qualitat i interactua amb altres elements que milloren la seva qualitat. Tornam a recordar que estam parlant en tot moment de paisatges naturals, i no urbans o humanitzats, per la qual cosa és normal que aquestes zones siguin les que tinguin una pitjor qualitat.

A més, existeixen poques zones amb gran quantitat d'edificacions a sòl rústic, tan sols a una franja propera al nucli urbà, que genera una zona de qualitat mitjana.

Fins ara hem definit aquelles àrees amb pitjor qualitat, en el context de Mancor, en canvi les de millor qualitat paisatgística queden situades al nord del terme i a l'oest, zones que coincideixen amb els principals relleus (serra de Tramuntana) i a les zones rústiques menys humanitzades i amb gran quantitat de vegetació natural.

Per acabar aquest punt, remarcar que la resta del municipi estaria inclòs dins àrees de qualitat mitja-alta, corresponents a àrees rurals més o menys humanitzades.

3.6 Riscos. Zones de Protecció de Riscos (ZPR)

3.6.1. ZPR d'incendi

(Vegeu Plànol Informatiu ZPR1)

Metodologia

Les zones de possible risc d'incendi es delimiten a partir de la cartografia a escala 1:25.000 subministrada per la Conselleria de Medi Ambient (Direcció General de Biodiversitat).

En aquesta cartografia es divideixen les zones segons el seu risc d'incendi en les següents categories:

- Sense risc
- Risc baix
- Risc moderat
- Risc alt
- Risc molt alt
- Risc Extremadament alt

S'ha procedit a retocar la cartografia de Medi Ambient per tal de què s'ajusti a les masses de vegetació delimitades al mapa d'usos. Aquestes s'han delimitat en base al treball de camp i a la interpretació de la fotografia aèria.

Descripció de les ZPR d'incendi de Mancor

El 45,98 % del municipi de Mancor (913,8 Ha) té un risc extremadament alt d'incendi. Les zones amb aquest grau de risc d'incendi es situen a la major part de les zones de pinar, garriga i alzinar del municipi.

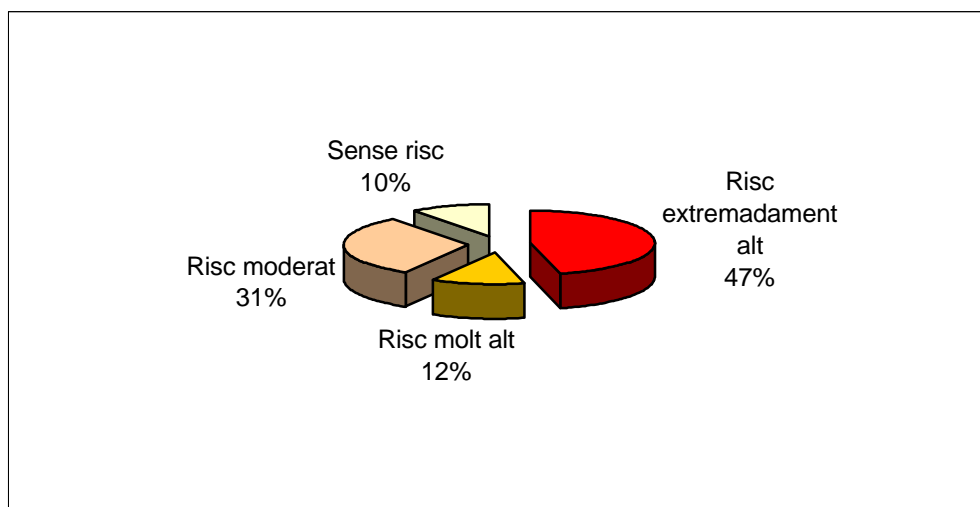
Les zones de garriga situades a es Puig, Pujol de sa Font, can Massip, santa Llúcia, ses Talaies, ses comes, puig de Suro, Escorques i sa Rota Nova estan classificades amb risc molt alt i ocupen 243,7 Ha (12,26% de Mancor)

El risc moderat d'incendi afecta a les zones d'oliverar .Tenen en total una superfície de 622,9 Ha (31,34% del municipi)

Únicament un 10,4% del municipi (206,9 Ha) no te risc d'incendi i correspon als usos urbans d'infraestructures i agrícoles.

RISC D'INCENDI	SUPERFÍCIE (HA)	% respecte al municipi
Risc extremadament alt	913,8	45,98
Risc molt alt	243,7	12,26
Risc moderat	622,9	31,34
Sense risc	206,95	10,41

Superfície segons tipus de risc d'incendi

Risc d'incendi a Mancor

3.6.2. ZPR d'esllavissament

(Vegeu Plànol Informatiu ZPR2)

Metodologia:

Per a la determinació dels riscos d'esllavissament seguim els criteris establits per Rosa María Mateos en la seva tesi doctoral sobre la susceptibilitat als esllavissaments en la serra de Tramuntana.

En primer lloc cal dir que dintre dels esllavissaments s'inclouen la caiguda de blocs i els esllavissaments de sòl pròpiament dits. En el primer cas es tracta de caigudes lliures o de redolades de masses individuals de roques desde penyasegats. En el segon cas els materials despresos es comporten com un fluxe.

Per delimitar les zones de possible risc d'esllavissament es tenen en compte dos factors bàsics: la litologia i el pendent.

En primer lloc es procedeix a classificar les distintes litologies segons la seva resistència a la compressió. A partir de les litologies del Mapa Geològic es fa una aproximació a l'orientació geotectònica.

Concretament distingim entre:

- Roques dures
- Sòls durs-roques blanques
- Sòls blaus

A partir del Mapa Geològic establim les següents correspondències:

ROQUES DURES
Calcarenites bioclàstiques
Calcàries esculloses
Calcàries, dolomies i bretxes carbonatades del Lias

Calcàries algals

SÒLS DURS-ROQUES BLANES
Arenisques calcàries, calcàries, pudingues i margues
Conglomerats
Dolomies tablejades, margues i argiles
Margues i margocalcàries
Margues predominants amb intercalacions de calcarenites

SÒLS BLANS
Margues i roques volcàniques del Keuper
Argiles vermelles, limolites, conglomerats i sòls calcimorfs
Conglomerats, argiles, llims i calcàries
Dipòsits de caràcter al.luvial
Formacions supercials i col.luvials de blocs, graves i arenes
Margues, conglomerats i guixos

Cal tenir en compte que no totes aquestes litologies estan presents al municipi, ja que l'anàlisi del risc d'esllavissament s'ha fet per al conjunt de la comarca del Raiguer.

Al quadre següent es resumeixen els distints nivells de risc d'esllavissament en base a les distintes combinacions possibles:

	ORIENTACIÓ GEOTECTÒNICA		
PENDENT	Roques dures	Roques blanques/sòls durs	Sòls blans
0-10 °	BAIX	BAIX	BAIX
10-20°	BAIX	MITJA	MITJA
20-35 °	MITJA	MITJA	ALT
> 35 °	ALT	ALT	ALT

Possible risc d'esllavissament en base a la pendent i l'orientació geotectònica

Descripció de les ZPR d'esllavissament de Mancor

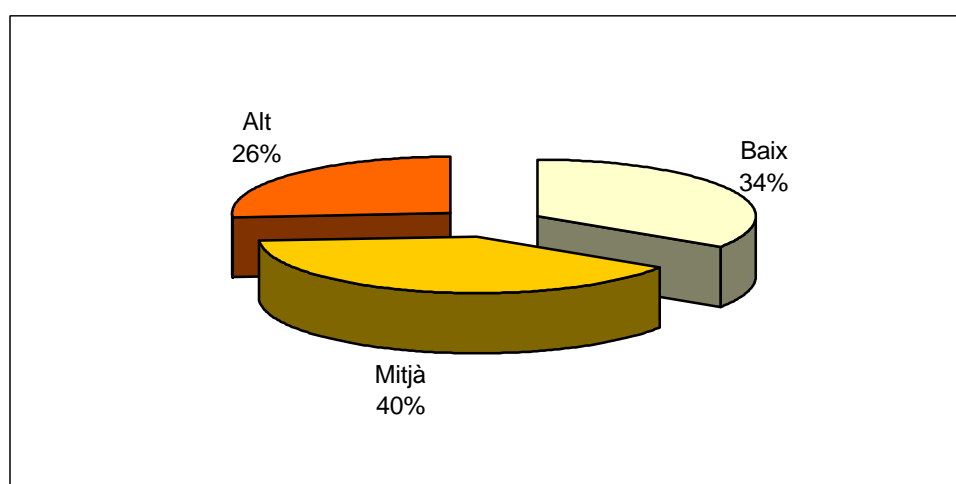
El 26,1 % del municipi de Mancor (520,32 Ha) té un risc d'esllavissament alt. Aquestes zones corresponen als relleus de la serra Tramuntana amb major pendent (que en molt casos supera el 40%) i altres amb menor pendent però amb materials blans, fàcils d'erosionar.

Els relleus amb menors pendents i amb materials més durs tenen un risc d'esllavissament mitjà. Ocupen en total 789,57 Ha (39,7 % del municipi) i es localitzen a la major part dels relleus de la serra Tramuntana dins del municipi.

Finalment la resta del territori (677,25 Ha, 34,07% del municipi) té un risc d'esllavissament baix degut principalment a la seva poca pendent.

RISC D'ESLLAVISSAMENT	Sup (Ha)	%municipi
Baix	677,25	34,07
Mitjà	789,57	39,7
Alt	520,32	26,1

Superfície segons tipus de risc d'esllavissament

Risc d'esllavissament a Mancor

3.6.3. ZPR d'erosió

(Vegeu Plànol Informatiu ZPR3)

Metodologia:

Per a la determinació dels riscos d'erosió també seguim els criteris establits per Rosa Maria Mateos en la seva tesi doctoral sobre la susceptibilitat als esllavissaments en la serra de Tramuntana.

Als factors que teníem en compte a l'apartat sobre ZPR d'esllavissaments, la litologia i la pendent, n'afegim dos més que són la geomorfologia i els usos del sòl.

A l'igual que a l'apartat anterior en primer lloc es procedeix a classificar les distintes litologies segons la seva resistència a la compressió. A partir de les litologies del Mapa Geològic es fa una aproximació a l'orientació geotectònica.

Concretament distingim entre:

- Roques dures
- Sòls durs-roques blanques
- Sòls blancs

A partir del Mapa Geològic establim les següents correspondències:

ROQUES DURES
Calcarenites bioclàstiques
Calcàries esculloses
Calcàries, dolomies i bretxes carbonatades del Lias
Calcàries algals

SÒLS DURS-ROQUES BLANES
Arenisques calcàries, calcàries, pudingues i margues
Conglomerats
Dolomies tablejades, margues i argiles
Margues i margocalcàries
Margues predominants amb intercalacions de calcarenites

SÒLS BLANS
Margues i roques volcàniques del Keuper
Argiles vermelles, limolites, conglomerats i sòls calcimorfs
Conglomerats, argiles, llims i calcàries
Dipòsits de caràcter al.luvial
Formacions supercials i col.luvials de blocs, graves i arenes
Margues, conglomerats i guixos

Cal tenir en compte que no totes aquestes litologies estan presents al municipi, ja que l'anàlisi del risc d'erosió s'ha fet per al conjunt de la comarca del Raiguer.

Al quadre següent es resumeixen els distints nivells de risc d'erosió en base a les distintes combinacions possibles:

	ORIENTACIÓ GEOTECTÒNICA		
PENDENT	Roques dures	Roques blanques/sòls durs	Sòls blans
0-10 °	BAIX	BAIX	BAIX
10-20°	BAIX	MITJA	MITJA
20-35 °	MITJA	MITJA	ALT
> 35 °	ALT	ALT	ALT

Possible risc d'erosió en base a la pendent i l'orientació geotectònica

A part de la classificació precedent es tenen en compte també la geomorfologia i els usos del sòl.

La geomorfologia influeix en què s'afegeixen a l'alt grau de susceptibilitat a l'erosió els penyasegats i el tàlveg dels torrents i les seves capçaleres. Es considera que l'erosió torrencial

és un factor molt important a l'hora de considerar les zones més susceptibles a ésser erosionades. En concret s'estableix una franja de cinquanta metres a cada banda dels torrents en la seva zona de capcelera com a zona de grau mitjà. El llit dels torrents serien zones d'alt risc d'erosió però a l'escala del treball (1:25.000) gairebé no es poden observar.

Finalment els usos del sòl que trobam a les distintes zones influeixen degut a que la cobertura de la vegetació exerceix una protecció efectiva en front als riscos d'erosió. Concretament es considera que la vegetació arbòria (pinars i alzinars) disminueixen en un grau la susceptibilitat a l'erosió. Això vol dir que si tenim una zona de risc alt coberta d'alzinar, el risc passa a ésser mitjà. També es considera que l'ús olivar té el mateix efecte, degut al sistema de marjades que acompanya aquest cultiu, i que té un paper molt important en frenar els processos erosius.

D'altra banda l'absència de vegetació arbòria (garrigues, carritxeres, roquissars) augmenta en un grau la susceptibilitat. Això vol dir que si tenim una zona de risc mitjà sense vegetació arbòria, el risc passa a ésser alt (sempre que la pendent sigui superior a un umbral, que es situa als 10°).

Descripció de les ZPR d'erosió de Mancor

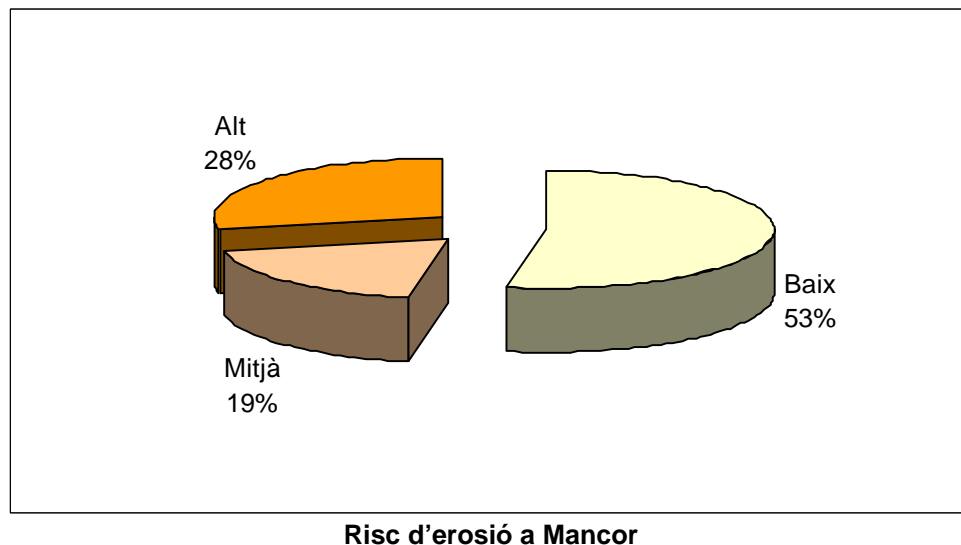
El 28,44 % del municipi de Mancor (565,15 Ha) té un risc d'erosió alt. Aquestes zones corresponen als relleus de la serra Tramuntana amb major pendent (que en molt casos supera el 40%) i altres amb menor pendent però amb materials blans, fàcils d'erosionar. Es caracteritzen també per tenir una cobertura vegetal de garriga, carritx o roquissar que afavoreixen de forma molt important l'erosió d'aquestes zones.

Els relleus amb menors pendents i amb materials més durs, les capceleres dels torrents i les zones amb risc d'esllavissament alt però amb una cobertura vegetal de pinars, alzinars o oliverars, ténen un risc d'erosió mitjà. Ocupen en total 370,49 Ha (18,64 % del municipi) i es localitzen a la major part dels relleus de la serra Tramuntana dins del municipi.

Finalment la resta del territori (1051,53 Ha, 52,92% del municipi) té un risc d'erosió baix degut principalment a la seva poca pendent.

. TIPUS DE RISC	SUP (HA)	%MUNICIPI
Baix	1051,53	52,92
Mitjà	370,49	18,64
Alt	565,158	28,44

Superfície segons risc d'erosió

3.6.4. ZPR d'inundació

(Vegeu Plànol Informatiu ZPR4)

Metodologia:

Per a la determinació dels riscos d'inundació hem seguit la informació facilitada per la Conselleria de Medi Ambient referent a les zones inundables de les Illes Balears.

Així mateix també s'ha delimitat la zona de policia dels torrents del municipi. Aquesta àrea inclou els 100 m que es troben a cada costat del llit del torrent i ve determinada pel text refós de la Llei d'Aigües de 2001.

Descripció de les ZPR d'inundació de Mancor:

50,85 Ha del municipi de Mancor tenen risc d'inundació. Això suposa que el 2,5 % del territori de Mancor és inundable.

Aquesta zona es localitza a banda i banda del torrent de Massanella, des del seu encreuament amb el camí de Mancor a Caimari fins a arribar al municipi de Selva. Aquesta àrea queda cartografiada al plànol ZPR-4.

Segons el Pla Hidrològic de les Illes Balears, a Mancor trobam un punt conflictiu per inundacions. Aquest Punt queda definit a la memòria de l'esmentat pla i afecta a les immediacions del casc urbà per on passa el torrent de Biniarroi (afluent del Massanella). Aquest punt conflictiu està classificat com a classe 3, cosa que significa que té un període de retorn de 100 anys i que pot provocar danys econòmics.

3.6.5. Episodis de catàstrofes naturals

La infiltració d'aigües i la impregnació de nivells argilosos provocà, al voltant del nucli de Biniarroi, allaus de terra de gran espectacularitat. El gran davallament de 1721, vora de la font de Biniarroi ha esdevengut legendari i li és atribuïda, erròniament, la despoblació del nucli. D'altra banda segons dades de l'IBAE en el període 1997-2001 només hi ha hagut un incendi (a l'any 2000) que afectà a 0,03 Ha.

4.- DEMOGRAFIA

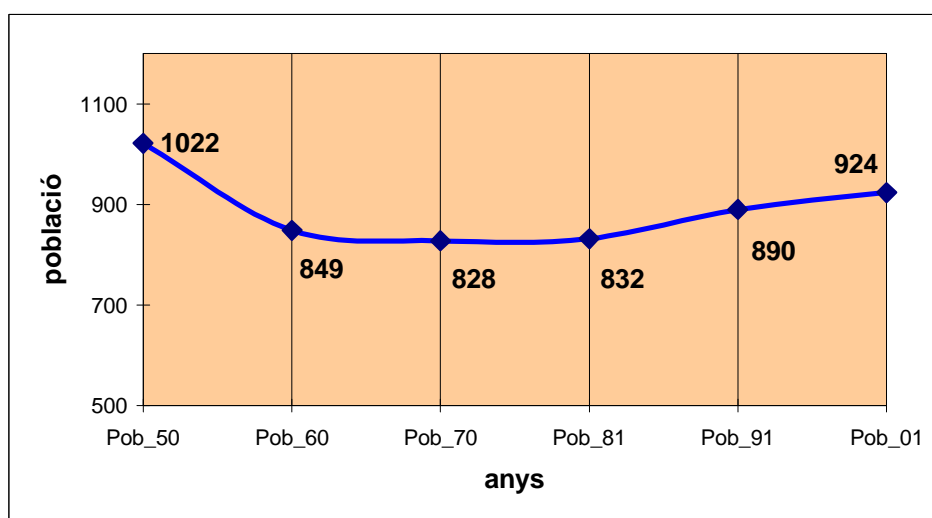

4. DEMOGRAFIA

4.1 Característiques demogràfiques

4.1.1 Evolució de la població a Mancor

La població de Mancor al gener de 2003 és de 997 habitants, dels quals 505 són dones i 492 són homes. El 93 % (927 habitants) es localitza al nucli urbà mentre que el 7 % (70 habitants) restant es localitza al disseminat. Cal que dir que la població entre nucli i disseminat és gairebé la mateixa que al 1991 (94% i 6%).

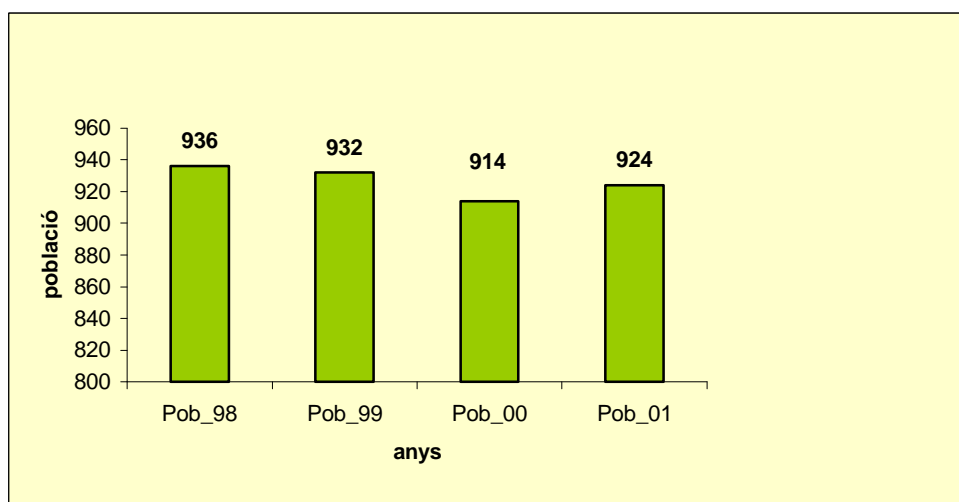

Evolució de la població durant el període 1950-2001

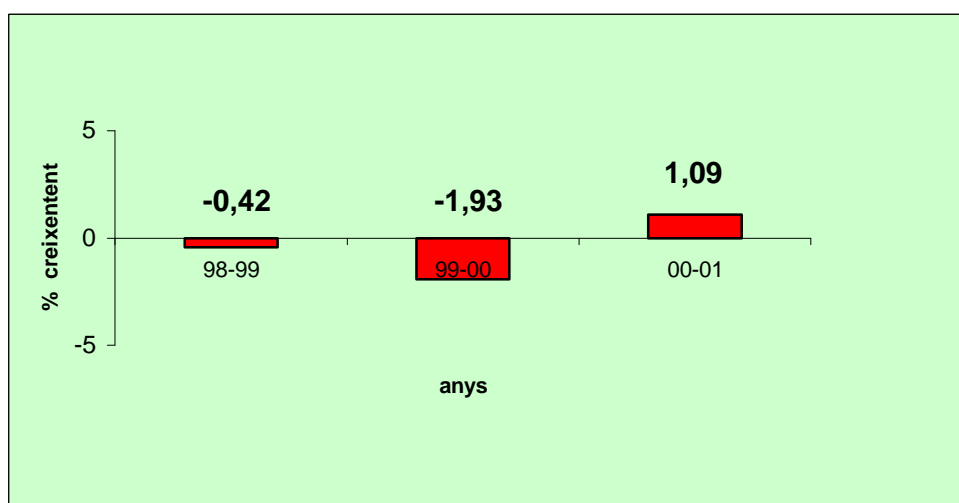
En línies generals el resultat de l'evolució de la població als darrers 50 anys és el d'un descens absolut de la població, la població s'ha reduït en 98 persones. Això suposa un descens relatiu del 9,58% respecte a la població de 1950, el que fa un decreixement mitjà anual del 0,19%.

És important fer notar que l'evolució de la població no s'ha produït de forma uniforme. Dins el període 1950-1960 es produeix el descens més marcat, els habitants de Mancor es redueixen un 16,92% respecte 1950. Des de 1960 la població continua amb un lleuger descens, fins el 1981. A partir d'aquests anys la població es recupera lentament, amb un balanç absolut de 92 habitants al 2001 respecte a 1981.

Als gràfics següents s'observa com als darrers anys l'evolució de la població és irregular, entre 1998 i 2000 hi ha un descens que arriba fins al 1,93% entre els anys 1999 i 2000. A l'any 2001 s'ha produït un augment absolut de 10 habitants respecte a 2000.

Evolució de la població absoluta (1998-2001). Font. Base de Dades Municipal 2002

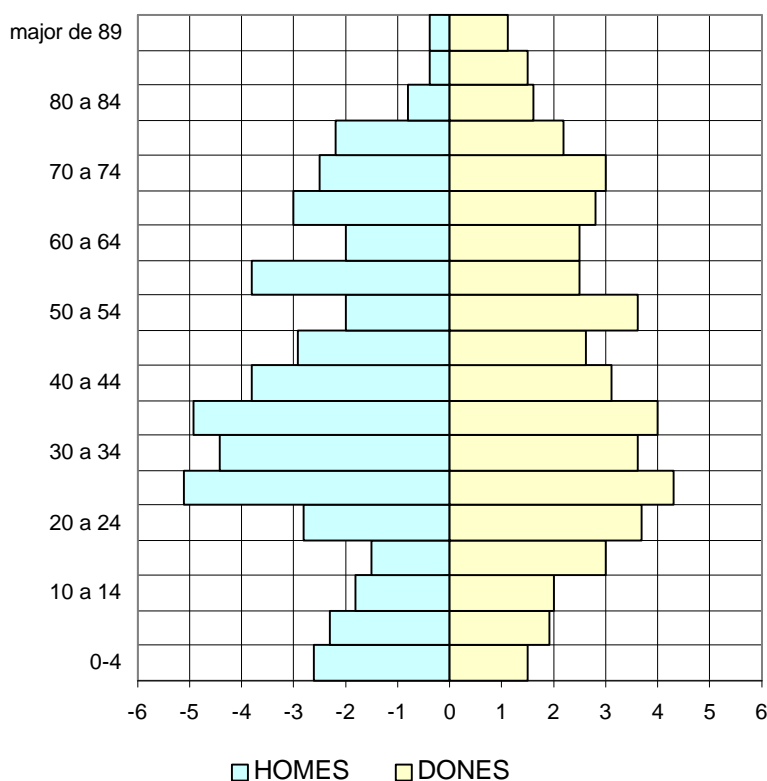

Increment relatiu interanual de la població (1998-2001).
Font: Base de Dades Municipal 2002

4.1.2 Estructura de la població

A continuació s'adjunta la piràmide de població que té Mancor a l'actualitat.

Piràmide de població de Mancor 2002

La piràmide no té una forma molt regular, la qual cosa s'explica pel reduït nombre d'habitants del municipi. Això fa que les variacions per grups d'edat siguin considerables. Cal destacar la poca amplitud de la base, fruit de l'envelliment de la població. Dintre dels grups d'edat més joves s'aprecia que el nombre de nines ha anat disminuint (hi ha menys percentatge de 0 a 4 anys que de 5 a 9 anys i així successivament) mentre que el nombre de nins ha anat augmentant. El grup d'edat més nombrós és el de 25 a 29 anys la qual cosa s'explica per l'alta natalitat registrada als anys 70 i també pel contingent de població estrangera arribada als darrers anys.

A continuació es detallen alguns índexs explicatius de l'estructura de la població de Mancor.

a) $(\text{Població menor de 15 anys} / \text{Població total}) \times 100 = 12,1$

La població menor de 15 anys representa un 12,1 % del total. És una xifra menor a la corresponent a l'illa de Mallorca per a l'any 2001, la qual era de 15,1 %.

b) $(\text{Població major de 64 anys} / \text{Població total}) \times 100 = 21,6$

La població major de 64 anys representa un 21,6 % del total. És una xifra major a la corresponent a l'illa de Mallorca per a l'any 2001, la qual era també del 15,1 %.

c) $(\text{Dones de 15 a 49} / \text{Total dones}) \times 100 = 48,1$

La població de dones en edat fèrtil respecte del total de dones és del 48,1. És una xifra menor a la corresponent a l'illa de Mallorca per a l'any 2001, la qual era també del 52,6 %.

d) Pob major de 64 anys / Població menor de 15 anys = 1,8

La relació entre ambdós grups d'edat és de 1,8. És una xifra major a la corresponent a l'illa de Mallorca per a l'any 2001, la qual era també de 1,4.

Ens trobam per tant amb una població més envellida i amb un menor percentatge de dones en edat fèrtil en relació amb el conjunt de l'illa de Mallorca.

4.1.3 Origen de la població

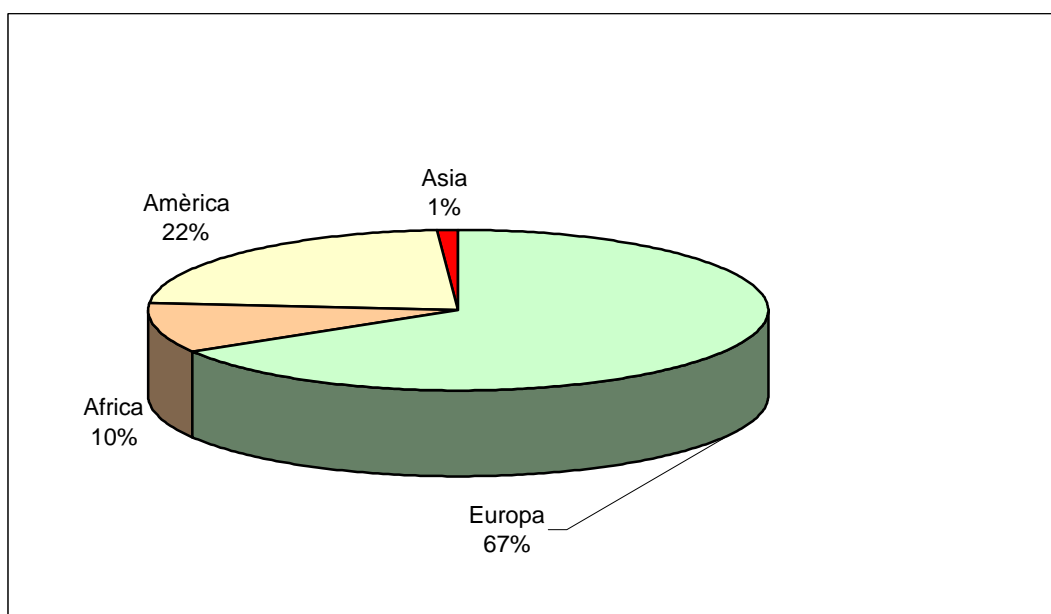
A Mancor hi ha 89 estrangers la qual cosa suposa un 8,9 % de la població empadronada al gener de 2003. El seu origen es mostra a la següent taula

NACIONALITAT	Homes	Dones	Total
Regne Unit	15	10	25
Alemanya	10	12	22
França	1	6	7
Equador	3	4	7
Marroc	2	3	5
Mauritània	3	1	4
Colòmbia	3	1	4
República Dominicana	0	2	2
Cuba	1	1	2
Argentina	2	0	2
Indonèsia	0	1	1
Itàlia	1	0	1
Xile	0	1	1
Paisos Baixos	0	1	1
Canadà	0	1	1
Dinamarca	0	1	1
Bèlgica	0	1	1
Veneçuela	0	1	1
Polònia	0	1	1
TOTAL	41	48	89

Origen de la població estrangera de Mancor

El 67 % dels estrangers prové del continent europeu, gairebé tots de la Unió Europea. El següent grup més nombrós amb el 22 % és el provinent d'Amèrica, sobretot de sudamèrica. Un 10 % dels estrangers prové del nord d'Àfrica.

Aquesta distribució es mostra a la gràfica següent:

Origen de la població estrangera per continents. Font: Ajuntament

L'evolució als darrers anys es mostra a la següent taula:

	Població	Immigrants estrangers	Taxa immigració estrangera
2001	924	61	6,6
2003	997	89	8,9

4.1.4 Moviments migratoris

Els moviments migratoris registrats a Mancor per al període 1995-2000, segons dades del IBAE, s'exposen a continuació :

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Balears	1	-2	21	2	-2	3
Altres CA	1	-1	-2	-6	8	1
Estranger	10	5	6	0	10	10
Total	12	2	25	-4	16	14

Migracions registrades a Mancor (1995-2000). Font : IBAE

A les migracions produïdes a Mancor durant l'any 1995 -2000 no presenten tendències molt definides. El màxim saldo positiu es donà l'any 1997 però a l'any següent el saldo fou negatiu. El que sí s'aprecia és que el major pes de les migracions correspon al contingent d'estrangers.

5.- ESTRUCTURA DEL TERRITORI

5. ESTRUCTURA DEL TERRITORI

5.1 Planejament supramunicipal

5.1.1 Determinacions del PDS de pedreres

El Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears es va aprovar definitivament el 28 de maig de 1999 segons el Decret 61/1999.

Aquest pla defineix i regula les àrees d'ubicació de les pedreres i estableix el control mediambiental dels plans de restauració de les pedreres, de la seva reexplotació, o dels projectes de reutilització d'aquestes. Aquest Pla entén per:

Pedrera: tot espai objecte d'activitat minera a cel obert destinat a l'aprofitament de roques o recursos minerals, així com les activitats extractives subterrànies l'execució de les quals pugui deteriorar l'entorn mediambiental circumdant. Tots dos casos es refereixen tant a les activitats subjectes a autorització d'aprofitament com a les que formen part d'una concessió d'explotació.

Pedrera activa: aquella que disposa d'autorització o concessió minera i tots els altres requisits legals, i no té expedient de caducitat amb resolució ferma.

Pedrera incorporada al Pla: aquella que disposa d'autorització o concessió minera, així com d'Informe favorable de la Comissió Balear de Medi Ambient o de la Direcció General d'Ordenació del Territori, segons els casos, i es troba pendent d'obtenir la llicència municipal corresponent.

Pedrera en tramitació per a la seva adaptació al Pla: aquella que disposa d'autorització o concessió minera i està tramitant la seva adaptació al vigent Pla.

Pedrera que no ha tramitat la seva adaptació al Pla: aquella que disposa d'autorització o concessió minera i no ha presentat cap documentació per a la seva adaptació al vigent Pla.

Pedrera inactiva: aquella que consti inscrita de baixa en el Llibre-Registre d'activitats extractives de la Direcció General d'Indústria, sempre que no hi consti justificada la seva restauració o reutilització.

Segons aquest PDS, les pedreres del municipi de Mancor queden classificades de la següent manera:

Pedreres actives	Pedreres incorporades al PDS Pedreres	Pedreres en tramitació del PDS Pedreres	Pedreres que no han tramitat el PDS	Pedreres inactives	Pedreres d'interès etnològic
	Sa Tafona				
				Sa Tafona	
				Massanella	
				San Juan	
				San Jaime	

5.1.2 L'Aprovació inicial (1/XII/03) del Pla Territorial de Mallorca.

Tot i que aquest instrument fonamental de planificació no està aprovat de forma definitiva, cal citar un resum de les propostes que més afecten al municipi de Mancor.

- Mancor queda integrat a la unitat paisatgística del Raiguer, amb la seva sèrie de condicions edificatòries.

- **L'avanç del Pla Territorial de Mallorca permet un creixement residencial de 3,35 hectàrees** pels 10 anys en vigor del Pla Territorial (actualment la superfície urbana és d'unes 30,2 Ha.). Això suposa un increment de més d'un 11% en 10 anys.

5.2 Planejament municipal

(Vegeu Plànol Informatiu I9)

5.2.1 Instruments de Planejament municipal

Tipus de planejament.

El municipi de Mancor es regeix per unes Normes Subsidiàries

Any d'aprovació definitiva del darrer Pla o darrera revisió.

Les NS de Mancor foren aprovades amb les prescripcions de la Comissió Insular d'Urbanisme el 30-04-1992. Les prescripcions foren complimentades i aprovades definitivament el 27-11-1992.

Modificacions puntuals realitzades al pla. Títol i any d'aprovació

S'han produït modificacions puntuals al març de 2002.

TIPUS PLANEJAMENT	DATA	Adaptació prescripcions	Cumplimentació prescripcions
NS	30-07-1991	30-04-1992	27-11-1992

Taula resum planejament municipal

5.2.2 Classificació i qualificació del sòl

SÒL URBÀ

El sòl urbà de Mancor té una superfície de 326.867 m². A cada un dels nuclis del municipi li corresponen les següents superfícies (m²)

Mancor de la Vall	294.067
Biniarroí	4.000
Massanella	28.800
Total	326.867

A la taula següent es detallen els paràmetres urbanístics més rellevants de les distintes qualificacions del sòl urbà.

Zona	Tipus d'ordenació	Façana mínima	Altura màxima	Parcel·la mínima	Usos permesos
Casc antic	Continua	10 / 20 m	8 m	200 m ²	Residencial (habitatge) Públic (magatzems) Comercial en planta baixa Tallers artesans compatibles amb l'habitatge
Extensiva baixa	Aïllada	15/15 m 30/15 m	7 m	400 / 600 m ²	Unifam aïllada/ adosada Públic
Casc antic especial	Aïllada o pareada	La existent	La existent		Unifam aïllada o pareada Públic
Intensiva baixa	Continua o bloc aïllat	10 / 20 m	8 m	200 m ²	Públic, Serveis, indústria compatible amb la residència Indústria no compatible separada 5 metres de llindars.

Equipaments

Equipament	Superfície (m ²)
Cementeri	450
Ajuntament	185
Poliesportiu	968
Piscina	604
Casal de cultura (3 ^a edat, esplai, sala exposicions, teatre)	954
Escoleta Infantil	72
Antic ajuntament	99
Gimnàs	150
Centre sanitari	180

SÒL URBANITZABLE

Al terme no hi ha cap sòl urbanitzable classificat

SÒL RÚSTIC.

Sòl Rústic Protegit.

2. ANEI: els usos es regulen segons la Matriu d'Ordenació del Sòl Rústic de l'Annex I de les DOT.

3. ARIP: els usos es regulen segons la Matriu d'Ordenació del Sòl Rústic de l'Annex I de les DOT.
Parcel·la mínima: 30.000 m²
Volum màxim: 1.500 m³
Altura: 7 m (pb + 1 p)

Sòl Rústic Comú

4. Sòl agrícola ramader
Usos permesos: agrícola ramadera
Usos condicionats: habitatge unifamiliar, edificació agrícola i edificació agroturística.
Usos prohibits: Habitatge plurifamiliar, indústria i serveis
Parcel·la mínima: 15.000 m²
Volum màxim: 0,1m³/m²
Edificabilitat màxima: 0,035 m²/ m²
Altura: 6m

A la taula següent s'adjunta un quadre resum de les superfícies de les distintes qualificacions de sòl del municipi.

Tipus de sòl	Denominació		Superfície (hes)	%
Àrees de desenvolupament urbà	Sòl Urbà		30,2	1,51
Àrees sostretes del desenvolupament urbà	Sòl Rústic Protegit	Alzinars protegits	125,37	6,3
		ANEI	1262,5	63,52
		ARIP	371,7	18,7
	Sub-total Sòl Rústic Protegit		1759,57	88,53
	Sòl Rústic Comú	Sòl agrícola	197,68	
	Sub-total Sòl Rústic Comú		197,68	9,94
	Sub-total Sòl Rústic		1957,17	98,47
Total terme			1987,45	100

També són sòl rústic protegit, encara que no s'han comptabilitzat a la taula, les àrees de protecció territorial (APT) de carreteres, segons l'article 19 de les DOT.

5.2.3 Disposicions de caràcter general de les NS.

Es prohibeix la indústria molesta al casc antic, l'ús industrial a la zona extensiva baixa i al casc antic especial.

A la zona de casc antic especial les façanes i tancaments seran de pedra i la coberta serà de teula àrab.

Es obligatòria la previsió d'una plaça d'aparcament per habitatge o per cada 100 m² de local comercial en obres de nova planta.

Es prohibeixen els miradors, canals i baixants vistes de fibrociment, formigó o PVC. També la fusteria d'alumini i PVC, les cobertes de fibrociment i els prefabricats de formigó vist a les façanes.

Es prohibeixen noves esteses aèries elèctriques i telefòniques.

Infraccions urbanístiques (als darrers 3 anys)

Durant els darrers tres anys només hi ha hagut una infracció urbanística.

5.3 Usos del sòl

(Vegeu Plànol Informatiu I7)

La delimitació dels diferents usos del sòl de Mancor s'ha elaborat a partir del treball de l'Evolució dels usos del sòl, realitzat per al Centre d'Investigació de Tecnologies Turístiques (CITTIB). L'estudi s'ha basat a la fotografia aèria que correspon a un vol de l'any 2000.

La informació de la fotografia s'ha digitalitzat en base al Mapa Topogràfic Balear 1:25.000 del Govern Balear, la qual cosa ens permet calcular les superfícies i localitzar-les acuradament.

Les superfícies d'usos del sòl del terme de Mancor es resumeixen a la taula següent:

Tipus d'ús	Hectàrees
GARRIGA	692.24
OLIVERARS	582.27
PINAR	381.51
FRUITER DE SECÀ	157.55
ALZINAR	125.77
SECÀ SENSE ARBRAT	29.69
URBÀ	18.02
USOS URBANS A SÒL RÚSTIC	0.35

Usos del sòl a Mancor. Font: Elaboració Pròpia

L'ús principal que es fa del sòl a Mancor és el de la vegetació natural en forma de garrigues i boscos de pins i alzines. La formació vegetal que ocupa una porció d'espai més extensa és la garriga, amb un 34,8% del territori municipal. Dins els boscos el segueixen en importància el pinar, amb un 19,2% i l'alzinar, amb un 6,3%. Aquesta gran quantitat de vegetació natural es deguda a la naturalesa muntanyosa del territori, la major part del terme de Mancor es troba dins els relleus de la serra de Tramuntana on els vessants d'alta pendent no permeten una gran extensió del conreu.

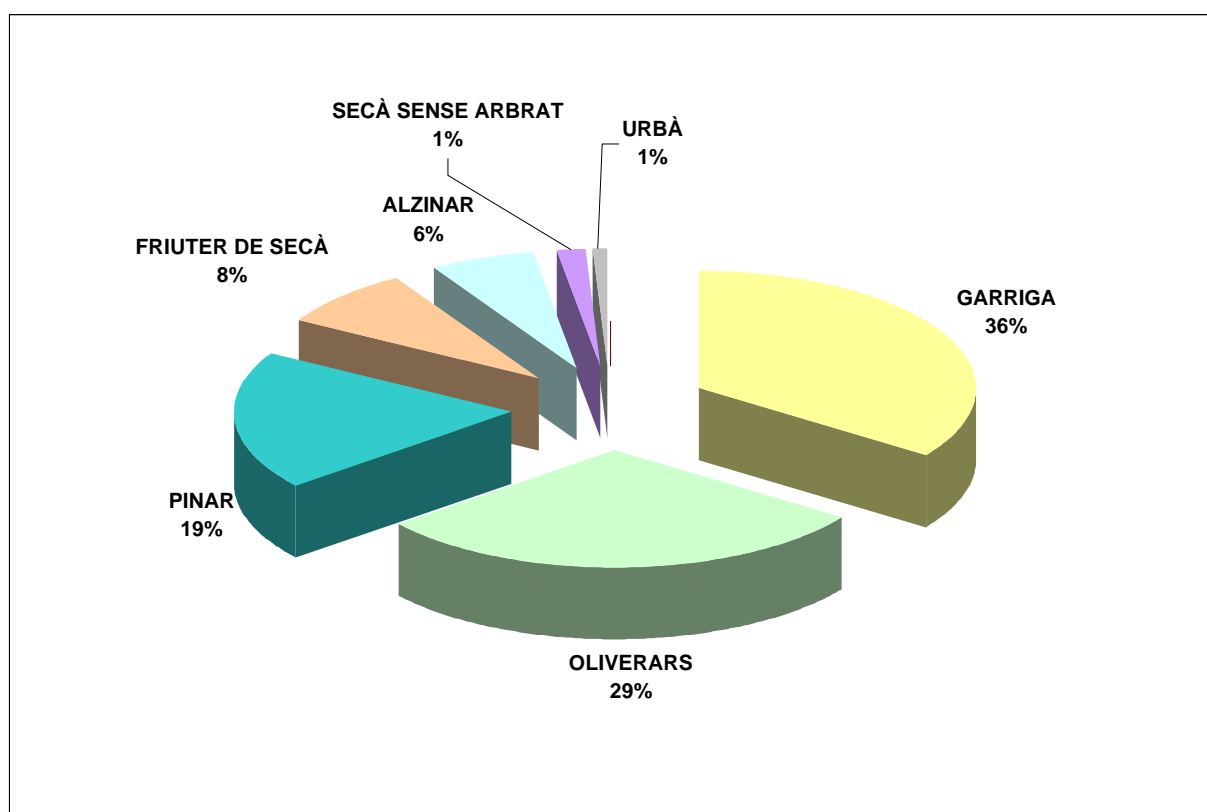
La naturalesa muntanyosa del territori també explica que el conreu més extens del municipi sigui l'oliverar, que suma un 29,3% del terme. Això és possible amb la gran quantitat de vessants amb orientació sud i al conreu en marjades.

La resta de cultius té poca importància, destaca el fruïter de secà, en la seva majoria ametler, el qual ocupa un 7,9% del terme. El secà sense arbrat tan sols suposa el 1,5%. Aquests cultius es troben a la vall de Massanella, al sud-est del municipi.

Els usos urbans són poc importants, tan sols un 0,9%, corresponents als nuclis de Mancor.

Sobre aquesta delimitació d'usos del sòl cal assenyalar que es basa en els aspectes morfològics i que algunes de les hectàrees agrícoles corresponen a l'actualitat a finques on es troben residències en sòl rústic (tan principals com secundàries) essent l'explotació agrícola una reminiscència del passat.

En resum poden dir que la major part del municipi està ocupada per vegetació natural de boscos, amb un 60,3% de la superfície i pel conreu de l'oliverar amb un 29,3%. Aquesta distribució dels usos del sòl està condicionada principalment per la naturalesa del relleu.

Ocupació del sòl a Mancor. Font: Elaboració pròpia

5.4 Espais naturals protegits

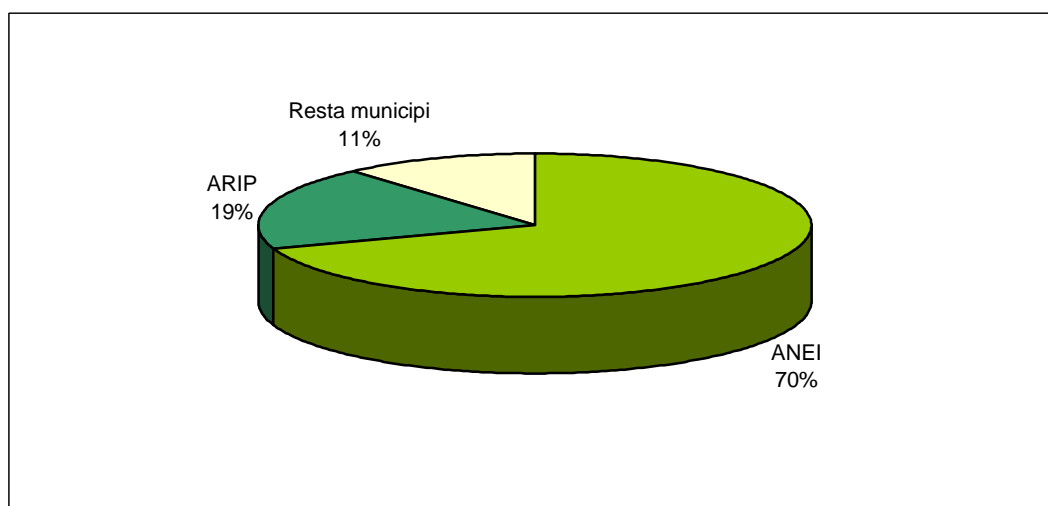
El municipi de Mancor té un 88,6 % del seu territori protegit. La major part d'aquesta protecció ve donada per la declaració d'ANEI de 1388,3 Ha i d'ARIP a 375,5 Ha. A més de la superfície protegida per la LEN (*Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears*, modificada amb la *Llei 1/2000, de 9 de març de 2000, de Modificació de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals*, per la qual

s'amplia l'àmbit d'algunes àrees d'especial protecció) també l'alzinar està protegit des del Decret 86/1992, de 18 de novembre, d'aprovació definitiva de delimitació de les àrees d'alzinar protegides i modificat amb el Decret 130/2001, de 23 de novembre, pel qual s'aprova la delimitació a escala 1:5.000 de les àrees d'alzinar protegit. En el cas de Mancor les 125,8 Ha d'alzinar es troben dins de espais naturals protegits per la LEN. Per tant, finalment a Mancor trobam 1761,1 Ha protegides d'un total de 1987,5 Ha que té el municipi.

Superfície (Ha)					
LEN 00	Total Alz 01	Alz dins LEN 00	Alz fora LEN 00	LEN 00 + Alz 01 fora LEN	Sup. Municipi
1761,1	125,8	125,8	0	1761,1	1987,5

Superfície protegida al municipi de Mancor

El gràfic presentat a continuació reflecteix el percentatge del municipi que es troba protegit per la LEN.

Superfície protegida segons la LEN

6.- SOCIOECONOMIA

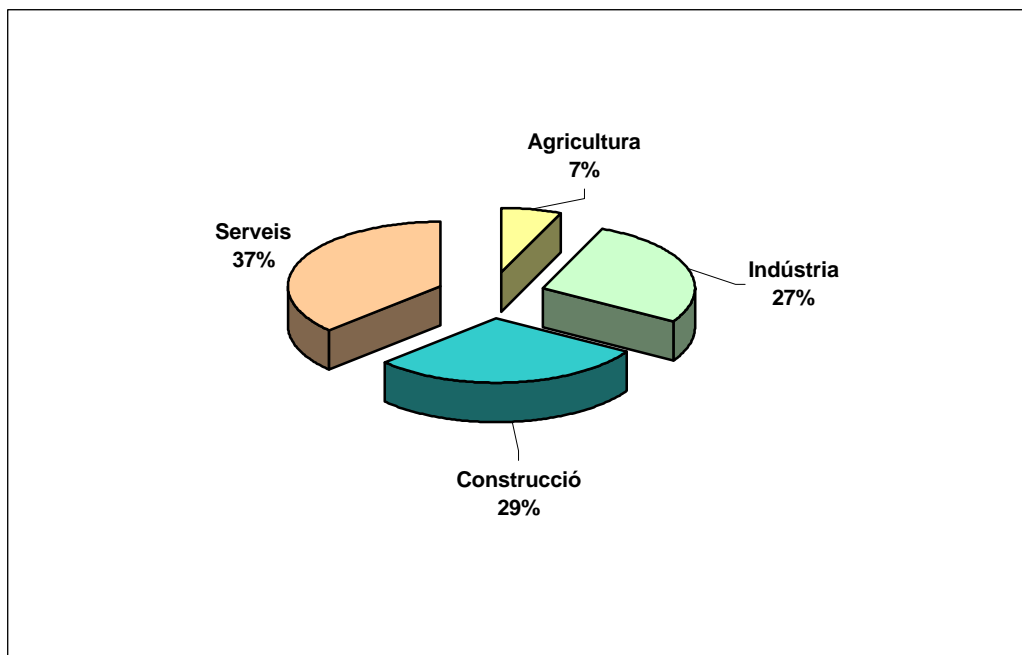
6. SOCIOECONOMIA

6.1 Activitats econòmiques

6.1.1 Generalitats

Les dades per a l'elaboració d'aquest apartat provenen de l'Ajuntament, del Centre de Política del sòl i valoracions de la UPC (informació de la base de dades de l'habitatge de les Illes Balears), del Ministeri de Treball (activitats econòmiques segons la classificació del CNAE-93 amb dades de l'any 2000) i també de la Base de Dades Municipal 2002 del Govern de les Illes Balears. Les dades permeten definir quina és la tipologia econòmica de Mancor, un municipi on el sector secundari manté un pes important, contrastant amb l'aclaparadora vocació turística del conjunt de l'illa.

Segons les dades del ministeri de Treball el sector serveis és el que té major pes a l'estructura laboral del terme, però en el cas de Mancor aquesta preponderància del sector serveis no és tan marcada com a les Illes Balears en conjunt. A Mancor, el sector secundari conserva un cert pes i en concret la construcció és l'activitat que ocupa a més gent, ja que si desglossam el sector serveis en activitats més concretes cap d'elles té una importància com la construcció. L'agricultura resta com el sector econòmic que menys participa en la creació de feina al municipi de Mancor.

Llocs de feina segons el sector econòmic. Font: Ministeri de Treball

Llocs de treball per sector d'activitat a l'any 2000	
Tipus d'activitat	Llocs de feina
Agricultura	6
Indústria	25
Construcció	27
Serveis	34

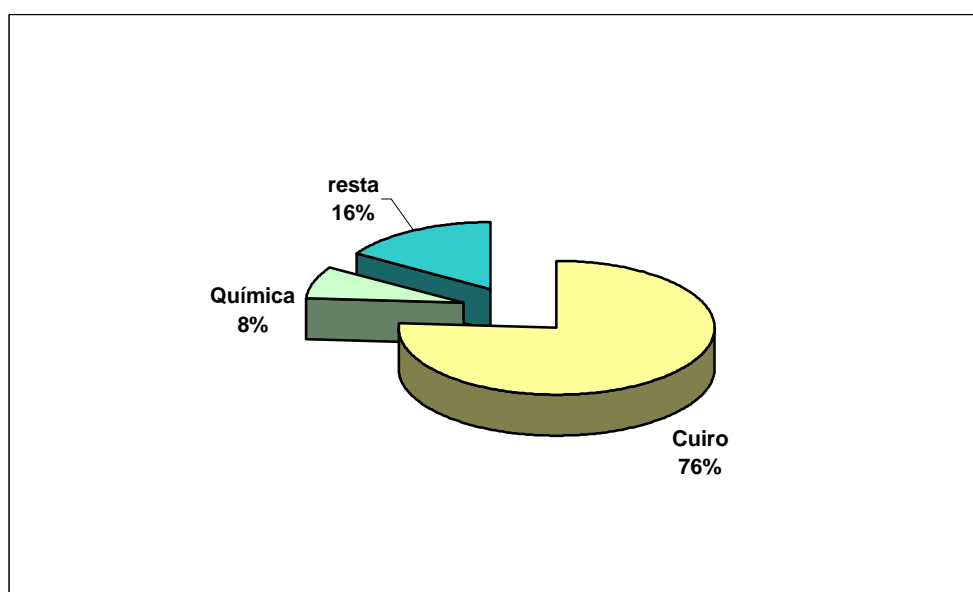
Total	92

A continuació podem passar a fer una breu descripció de cada un dels sectors econòmics tenguts en consideració.

En el **sector primari** definit en aquest capítol hem considerat tant les explotacions agrícola-ramaderes, com les explotacions de recursos naturals, això és, bàsicament pedreres. A Mancor hi havia 6 empleats al sector primari, dels quals el 100% es dedicaven al conreu i la ramaderia, no hi ha actius a les activitats d'extracció de recursos.

El **sector industrial** mantè certa importància a Mancor. El sector del tèxtil i el cuir ha estat tradicionalment el més important, sobretot el cuir i és el subsector que produeix major nombre de ma d'obra industrial.

Activitats del sector industrial	
Tipus d'activitat	Llocs de feina
Cuir	19
Química	2
Rest	4

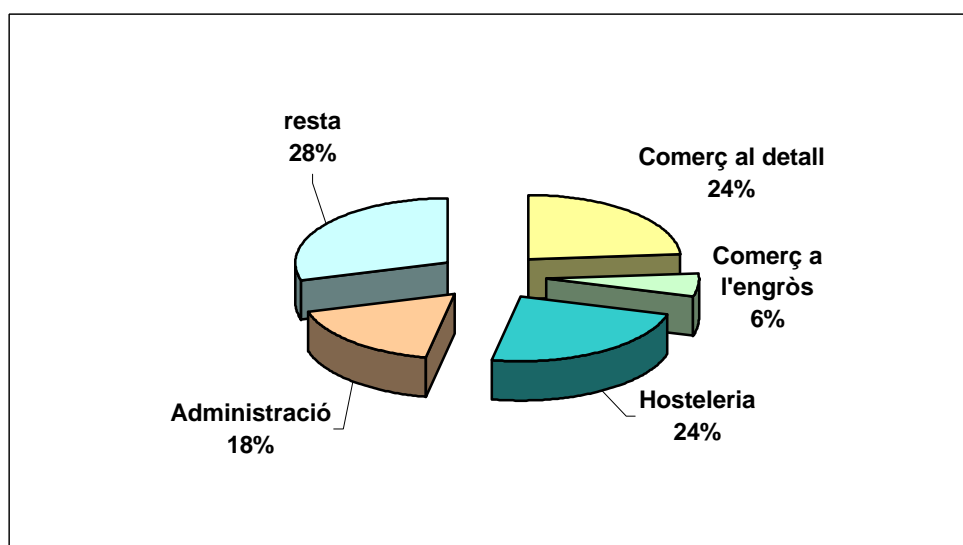

L'ocupació al sector industrial. Any 2000. Font: Ministeri de Treball

Construcció i activitats relacionades. La construcció ha estat durant els darrers anys l'activitat que més s'ha desenvolupat no sols a Mancor, sinó també a la resta de les Balears. Aquesta bonança del sector de la construcció es reflecteix en el fet que és el que té un major nombre d'activitats i ocupats. Cal aclarir que quan parlem de construcció també incloem aquelles activitats que estan íntimament relacionades amb aquesta, això és instal·ladors d'electricitat, llanterners... La construcció suposa un 64,1% de les activitats industrials del municipi i ocupa al 52% de la població activa industrial.

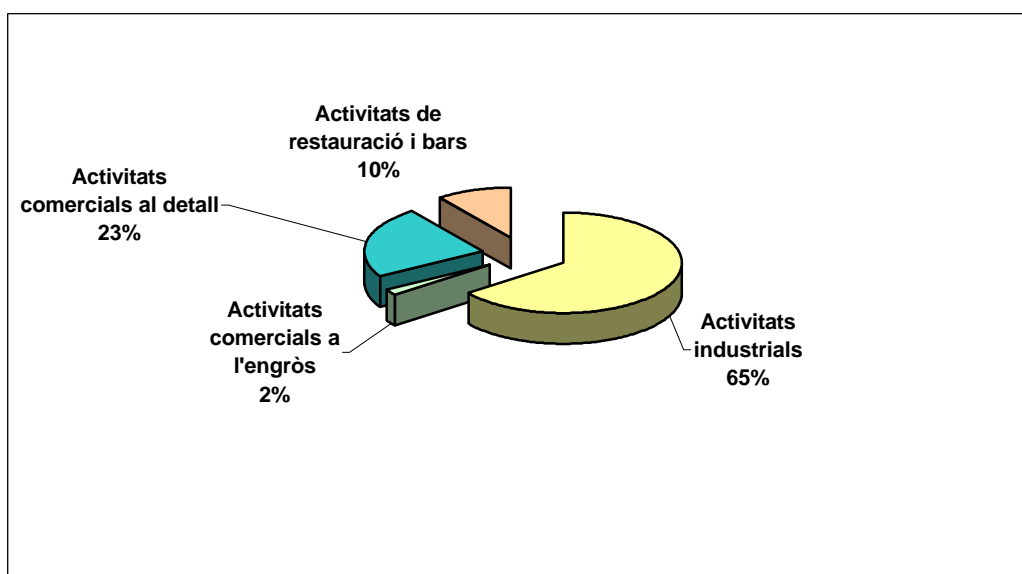
El sector serveis. Actualment és el que ocupa a més població activa (37%) i el que té més perspectives de creixement. L'activitat d'aquest sector es troba molt diversificada, però, les activitats comercials són les que ocupen més població activa. Així, el 23,5% dels actius al sector serveis el feia al comerç al detall i un 5,9% estava ocupada dins el comerç a l'engròs. L'hosteleria amb un 23,5% dels ocupats és un dels subsectors més importants on predominen les activitats de bars i restaurants. Els serveis de l'administració tenen cert pes a l'ocupació del sector terciari. La resta d'ocupats es divideix en diverses activitats.

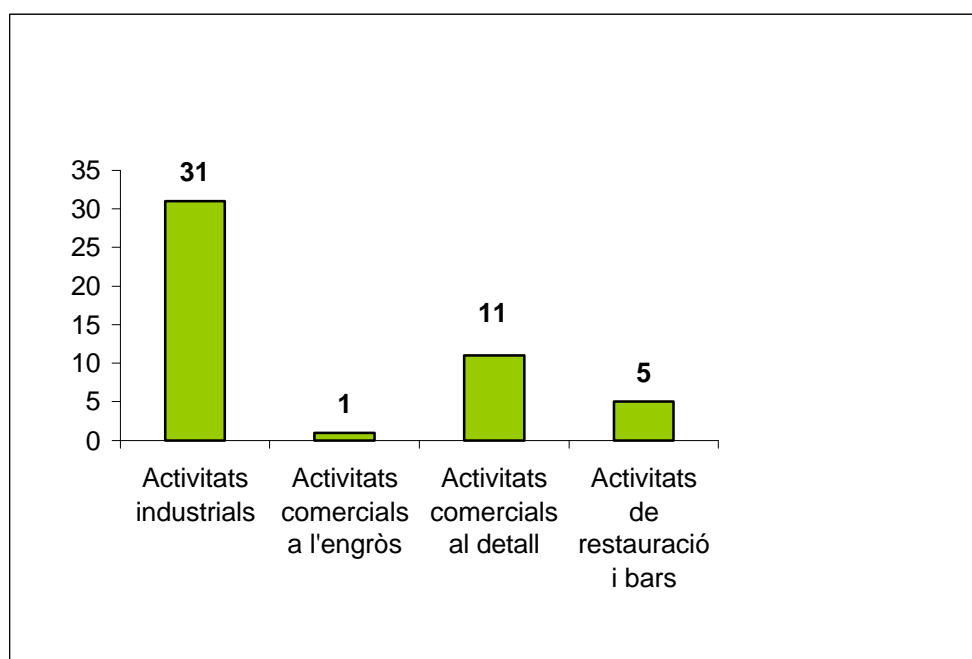
L'ocupació al sector serveis. Any 2000. Font: Ministeri de Treball

Principals activitats del sector serveis segons ma d'obra ocupada	
Comerç al detall	8
Comerç a l'engròs	2
Hosteleria	8
Administració	6
Resta	10

Fins ara hem analitzat l'estructura de l'economia del terme segons la generació d'ocupació dels diferents sectors d'activitat. La Base de Dades municipal ens dona el nombre d'activitats existent per sector segons l'IAE del 2000, però sense tenir en compte el sector primari, l'anàlisi d'aquesta activitat es troba més desenvolupada a següents apartats. A l'any 2000 hi predominen les activitats relacionades amb l'indústria, amb un 64,6%, però s'ha de marcar que la construcció és la que genera la major part de les activitats. El comerç al detall amb un 22,9% és el sector següent en nombre d'activitats.

Distribució de les activitats econòmiques no agràries.
Font: Anuario económico de España. La Caixa

Nombre d'activitats econòmiques no agràries a l'any 2001.
Font: Anuario Económico de España 2002, La Caixa.

Les activitats comercials

L'activitat comercial de Mancor es caracteritza per un predomini del comerç al detall, no hi ha presència del comerç a l'engròs ni tampoc grans centres comercials. Aquesta estructura del

sector comercial és pròpia de nuclis urbans petits com Mancor, on el comerç està especialitzat a l'abast intern, amb un mercat reduït que fa compres quotidianes. Les compres especialitzades o excepcionals, pròpies de grans centres comercials es realitzen a establiments d'altres nuclis majors, com Palma o Inca.

Actividades comerciales minoristas	11
Total alimentació	8
Total no alimentació	3
Vestit i calçat	1
Llar	1
Resta no alimentació	1

Activitas comercials al municipi de Mancor.

Font: Anuari Econòmic la Caixa 2002

Establiments turístics

Al municipi de Mancor únicament hi ha un establiment catalogat com d'oferta complementària. Els establiments dedicats a la restauració es divideixen en 5 bars i un restaurant.

Distribució de la riquesa

Una aproximació a la distribució de la riquesa la constitueix l'Impst de la Renda de les Persones Físiques. (IRPF). El nombre de declarants del IRPF a l'any 1999 fou de 298. Per trams es distribuïren de la següent manera:

Trams (en euros)	Nombre declarants	Percentatge
Fins 6010,12	89	29,9
Entre 6010,12 i 12020,24	106	35,6
Entre 12020,24 i 21035,42	66	22,1
Més de 21035,42	37	12,4

Nombre de declarants IRPF per trams(1999). Font: Agència Tributària

6.1.2 Activitats segons l'IAE

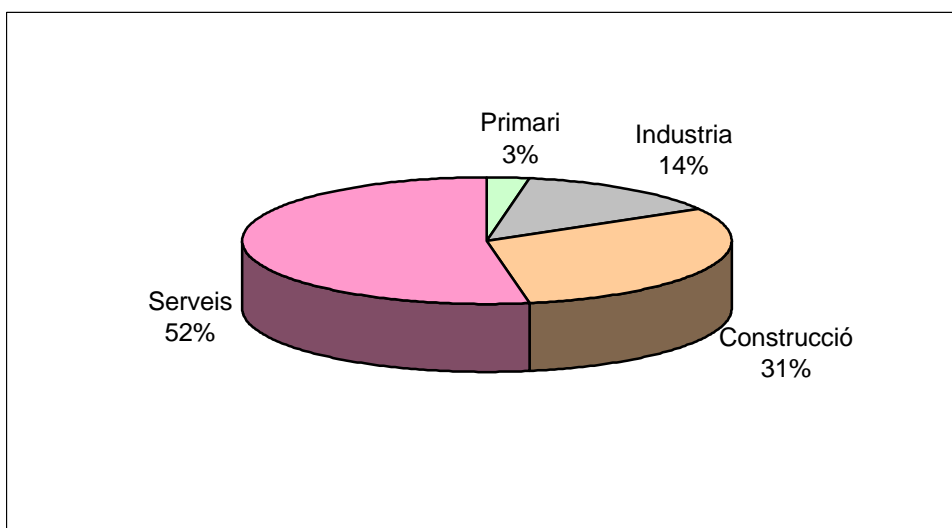
Segons les dades de l'IAE de l'any 2002, comunicades per l'ajuntament, a Mancor es desenvolupen les següents activitats:

Activitat	Nombre d'activitats
Serveis agrícoles i forestals	1
Fàbrica de sabates	4
Curtit de pell	1
Fuster	3
Construcció	5
Pintors	2
Marger	1
Xapista	1
Banca	2
Bar	5
Restaurant	1

Activitat	Nombre d'activitats
Botiga	2
Estant	1
Farmàcia	1
Merceria	1
Perruqueria	1
Carnisseria	1
Peixateria	1
Forn de pa i pastisseria	1
Advocat	1
TOTAL	36

En total tenim 36 activitats, essent les més nombroses les de construcció, bars i fàbriques de sabates.

Per sectors tenim:

Percentatge d'activitats econòmiques segons IAE (2002). Font: Ajuntament

D'acord amb l'enquesta, en quant a les compres més habituals, un 25% les fa a Mancor, un 65% a altres poblacions del Raiguer i un 5% a Palma. Els desplaçaments es fan a peu fins a un 30% i un 70% en cotxe o moto. Aquest tipus de compres habituals es fa diàriament per un 10%, dues vegades per setmana per un 25% dels enquestats, setmanalment per un 45% i quinzenalment pel 20%.

2003	Lloc de compres habituals (%)
Mancor (població)	25
Palma	5
Altres població del Raiguer	65

Nord de Mallorca (Alcúdia, Pollença)	
Altres	5

2003	Freqüència compres habituals (%)
Diariament	10
Dues vegades per setmana	25
Setmanalment	45
Quinzenalment	20
Altres, NS/NC	

Com a la majoria de poblacions de Mallorca, tenen rellevància el mercat setmanal i les fires. A Mancor el mercat setmanal té lloc el dilluns i com a fira, destaca la Fira al novembre.

Altres

Aproximadament un 52% dels treballadors donats d'alta a la seguretat social són autònoms, que és una proporció molt alta.

6.1.3 El sector agrari

Tot i que actualment les activitats relacionades amb el sector agrari, l'agricultura i la ramaderia, tenen poca importància en la seva participació a l'economia del municipi, ja sigui en valor finit de la producció o al nombre d'empleats al sector, el sector agrari continua essent el tret definitori del paisatge del terme. L'agricultura és l'activitat que ocupa més sòl i sovint produeix conflictes a la seva compatibilitat amb altres activitats econòmicament prioritàries (creixement urbà, indústria, serveis, etc.). Per això, és necessari realitzar una anàlisi individual del sector agrari per realitzar una correcta diagnosi del territori de Mancor. Les dades utilitzades al següent anàlisi corresponen al Cens Agrari de 1999, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Tipologia i extensió dels conreus

La superfície conreada al municipi de Mancor és poc extensa (el 48,7% de l'extensió total municipal). Els dominis dels relleus amb forta pendent i les extenses zones de vegetació natural impedeixen que les terres llaurades ocupin gran part del terme. La superfície conreada es pot classificar segons la tipologia i extensió dels cultius existents:

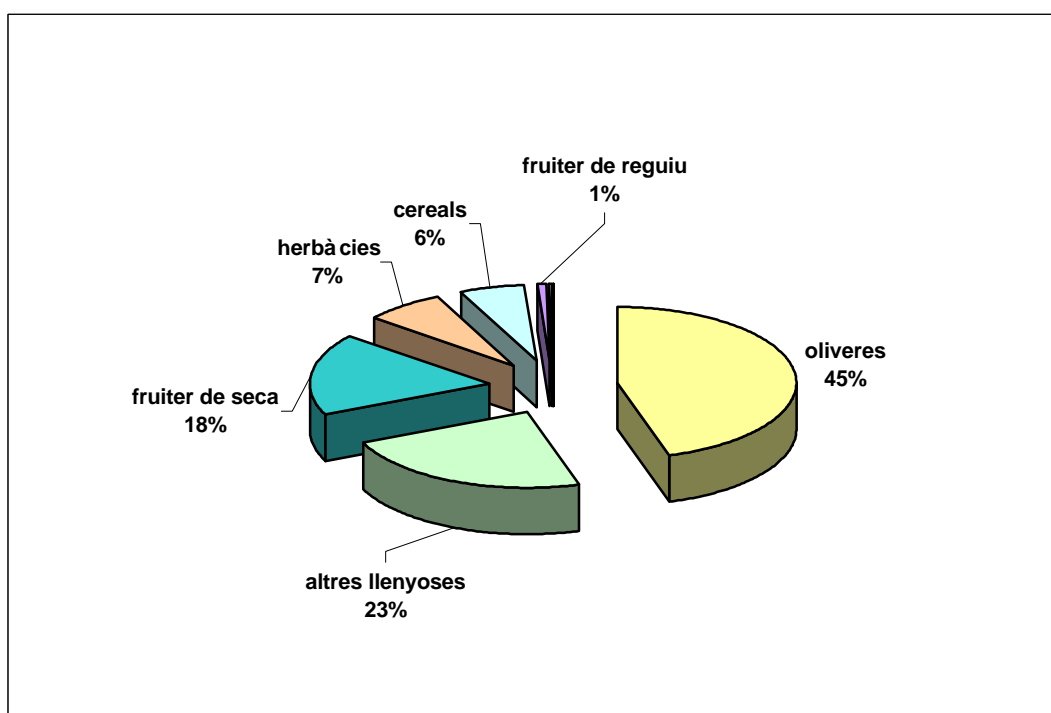
Tipus de conreu	hectàrees	Explotacions
Oliveres	444	63
altres llenyoses	228	50
fruiter de seca	172	60
herbàcies	70	28
Cereals	58	16
fruiter de reguiu	7	26
farratges	2	2
lleguminoses	1	2
hortalisses	0	3
vinya	0	1
Total	982	95

Distribució dels conreus segons la superfície ocupada i les explotacions productores

El conreu de l'olivar es veu afavorit per les extenses zones d'alta pendent, que impedeix l'ocupament d'aquestes zones per altres conreus i afavoreix l'olivar en marjades. Aquest cultiu ocupa el 45,2% del territori conreat i és present a 63 explotacions.

Com es pot observar a la taula i al gràfic els cultius que tenen una extensió major després de l'olivar i que configura el paisatge rústic del municipi a la zona de la Vall és el fruïter de secà, configurat majoritàriament per ametlers i garrovers i les altres llenyoses, també són els cultius que es troben a la major part de les explotacions, trobam ametlers i garrovers a 60 explotacions i altres llenyoses a 50.

Les herbàcies i els cereals són els següents cultius en importància territorial i configuren la major part del paisatge de que no està composta per arbrat. La resta de conreus té una incidència espacial menor. S'ha de destacar que els cultius de regui, ja siguin fruiters o hortalisses, es troben molt fragmentats a diferents explotacions: com es veu a la taula les 7 hectàrees de fruïter de regui estan repartides a un total de 26 explotacions.

Distribució dels conreus segons superfície ocupada al terme de Mancor

Estructura de la propietat i les explotacions

A l'any 1999 hi havia al terme de Mancor 95 explotacions, de les quals la major part tenien un règim de tinença en propietat, concretament un 90,5%. Aquestes explotacions ocupaven un 55,6 % de les terres llaurades. Això explica que les explotacions agràries en propietat són d'una extensió petita o mitjana, mentre que altres règims de tinença tenen una extensió relativa major, ja que el 8,4% de les explotacions en arrendament ocupen un 44,34% del territori conreat. Les amitgeries són poc importants a Mancor.

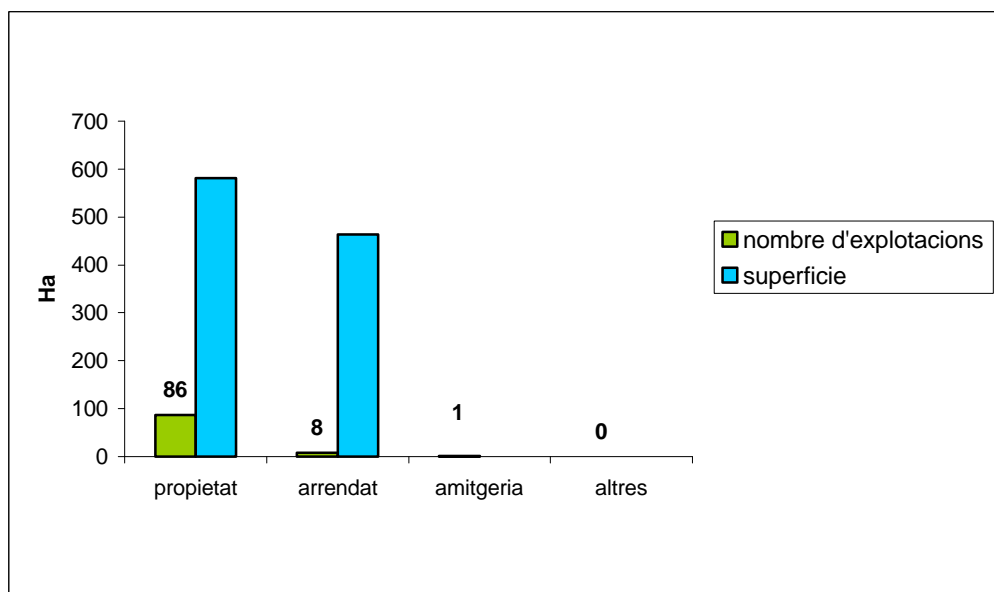
Règim de tinença	explotacions	hectàrees
Propietat	86	581
Arrendat	8	463
Amitgeria	1	0
Altres	0	0

Estructura de la propietat agrària a Mancor

La major part de les explotacions de Mancor es dediquen al conreu en secà, el reguiu té una extensió menor però està molt repartit a diferents explotacions, ja que de les 87 explotacions llaurades 32 comptaven amb superfície de reguiu, cultiu que ocupa un 0,76% de la superfície llaurada i és present al 36,8% de les explotacions.

Terres conreades	explotacions	hectàrees
amb secà	84	914
amb reguiu	32	7
amb terres llaurades	87	921

Distribució del secà i el reguiu per explotacions i superfície ocupada

Règims de tinença al terme de Mancor

El sector ramader

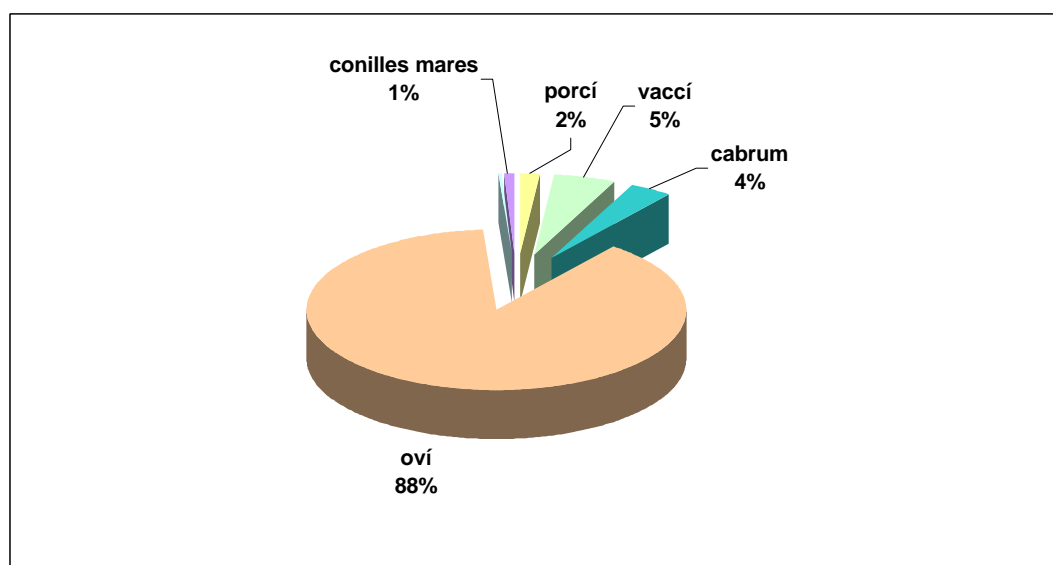
La ramaderia ha tingut sempre un paper secundari al sector primari de Mallorca. La ramaderia extensiva és complementària a l'agricultura i la seva implicació territorial i paisatgística és menor. Ademés el desenvolupament urbà i turístic a fet augmentar la demanda de carn de ramats que es crien a granges intensives, sense tenir cap incidència al territori (porcí, aviram, conills). Aquest model és aplicable a Mancor on el ramat més important és l'oví amb 2.497 caps

i un 88,3% del total. És el tipus de ramat més estès a tota Mallorca i tradicionalment ha estat el més important a la major part dels sectors ramaders dels municipis, però, actualment es troba estancat. El següent ramat en importància numèrica és el vaccí, amb un 5,2% que es destina principalment a la producció de carn. La resta de ramats presents no tenen molta importància com es pot observar al gràfic.

Dins l'anàlisi gràfica no s'ha inclòs l'aviram, ja que les xifres de caps d'aquest ramat distorsionen la resta, ja que aquest es produeix a granges de forma intensiva i el seu nombre és molt elevat.

Ramat	caps
porcí	46
vaccí	147
cabrum	105
oví	2497
aviram	689
equins	11
conilles mares	21
rucs	8

Nombre de caps segons tipus de ramat

Configuració del sector ramader de Mancor

6.1.4 Empreses certificades

En aquest apartat es relacionaran les empreses del municipi que han obtingut les diferents certificacions que asseguren el compliment dels estàndars de qualitat, concretament els ISO

9001 i ISO 9002. Cal dir que al municipi no hi ha cap empresa certificada per cap d'aquests estàndards.

6.2 Ocupació i atur

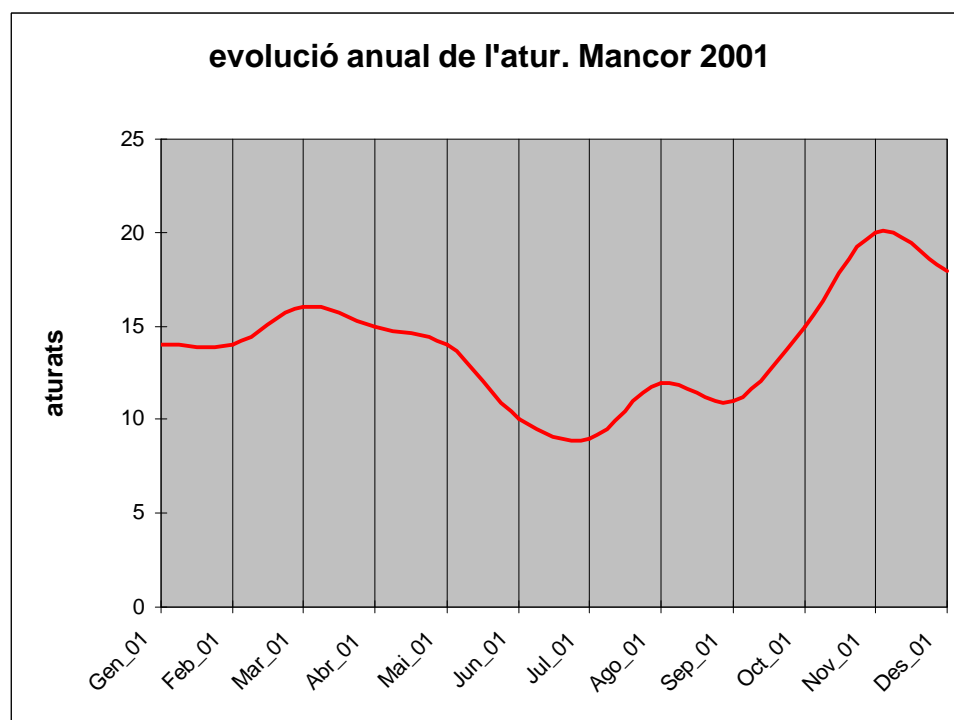
L'anàlisi de les dades sobre ocupació i atur ens permet veure la dinàmica econòmica general de Mancor, el seu comportament anual i l'evolució econòmica als darrers anys i la connexió de l'economia del terme amb la dinàmica general de l'activitat de les Illes Balears.

	afiliats	% afiliats pob. total	atur mensual	% atur afiliats
Juliol 2001	128	13.8	10	7.8
Desembre 2001	112	12.1	18	16.07

Afiliació a la seguretat social i atur. Any 2001.
Font: Base de Dades Municipal. Govern de les Illes Balears

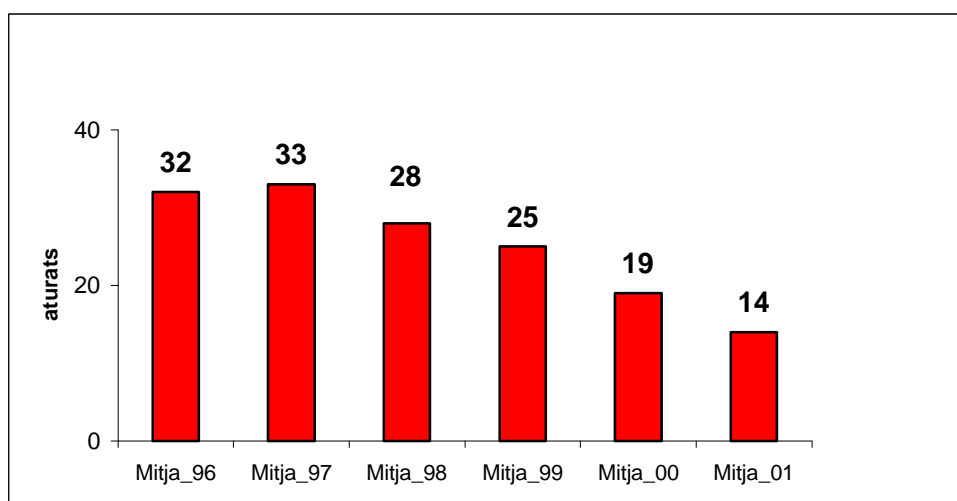
Per fer l'anàlisi de l'ocupació s'han agafat les dades disponibles a la Base de Dades Municipal del Govern de les Illes Balears del 2002. A la taula es pot veure les dades d'ocupació de dos mesos que representen els cicles estacionals de l'economia balear, juliol, en temporada de màxima activitat turística i desembre, mes de temporada baixa, amb poca activitat turística. D'aquesta forma es pot veure si l'economia del terme es troba directament influenciada pel cicle econòmic de les illes, sempre referint-se a l'ocupació.

En el cas de Mancor podem dir que hi ha molta influència estacional, els dos mesos presenten unes dades d'afiliació i atur diferents. Al mes d'hivern, el desembre, l'afiliació disminueix lleugerament, 12,5%, però l'atur presenta un comportament més marcat i augmenta més d'un 50% passant del 7,8% de juliol al 16,07% de desembre.

Evolució anual de l'atur. Mancor.
Font: Base de Dades Municipal 2002. Govern de les Illes Balears

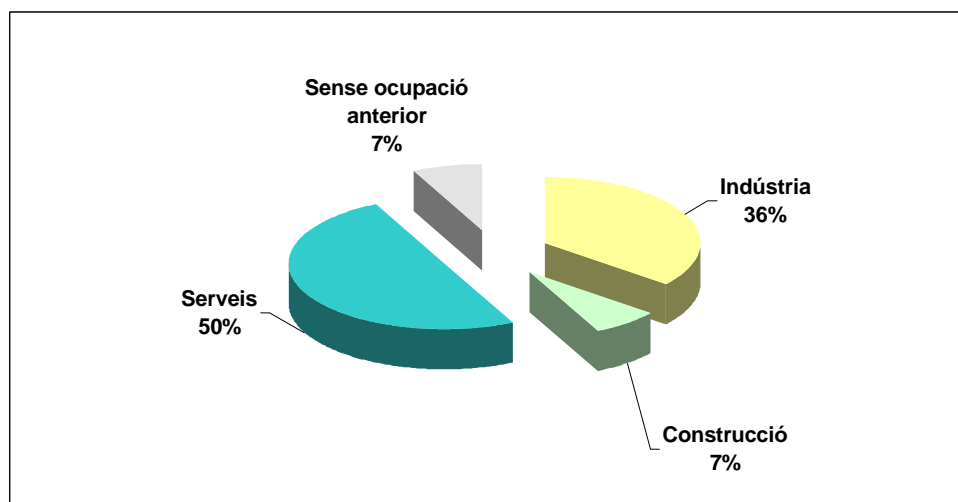
Si observam les dades d'atur durant tot l'any, es pot observar que Mancor presenta un comportament típic, hi ha una estacionalitat marcada hivern/estiu. Els màxims de desocupació es produeixen a l'hivern, al mes de desembre i els mínims els mesos d'estiu. Això implica que tanmateix Mancor no sigui un nucli especialitzat en activitats turístiques, el seu cicle econòmic segueix en certa manera les pautes de l'economia balear.

Evolució interanual de l'atur. Mancor.
Font: Base de Dades Municipal 2002. Govern de les Illes Balears

Les dades d'atur dels darrers 6 anys mostren una clara tendència a la disminució del nombre absolut de desocupats, fruit del creixement econòmic de finals dels 90, fins el punt de reduir l'atur un 56%.

Com mostra el següent gràfic, la major part de l'atur es registra al sector serveis, el que té una estructura laboral més feble i més sensible a l'estacionalitat econòmica de les Balears.

Atur registrat per sectors d'ocupació. Mancor. Any 2001.
Font: Base de Dades Municipal 2001

6.3 Habitatge

L'anàlisi de l'evolució de l'habitatge és prioritària per l'estudi dels aspectes socioeconòmics de Mancor, sobretot en una conjuntura on el creixement econòmic s'ha bassat en el desenvolupament de la construcció. Ademés, la poca especialització turística de la zona del Raiguer i les mesures restrictives a l'edificació de places turístiques surgides durant els anys 90, fan de l'edificació d'habitatges la principal activitat de les constructores.

Aquest procés fa de l'habitatge el principal element modificador del territori, amb una forta influència en la dinàmica socioeconòmica; és unes de les principals fonts de creació de feina al sector secundari, el gran increment dels preus el converteix en la principal despesa de les llars i famílies i, ademés, al Raiguer és un clar indicador dels canvis de l'estructura residencial, amb l'aparició de la residència secundària i l'expansió de la funció residencial de la ciutat de Palma a diferents municipis del Raiguer.

Totes les dades referides a l'habitatge han estat agafades del *Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears* de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport, publicat al desembre de 2001. Les dades de població corresponen a la *Base de Dades Municipal de 2002*, del Govern de les Illes Balears.

A l'any 2001 hi havia a Mancor 366 llars, amb aquesta dada i la població resident al mateix any (924), podem calcular el nombre de persones que formen cada llar, en el cas de Mancor hi ha 2,52 persones per llar, dada inferior a la mitjana del Raiguer, que és de 2,92.

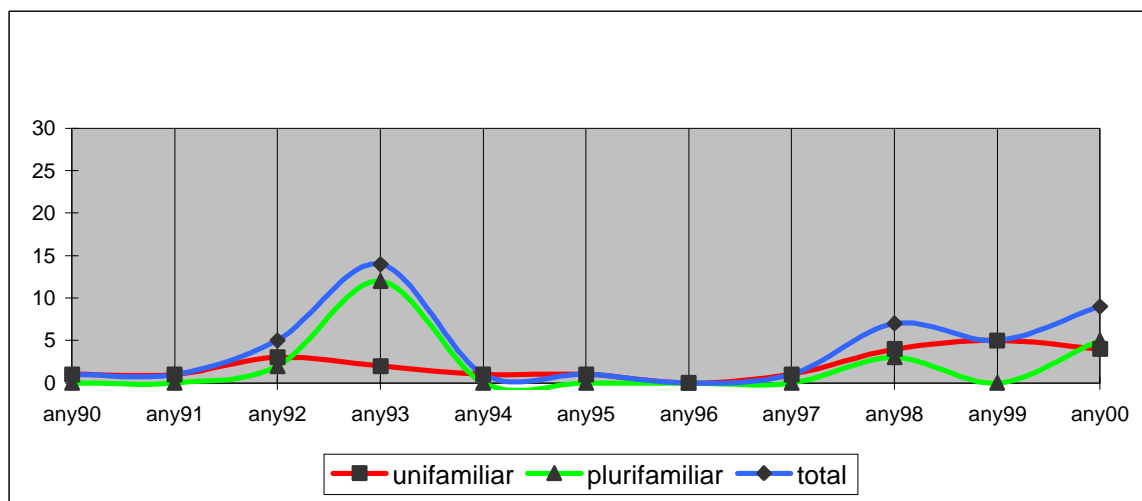
6.3.1. Evolució visats, reformes, llicències municipals

Seguidament podem fer una anàlisi de l'evolució dels habitatges visats pel Col·legi d'Arquitectes de Balears a Mancor els darrers 10 anys.

	Any90	any91	any92	any93	any94	any95	any96	any97	any98	any99	any00
unifamiliar	1	1	3	2	1	1	0	1	4	5	4
plurifamiliar	0	0	2	12	0	0	0	0	3	0	5
total	1	1	5	14	1	1	0	1	7	5	9

Nombre d'habitatges visats a Mancor segons la seva tipologia (1990-2000).

Font : Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears. Desembre 2001.

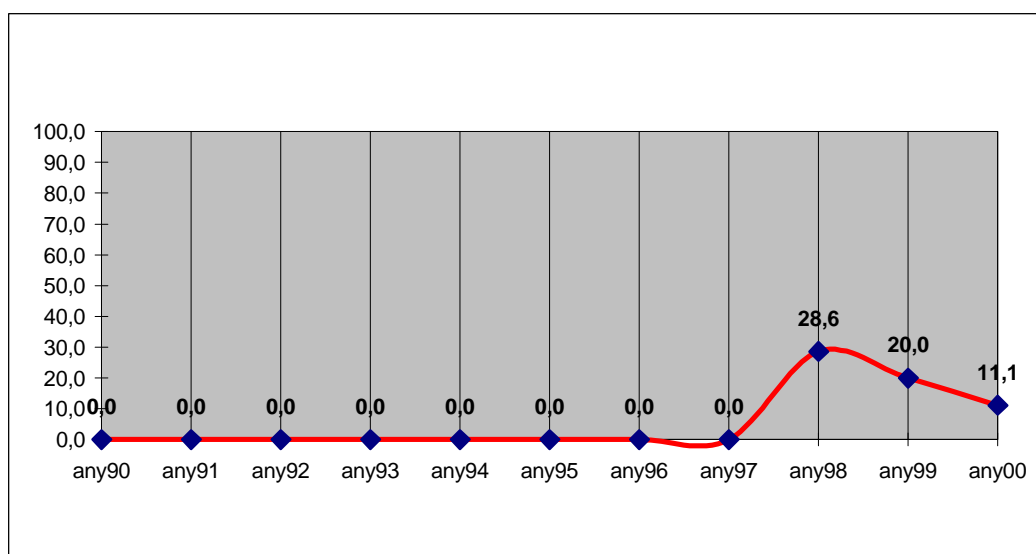

Evolució dels habitatges visats (1990-2000).

Font: Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears. Desembre 2001

L'evolució de la concessió de visats a Mancor és irregular a la darrera dècada, existeixen etapes on l'activitat constructora és molt baixa o inexistent, com a 1990-1991 i 1994 fins a 1997. L'any 1993 és el de major nombre de visats d'obra, degut a una gran quantitat d'habitatges plurifamiliars. Els darrers anys, entre 1998 i 2000, hi ha altra pujada del nombre de visats, però amb una major participació dels habitatges unifamiliars.

Un aspecte important en el cas de Mancor és que els visats de reforma són poc representatius respecte als visats d'obra nova. Entre 1990 i 1997 no hi ha cap visat de reforma, tan sols a la darrera etapa, entre 1997 i 2000 les reformes participen amb un cert percentatge del total de visats.

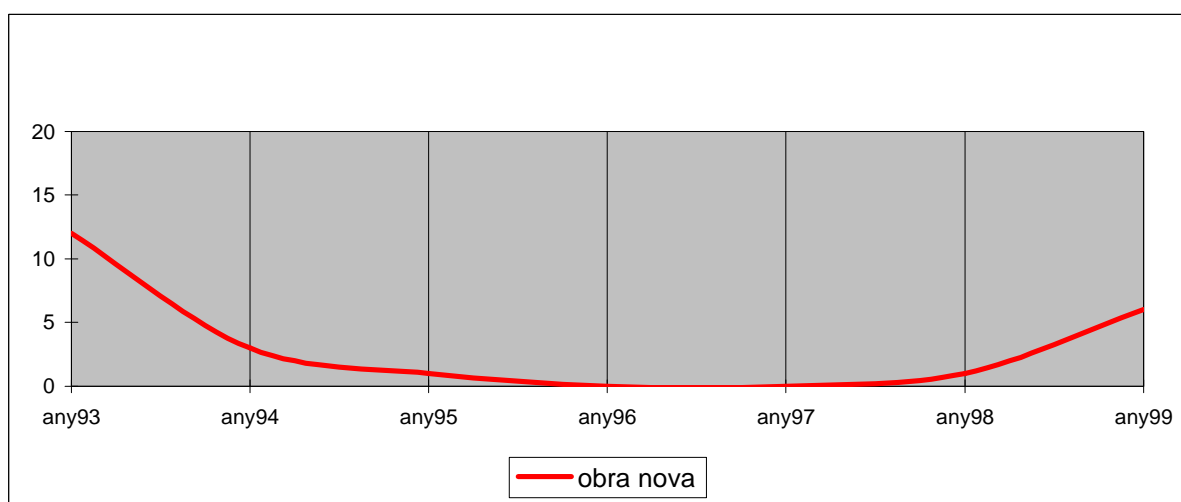

Participació de visats de reforma sobre el total. Mancor (1990-2000).
Font: Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears. Desembre 2001

L'evolució del nombre de llicències otorgades per l'ajuntament és similar a l'evolució dels visats d'obra. Com hem observat anteriorment aquests darrers tenen un comportament irregular, al igual que les llicències, als anys que disposam de dades. És important assenyalar que l'ajuntament no otorga llicències per reforma, respecte a les obres noves. La següent taula mostra aquesta tendència.

	any93	any94	any95	any96	any97	any98	any99
obra nova	12	3	1	0	0	1	6
reforma	0	0	0	0	0	0	0
total	12	3	1	0	0	1	6

Nombre de llicències otorgades anualment per l'ajuntament de Mancor (1993-1999).
Font: Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears. Desembre 2001

Evolució de les llicències otorgades anualment per l'ajuntament de Mancor (1993-1999).

Font: Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears. Desembre 2001

Per últim podem dir que al darrer any s'ha produït un increment en la construcció d'habitatges, superior a la demanda induïda pel creixement de la població. Això s'observa si comparam el nombre d'habitatges nous multiplicat per l'estructura mitjana de la llar de Mancor i l'increment absolut de la població, d'aquesta forma tenim que : la població ha crescut en 10 habitants entre 2000 i 2001, el nombre d'habitatges visats és de 9, que multiplicat per 2,52 persones per llar fa una capacitat de població nova de 22,68, és a dir, 2,26 vegades les necessitats produïdes per l'increment poblacional. Aquest procés implica un augment dels habitatges buits o de segona residència al terme Mancor.

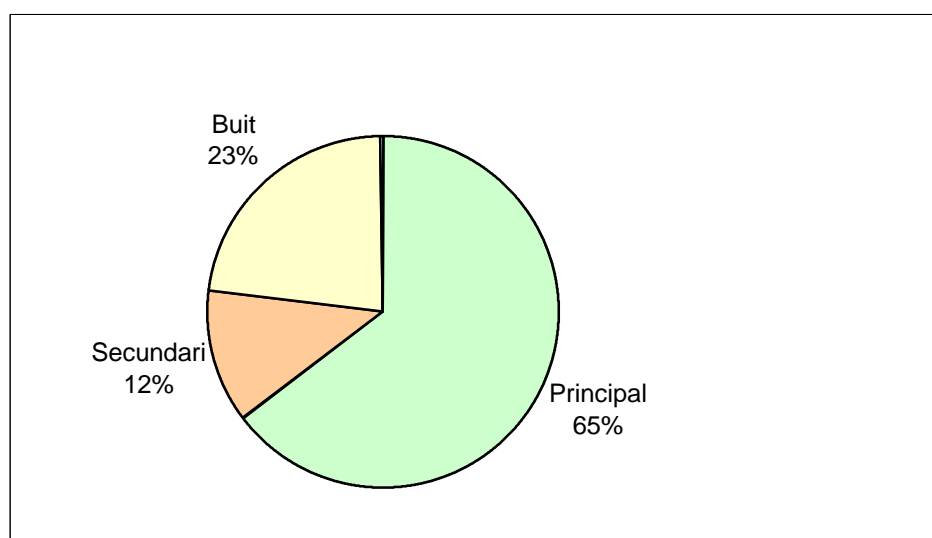
Actualment s'està gestionant la construcció de vivendes de protecció oficial.

6.3.2. Cens d'habitatges i Sòl Vacant

Segons les dades del cens de 2001, avançades al març de 2003, al municipi de Mancor hi ha:

534 habitatges
448 edificis
29 locals

Per la seva banda els habitatges es distribueixen, segons l'ús de la següent manera:

Tipus d'habitatge. Font: Cens 2001

Aquestes dades del padró de 2001 són molt poc fiables pels participants al fòrums; per ells la gran majoria d'habitatges estan ocupats.

Una manera d'observar el potencial de creixement dels nuclis analitzats, és analitzar la quantitat de sòl urbà vacant que hi resta, i segons els paràmetres d'edificació que proposa el planejament vigent es calcula el nombre de places residencials que es poden construir. Aquestes dades han estat agafades de l'Estudi del Sòl Vacant 2000 de SITIBSA.

Sòl	Hectàrees	Habitatges	Places
URBÀ	8.25	303	901

Estudi del sòl vacant de Mancor de la Vall, Any 2000. Font: SITIBSA

Dades de l'Impost de Bens Immobles (IBI)

Segons dades de l'Ajuntament durant l'any 2002 estigueren sotmesos a aquest impost 761 immobles. D'aquests immobles el 94 % són de naturalesa urbana (718) i el 6 % de rústica (43).

6.4 Equipaments i infraestructures

6.4.1 Equipaments

(Vegeu Plànol Informatiu I11)

Serveis educatius

A Mancor hi ha dos centres educatius, una escoles municipal i un col·legi públic. Ambdós estan situats a les proximitats de l'entrada del poble per la carretera d'Inca.

A l'escola municipal hi ha uns cinc nins. Al col·legi s'imparteixen els nivells infantil i primari i té un total de 61 alumnes.

NOM ESCOLA	INFANTIL	PRIMÀRIA	ALUM.	ADREÇA
C.P. MONTAURA	23	38	61	SALVADOR BELTRAN, S/N

Serveis sanitaris

Hi ha un centre sanitari on presten els seus serveis un metge i un infermer. Es localitza a la confluència dels carrers d'Orient i Montaura, al sud del poble. El centre pertany a l'Equip d'Atenció Primària d'Inca que inclou als municipis de Inca, Selva, Escorca i Mancor.

Serveis socials

Hi ha una llar de la tercera edat, la qual es localitza vora el centre sanitari

Serveis d'oci

Hi ha una **casa de cultura**, localitzada al mateix centre que el centre sanitari i la llar de la tercera edat. Al casal de cultura es s'organitzen activitats d'esplai, teatre i cursos diversos.

Hi ha una **biblioteca municipal**, que pertany a la xarxa de biblioteques del Consell de Mallorca. Es localitza al carrer Metge Josep Mateu, nº 5. La biblioteca està oberta els horabaixes (dilluns de 15 a 17 h, de dimarts a dijous de 17 a 19 h, els divendres de 16 a 18 h).

Al mateix edifici es troba una **sala d'exposicions** i un centre parroquial.

Serveis esportius

Els equipaments esportius inclouen camp de futbol, piscina, camp de tennis i bàsquet.

6.4.2 Infraestructures

(Vegeu Plànol Informatiu I10)

Infraestructures de distribució d'aigua.

Al municipi de Mancor existeix una xarxa de distribució d'aigua que arriba a tot el nucli urbà i a part del sòl rústic. Segons l'Enquesta d'infraestructures i equipaments locals elaborada pel Consell Insular, l'estat és regular en la major part de la xarxa.

La xarxa de Mancor es nodreix de la Fint des Prat i de la Font de Biniarroi, especialment a l'hivern, i d'un Pou a son Maga, al terme de Selva. Els majors problemes en quant a proveïment són els talls d'aigua a l'estiu per un deficient funcionament de les bombes del sistema al pou de Son Maga.

Infraestructures de sanejament d'aigua.

La xarxa de clavegueram també es distribueix per tot el nucli urbà i el seu estat és, segons l'Enquesta d'infraestructures i equipaments locals, regular. Les aigües brutes tenen com a destí un col·lector que envia aquestes aigües a la depuradora de Mancor. D'aquesta, surt un emissari que envia els excedents de la depuradora al torrent de Massanella.

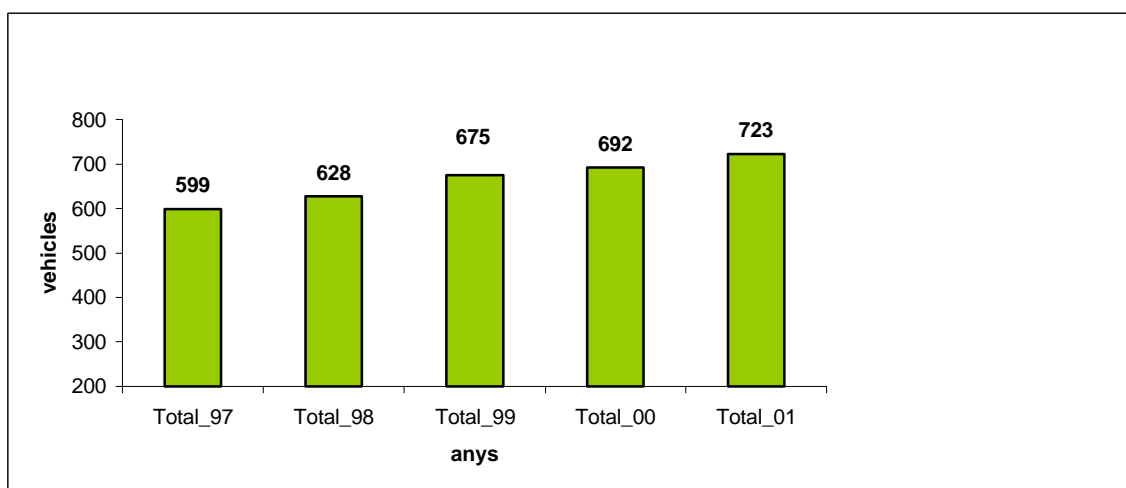
Infraestructures de gestió de l'energia elèctrica.

Per Mancor no passa cap línia elèctrica d'alta tensió.

6.5 Mobilitat i transports

6.5.1 Nombre de vehicles

Dins aquests apartat s'analitza el nombre de vehicles i el seu tipus dins el municipi de Mancor. Les dades han estat agafades de la Base de Dades Municipal 2002 del Govern de les Illes Balears. Aquesta anàlisi és un bon indicador del desenvolupament econòmic, el augment del nombre de vehicles matriculats és senyal de bonança econòmica, además si observam la tipologia de vehicles del municipi veurem com ha afectat el creixement econòmic als diferents sectors d'activitats i a la població.

Evolució del nombre total de vehicles al municipi de Mancor (1997-2001).

Font: Base de Dades Municipal 2002

Creixement interanual de vehicles i turismes				
Mancor	97-98	98-99	99-00	00-01
% turismes	5.26	6.45	3.13	4.36
%vehicles	4.84	7.48	2.51	4.47
Illes Balears				
% turismes	6.12	5.89	3.15	5.02
%vehicles	5.91	5.88	3.55	4.79

Quadre comparatiu del creixement interanual del vehicles i turismes. Mancor i Illes Balears.

Si observam la gràfica i la taula de l'evolució del nombre total de vehicles es veu que hi ha un creixement dels vehicles matriculats entre 1997 i 2001 d'uns 124 vehicles. Això és un indicador de creixement econòmic, que es produeix des de finals dels 90. Les xifres d'augment interanual són molt semblants al conjunt de les Illes Balears. Aquesta similitud també s'observa a la tendència d'aquest creixement. El nombre absolut de vehicles és cada vegada major, però el creixement va disminuint passant d'un 5,26% entre 1997 i 1998 a un 4,36% entre els anys 2000 i 2001.

Al quadre anterior s'han diferenciat els turismes, ja que són el tipus de vehicles més nombrosos i els que més reflexen la incidència del creixement econòmic dins les economies domèstiques, aquestes són el principal mercat d'aquest tipus de vehicles. El quadre mostra que per a les Illes les Balears els turismes tenen un major creixement que el conjunt, sobretot als anys de major creixement. A Mancor hi ha una alternància, entre 1997-1998 i 1999-2000 hi ha un major augment de turismes, entre 1998-1999 i 2000-2001 són els vehicles com camions, tractors i autobusos els que creixen en major mesura.

Habitants per vehicle i turisme				
Mancor	1998	1999	2000	2001
Hab/ vehicles	1.49	1.38	1.32	1.28
Hab/turismes	1.95	1.82	1.73	1.68
Illes Balears				
Hab/ vehicles	1.24	1.21	1.20	1.19
Hab/turismes	1.62	1.58	1.58	1.56

Index de motorització, Mancor i Illes Balears.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Base de Dades Municipal 2002.

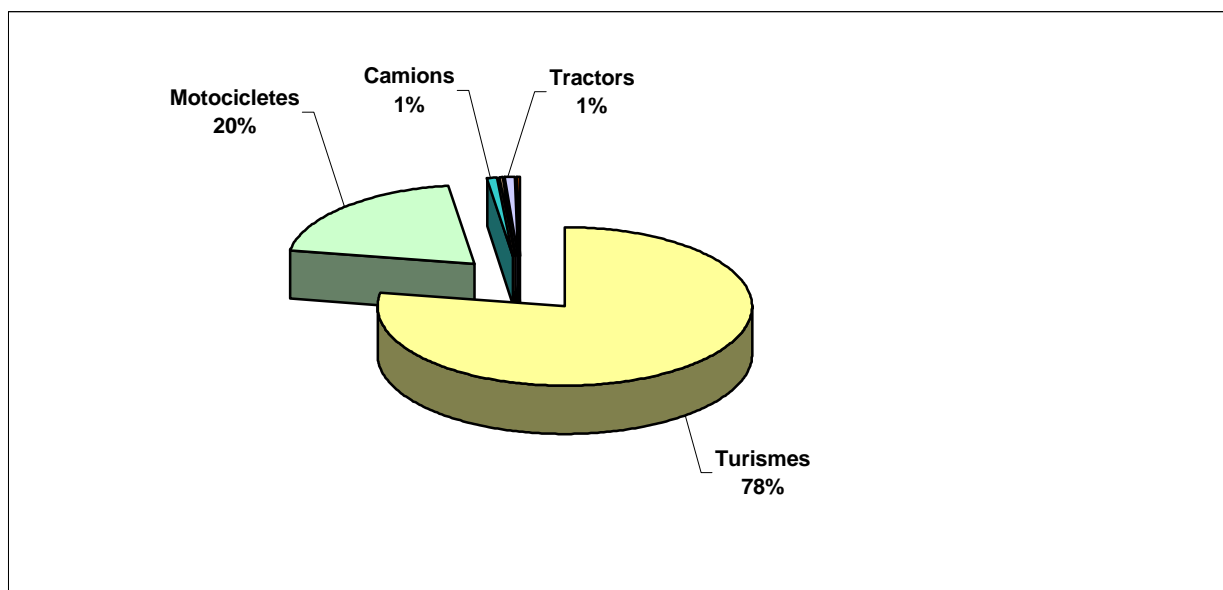
L'anterior anàlisi també es pot realitzar fent la divisió entre el nombre d'habitants i el de vehicles, d'aquesta forma podem veure l'incidència del creixement del parc de vehicles dins la població del terme. En trets generals el creixement dels vehicles ha estat major que el de població, 1,49 habitants per vehicle en 1998 i 1,28 a 2001. Si destriam els turismes es confirma que el augment d'aquests vehicles és molt similar que la resta en el cas de Mancor. Es important remarcar que Mancor té un index de motorització lleugerament inferior al de les Illes Balears, 1,28 front a 1,19 a l'any 2001. Tant Balears com Mancor tenen uns índex de motorització molt elevats. A Mancor això està causat per la necessitat de fer servir transport privat per gairebé totes les activitats.

La tipologia dels vehicles segons l'impost de circulació de l'any 2002, facilitat per l'Ajuntament és la següent:

Tipologia de vehicles 2002						
Total	Turismes	Ciclomotors	Camions	Autobus	Tractors	Remolcs
750	584	150	6	2	6	2

Tipologia de vehicles al terme de Mancor. Font: Ajuntament

L'anàlisi de la tipologia de vehicles mostra una estructura del parc vehicular molt típica de societats desenvolupades, amb un predomini del turismes, és a dir, vehicles de ús comú per a la població. Les motocicletes també es poden incloure dins aquesta tipologia de vehicle, d'ús particular. Els vehicles destinats al desenvolupament de activitats econòmiques són menys nombrosos. Els tractors i altres són poc importants dins el conjunt. L'estructura del parc vehicular de Mancor és molt semblant a la del conjunt de les Illes Balears.

Tipus de vehicles (2002). Font: Ajuntament de Mancor

6.5.2 Infraestructures viàries

Carreteres

A continuació es presenten les carreteres que passen pel municipi de Mancor:

Carretera	Origen-Destí
PMV-211-4	Lloseta- Selva
PMV-211-2	Inca- Mancor

Carreteres al municipi de mancor. Font: elaboració pròpia

La carretera de Mancor a Caimari actualment sofreix molta circulació, per a la qual no està preparada.

6.5.3 Altres aspectes relatius a la mobilitat i els transports

Punts negres de trànsit

Es citen punts negres a la crtra.Inca, l'entrada al poble i la crtra. a Caimari.

Zones amb moderació de la circulació (zones per vianants, bicicletes, etc.):

Hi ha un accés peatonal a la zona poliesportiva i escolar des del carrer de la Creu

Pla de circulació

No hi ha Pla de Circulació. S'han adoptat algunes mesures reguladores com prohibir l'accés al nucli pel carrer de Massanella (a partir del creuer amb el carrer Margalida Sintes) als vehicles amb l'excepció dels autobusos. Al centre del poble hi ha certs problemes de circulació, pel gran nombre de vehicles que hi passen i aparquen pels carrers, així com aquells que no respecten les senyalitzacions..

Aparcaments:

S'està construint un pàrquing públic amb 40 places devora el cementeri. Hi ha un pàrquing per a 14 bicicletes al col·legi públic.

6.5.4 Transport col·lectiu o públic.

Hi ha un servei regular de viatgers per carretera que dona servei al municipi de Mancor. Es tracta de la línia IB-17, que també dona servei als municipis de Lloseta i Selva (Biniamar). Des de Inca es pot connectar amb la línia IB-20 per anar a Palma.

En el cas de la línia IB-17 l'itinerari discorre entre Mancor i Inca, passant per Biniamar i Lloseta. El trajecte de Mancor a Inca és de 5 Km directe i 9 Km si passa per Biniamar i Lloseta.

També hi ha un bus llançadera, que uneix el poble amb el tren d'Inca amb tres viatges el dematí i tres l'horabaixa.

Un 95% dels enquestats no fan servir el transport públic i un 5% milloraria els horaris per tal d'empregar-lo més.

6.5.5 Comportament

D'acord amb l'enquesta, un 40% dels ciutadans tenen 2 cotxes per casa, mentre un 30% té un cotxe. Al 15% hi ha tres o més cotxes i a un 15% de les cases no hi ha cotxes. De les persones que fan feina fora de casa, un 10% fa feina a Mancor mateix. La resta fan feina a altres poblacions del Raiguer (40 %) i Palma (40%). Quant a l'accés a la feina, un 90% es desplaça en cotxe.

D'acord amb l'enquesta, en quant a les compres més habituals, un 25% les fa a Mancor, un 65% a altres poblacions del Raiguer i un 5% a Palma. Els desplaçaments es fan a peu fins a un 30% i un 70% en cotxe o moto. Aquest tipus de compres habituals es fa dues vegades per setmana per un 25% dels enquestats, setmanalment per un 45%, quinzenalment pel 20% i diàriament un 10%.

Autocontenció (%)	Lloc de feina	Escola	Compres habituals
Mancor (població)	10	74	25
Palma	40		5
Altres població del Raiguer	40	26	65
Nord de Mallorca (Alcúdia, Pollença)			
Altres	10		5

Desplaçaments (%)	A la feina	A l'escola	A les compres habituals
A peu	10	58	30
Bicicleta			
Cotxe/moto	90	31	70
Tren			
Bus		11	

6.6 Tensió social

Hi ha preocupació sobre l'atenció a la gent gran i la joventut. Les denúncies són molt escasses i principalment es tracta de petits furts i problemes de tràfic i aparcament.

6.7 Medi social

Participació

L'Ajuntament convoca a les parts interessades per accions o activitats concretes, però no hi ha cap sistema de participació ciutadana estructurat i formal. Actualment batlia s'encarrega de la coordinació de l'Agenda Local 21.

En el moment de fer l'enquesta, un 80% dels enquestats no havien sentit parlar de l'Agenda Local 21. En quant a la voluntat de participació, un 65 % estaria disposat a fer-ho per tal de prendre decisions sobre l municipi.

Associacionisme (2002)

Un 55% dels enquestats no perteneixen a cap tipus d'associació, mentres que de la resta (45%), les associacions més freqüents són les de gent gran (35%) i d'ajuda social (10%).

D'acord amb el registre de la Conselleria de Presidència, a Mancor hi ha 5 d'associacions, de les tipologies que apareixen a la taula següent:

Associacions	Nombre
Pares i mares d'alumnes	1
Tercera edat	1
Esplai	1
Esportives	1
Caça	1
TOTAL	5

Aixa mateix hi ha un Club de Tennis i un altre de Judo.

El GOB té 1 soci a Mancor (2003).

Educació

Les dades no són de la població de Mancor, sino dels centres a Mancor. Cal esperar una coincidència important entre els alumnes de Mancor i les dades dels centres al poble. No hi ha dades d'alumnes d'ESO o Batxillerat per que no hi ha Institut de Secundària al poble, no perque no hi hagi alumnes d'aquest nivell.

	Infantil	Primària	ESO	Batxillerat	Universitat (UIB+UNED)
1999/2000	23	25	Sense dades	Sense dades	20 + 0
2000/2001	22	27	Sense dades	Sense dades	18 + 0

Alumnat a centres de Mancor. Font: IBAE

No hi ha cap centre d'educació ambiental al municipi de Mancor. El més proper és a Cas Amitger a Lluc.

Vulnerabilitat social

La vulnerabilitat social es refereix al processos o a la dinàmica que pot conduir, tot i que no necessàriament, a l'exclusió de l'esquemaproductiu i social. A L'Espai Social de l'Exclusió a les Balears (Carbonero,M.A.; Horrach,A.; Mascaró,P. i J.Santiago, 2001. Estudis Socials i Econòmics "Sa Nostra" nº7) es presenta una anàlisi de la vulnerabilitat social a les Balears. Entre d'altres coses s'assigna a tots els municipi de Balears uns indicadors de vulnerabilitat. L'explicació d'aquests indicadors escapa als objectius i dimensions d'aquesta Memòria i les dades són antigues en molt de casos, però cal presentar els indicadors corresponents al municipi de Mancor.

Indicador	Valor Mancor	Explicació
Carències a l'habitatge (1991). Mitjana balear: 7,63%.	8,70	Percentatge d'habitatges amb mancances bàsiques (urinari, aigua corrent i electricitat), estat ruïnós o deficient, manca d'aigua calenta i telèfon.
Precarietat laboral (1999). Mitjana balear: 51,3%	14,72	Indicador definit a partir de l'atur i l'eventualitat de la feina.
Manca d'estudis. Mitjana balear: 31,35.	25.62	Percentatge d'adults sense estudis secundaris o equivalents.
Aïllament d e les persones grans (1996). Mitjana balear: 5,39.	13.73	Llars formades per persones de setanta-cinc o més anys que viuen soles.
Taxa d'empresonament (1994). Taxa balear: 3,97 per mil habitants.	0	Població carcerària per mil habitants.

Serveis socials

Hi ha una llar de la tercera edat, la qual es localitza vora el centre sanitari. Existeix un local habilitat per a serveis socials. Els serveis de la treballadora social són a càrrec de la Mancomunitat del Raiguer.

Solidaritat

L'Ajuntament de Mancor, com la resta de municipis de Mallorca, aporta recursos al Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.

Cultura

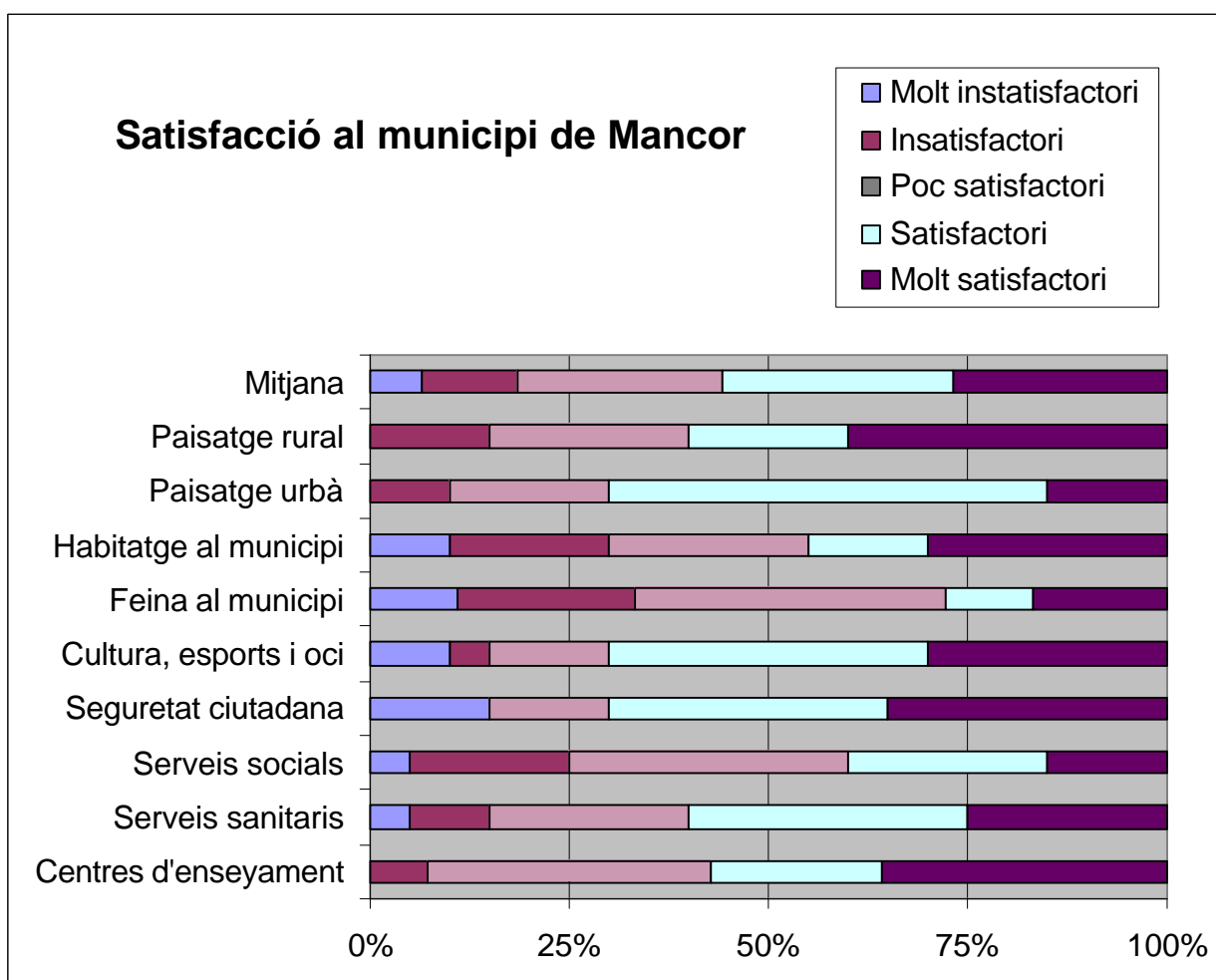
A Mancor hi trobam els equipaments bàsics per a activitats culturals. El Casal de Cultura concentra gran part dels serveis i equipaments culturals i d'oci. Al casal de cultura s'organitzen activitats d'esplai, teatre i cursets diversos i s'ofereixen diferents espais de reunió i per a seu d'entitats i associacions. Tots aquests centres promouen diverses activitats en els camps musical, formatius, cultural i artístic.

Hi ha una revista local trimestral, Montaura, que va pel número 62 i recull amb detall tots els esdeveniments polítics, socials, culturals i esportius que tenen lloc al municipi.

Enquesta de satisfacció

En l'enquesta realitzada per aquesta Agenda Local 21 s'ha qüestionat el grau de satisfacció dels enquestats sobre el següents temes: centres d'ensenyament, serveis socials (atenció a la gent gran, marginats,...), els serveis sanitaris, la seguretat ciutadana, la cultura, esports i oci, la feina al municipi, l'habitatge al municipi, el paisatge urbà i el paisatge rural.

Els resultats són els següents:

Com ja hem indicat prèviament, l'enquesta realitzada expressament per l'estudi de Diagnosi de l'Agenda Local 21 del municipi de Mancor s'ha fet a finals de 2002 i inicis de 2003. El nombre d'enquestes realitzat ha estat de 20 amb el perfil indicat a l'inici d'aquesta Prediagnosi. Aquest volum d'enquesta és el 2 % d'habitants censats al municipi.

Hi ha una satisfacció important en qüestions de serveis sanitaris, seguretat ciutadana, cultura, esports i oci, ensenyament, i paisatge rural i urbà: més d'un 50% es declara satisfet en aquests temes. La satisfacció ja no és tan generalitzada als temes feina al municipi, habitatge i serveis socials, en què la satisfacció no arriba al 40%. El major grau d'insatisfacció apareix a l'apartat de feina al municipi, en que la satisfacció no supera el 30% dels enquestats. Aquesta resposta

reflecteix una possible insatisfacció en la qualitat de la feina i, especialment, el fet de que una gran majoria de ciutadans han de fer feina fora d'Mancor.

7.- MEDI AMBIENT

7. MEDI AMBIENT

7.1 Aigua

Al municipi de Mancor existeix una xarxa de distribució d'aigua que arriba a tot el nucli urbà i a part del sòl rústic. Segons l'Enquesta d'infraestructures i equipaments locals elaborada pel Consell Insular, l'estat és regular en la major part de la xarxa.

La xarxa de Mancor es nodreix de la Font des Prat i de la Font de Biniarroi, especialment a l'hivern, i d'un Pou a son Maga, al terme de Selva. L'aigua es conduïda fins a un depòsit situat a Santa Llucia. D'allà es distribueix la xarxa que recorre tot el nucli urbà i els principals camins propers. Els majors problemes en quant a proveïment són els talls d'aigua a l'estiu per un deficient funcionament de les bombes del sistema al pou de Son Maga. Hi ha un conveni amb el municipi de Selva per tal de rebre aigua dels seus pous a l'estiu (a la zona de Son Maga), mentre que Mancor pot subministrar aigua sobrant a l'hivern.

7.1.1 Consum d'aigua

L'aigua consumida al municipi prové de dues fonts: la font de Biniarroi i la font des Prat. També hi ha un pou a la possessió de Son Maga, al terme de Selva, que subministra la major quantitat d'aigua a l'estiu.

A continuació es presenten les dades de consum d'aigua del municipi de Mancor.

	Litres d'aigua extreta	Població	Litres d'aigua extreta per hab / dia
2000	115.200.000	914	345,3
2001	116.800.000	924	346,3
2002	118.115.000	943	343,2

Dotació (litres) del municipi de Mancor.

La dotació d'aigua per habitant és de 343 l/hab/dia, una dada molt elevada si la comparam amb els 217 l/hab/dia que correspon a la dotació mitjana dels municipis no turístics de Mallorca. S'ha de tenir en compte que es tracta d'aigua introduïda a la xarxa i no de consum directe.

A l'informe sobre extracció i consum d'aigua per municipis de la Junta d'Aigües (corresponent a 1998) s'establia un percentatge de pèrdues del 30 %.

Les dades de consum d'aigua són les següents:

Any	Consum (m ³)
2000	37.216
2001	38.980
2002	41.869

Aigua Facturada (2000-2002). Font: Ajuntament

El volum facturat correspon només als habitatges. A més a més, hi ha piscina, camp de futbol, poliesportiu, Casal de Cultura, escoles, guarderia, consulta metge, Ajuntament, biblioteca, i Oratori de Santa Llúcia, que no estan controlats.

Per trimestres la distribució de l'any 2002 fou la següent:

Trimestre	Consum (m ³)
I	10.904
II	11.117
III	10.627
IV	9.221
TOTAL	41.869

Consum d'aigua durant l'any 2002

Això ens dona un consum de 115 litres per habitant i dia, que és molt baix en comparació amb altres xarxes i amb la quantitat extreta, exposada anteriorment. En conseqüència, cal revisar les dades més actuals per, què no són coherents les dades de consum, amb les dades de aigua extreta.

Un 75% dels enquestats declara fer servir qualche mesura d'estalvi d'aigua. D'aquestes mesures la més comuna (75%) és el comportament, mentres que un 20% declara tenir mecanismes d'estalvi als grifons i vàters, un 15% declara fer servir electrodomèstics de baix consum, un 5% rega per goteig i 20 fa servir altres mesures.

7.1.2 Qualitat de l'aigua servida

La potabilitat de l'aigua es mesura en base al Reial Decret 1138/1990. Els resultats de l'anàlisi realitzat el juny de 2001 foren els següents:

	RESULTAT	Límits admissibles
Coliformes totals (u.f.c./100 ml)	0	10
Coliformes fecals (u.f.c./100 ml)	0	0
Clor residual (mg/l Cl ₂)	0,2	-
Amoni (mg/l NH ₄)	n.d.	0,5
Nitrits (mg/l NO ₂)	n.d.	0,1
Conductivitat a 25 ° C (microS/cm)	783	-
Clorurs (mg/l Cl ⁻)	<200	-
Nitrats (mg/l NO ₃ ⁻)	2	50
PH	7,76	6,5-9,5
Olor	Inodora	Inodora
Color	Incolora	Incolora
Terbolesa	Transparent	Transparent
Sals totals dissoltes (g/l)	0,49	1,5

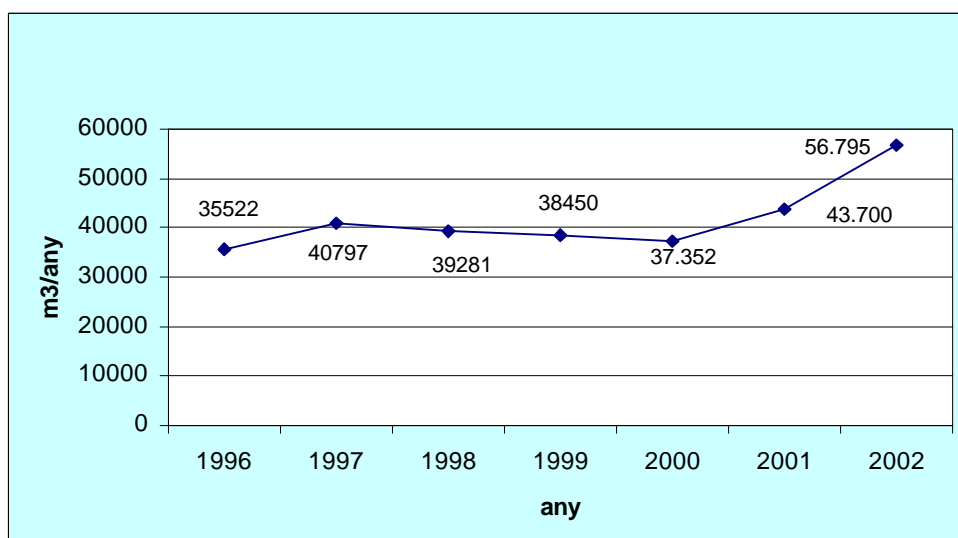
Anàlisi aigua de la xarxa de Mancor (2001)

7.2 Aigües depurades

Sanejament i depuració

La xarxa de clavegueram també es distribueix per tot el nucli urbà i el seu estat és, segons l'Enquesta d'infraestructures i equipaments locals, regular. Les aigües brutes tenen com a destí un col·lector que envia aquestes aigües a la depuradora de Mancor. D'aquesta, surt un emissari que envia els excedents de la depuradora al torrent de Massanella.

S'han agafat els cabals d'aigua sanejats del EDAR (Estació Depuradora d'Aigües Residuals) de Mancor, gestionada per l'IBASAN (Institut Balear de Sanejament) i s'ha realitzat el seguiment des de 1993 fins a 2002. Aquesta evolució s'observa a la taula següent:

Evolució del volum d'aigua depurada (1996-2002). Font: El Tercer Boom. IBASAN

En el cas de la depuradora de Mancor, s'observa com no hi ha cap any on s'hagi sobrepassat la seva capacitat i ni tans sols que s'hagi arribat al 70% del volum d'aigua que podria depurar l'EDAR de Mancor (86.000 m³/any).

Les característiques de la depuradora de Mancor es detallen a la següent taula:

Característica	Valor
Localització	Camí depuradora
Any de construcció	1995
Habitants equivalents	1200
Dotació (litres / habitant / dia)	200
Cabal mensual (m³ / mes)	7.200
Cabal anual (m³/any)	86.400
Tractament	Secundari
Vertit	Torrent

Característiques depuradora de Mancor. Font: IBASAN

Depuradora	Aigües depurades Cabal: m ³ /any	Habitants Mancor	Volum aigua depurada anual / població (m ³ /hab-any)
2000	37.352	914	40,86
2001	43.700	924	47,29
2002	56.795	997 (2003)	56,96

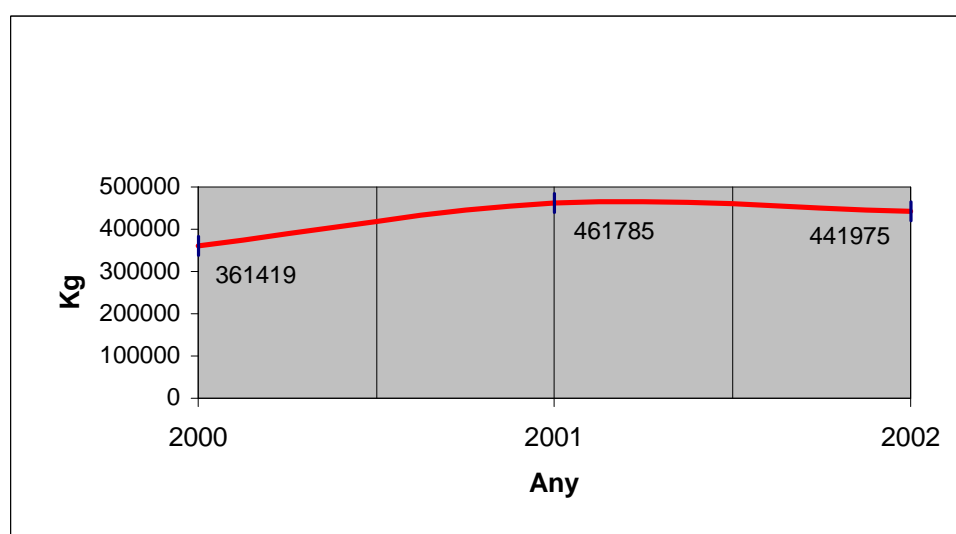
S'està produint un increment molt important d'aigua depurada.

7.3 Residus

7.3.1 Residus sòlids urbans

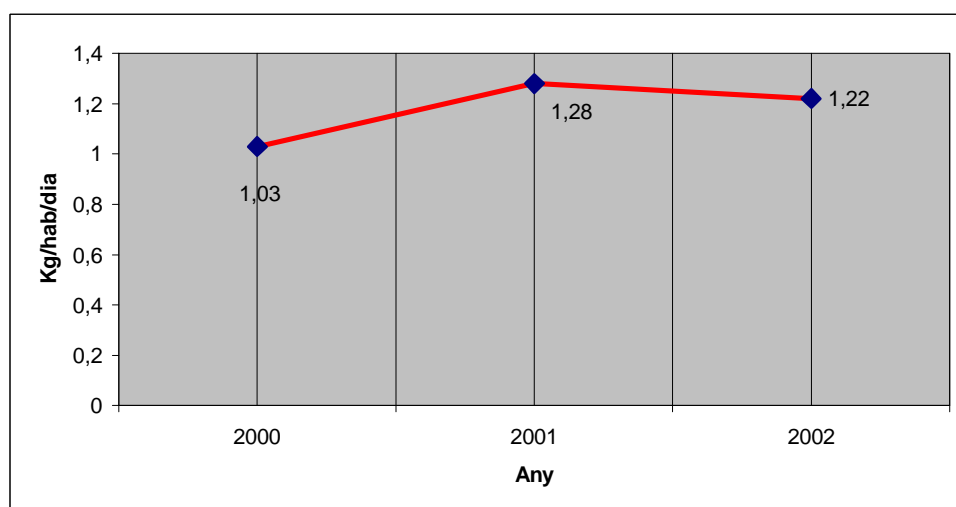
A continuació es presenten les dades de producció de Residus sòlids urbans al municipi de Mancor. Aquestes dades han estat facilitades per la Mancomunitat del Raiguer que és l'organisme encarregat de la gestió i la recollida d'aquest tipus de residus.

La gràfica següent presenta l'evolució de la producció de RSU de Mancor des de 2000 a 2002. S'observa un increment des del 2000 a 2001 en un 27,79%, però aquesta tendència canvia radicalment des del 2001 al 2002 ja que la producció de residus disminueix, encara que tan sols en un 4,20 %.

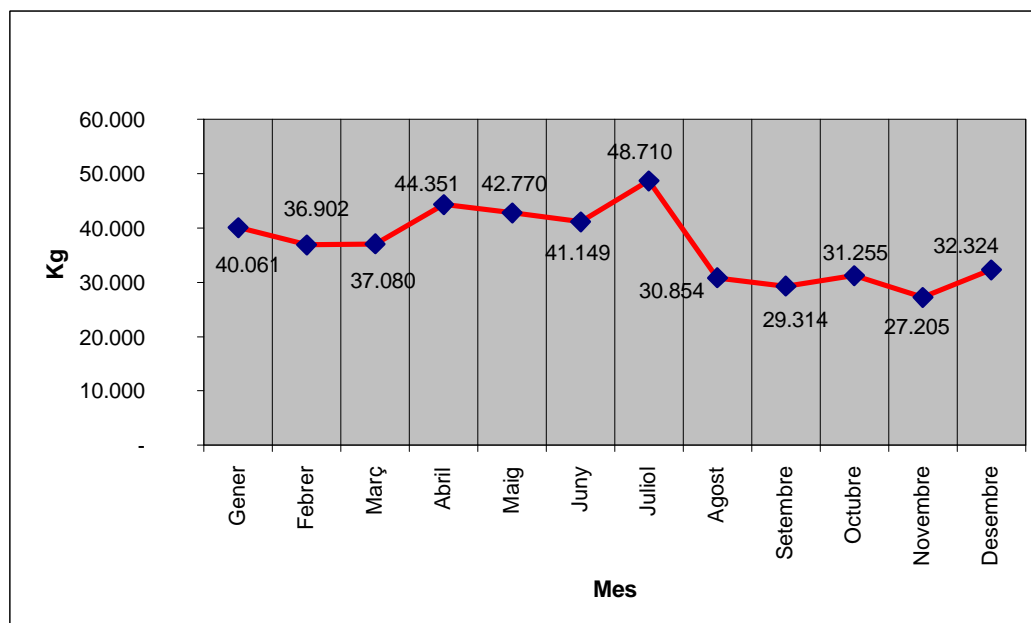
Evolució de la producció de RSU de Mancor. 2000-02. Font: Mancomunitat del Raiguer

Aquesta mateixa tendència d'augment de producció de RSU des del 2000 al 2001 i de descens de 2001 a 2002 coincideix amb la tendència que s'ha produït en la producció de RSU per habitant i dia.

Evolució de la producció de RSU per habitant i dia. 2000-02. Font: Mancomunitat del Raiguer

Analitzant les dades del darrer any (2002), s'observa una oscil·lació en la producció de RSU amb uns màxims bastant important al mes de juliol (48.710 kg) i un mínim al mes de novembre (27.205 kg)

Evolució de la producció de RSU a Mancor durant l'any 2002. Font: Mancomunitat del Raiguer

Contenidors i recollida

Tipus de residus	Unitats
domiciliaris	16
paper	5
vidre	5
plàstic	4
llaunes	2
piles	1

Número de contenidors segons tipus de residus (Segons Ajuntament i visita de camp 24/1/03)

Els contenidors es localitzen a les zones exteriors del nucli urbà (entrada carretera Inca, entrada carretera Selva, centre de salut).

Gestió i tractament dels residus

De la gestió dels residus s'encarrega la Mancomunitat del Raiguer i la empresa concessionària és FCC. Els residus urbans són transportats a la estació de transferència nº 3 (ET-3 Binissalem) i d'allà són conduïts a la incineradora de Son Reus.

Neteja viària

No existeix servei de neteja viària; cada veí ha de cuidar la neteja del seu tram de carrer.

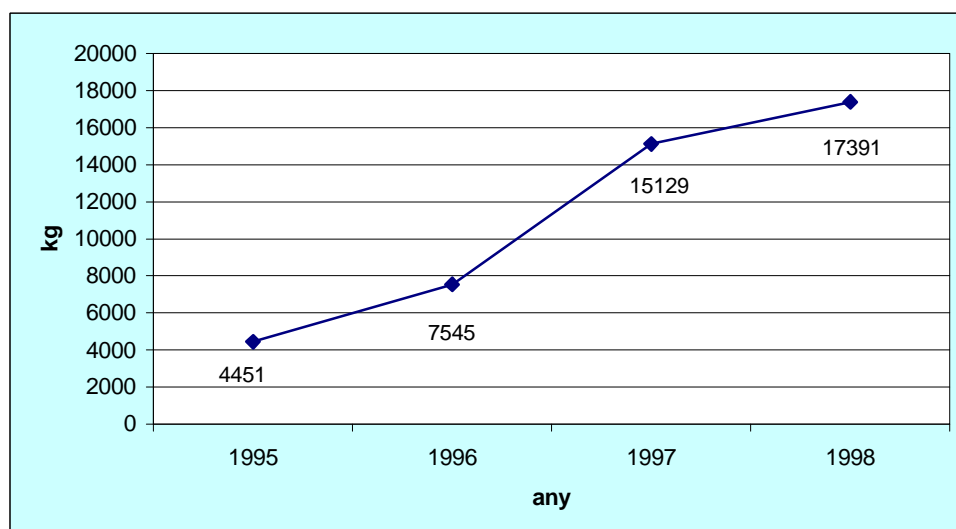

7.3.2 Reciclatge

D'acord amb l'enquesta, un 90% dels enquestats declara que separa els fems, especialment el vidre (85%), el paper (85%) i el plàstic (envasos) (70%). Un 70% declara separar la fracció orgànica: donat que no hi ha recollida selectiva per aquesta fracció, aquesta dada es pot interpretar com que assimilen la fracció orgànica amb la resta de fems o que efectivament separen la part orgànica per fer compost o alimentar animals del corral o granja.

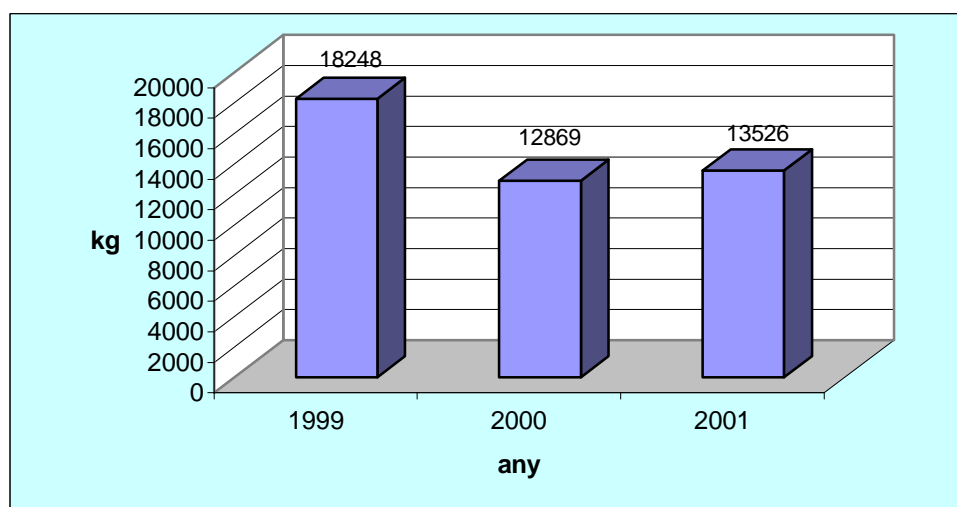
Recollida selectiva de vidre

A la taula presentada a continuació es mostren les dades de recollida selectiva de vidre des de 1995 fins a 1998. Al municipi de Mancor s'observa un increment molt important d'aquest tipus de recollida, especialment durant el període 1996-1997. En total hi ha hagut un increment en la recollida de vidre de 12940 kg des de 1995 a 1998.

Recollida selectiva de vidre(1995-98) Font: El Tercer Boom

Les dades de reciclatge des de 1999 al 2001 han estat facilitades pel Consell Insular de Mallorca i es presenten a continuació. S'observa la fluctuació durant els darrers anys en la recollida de vidre, tot i que la tendència durant el període 2000-2001 reflecteix un lleuger augment del vidre recollit.

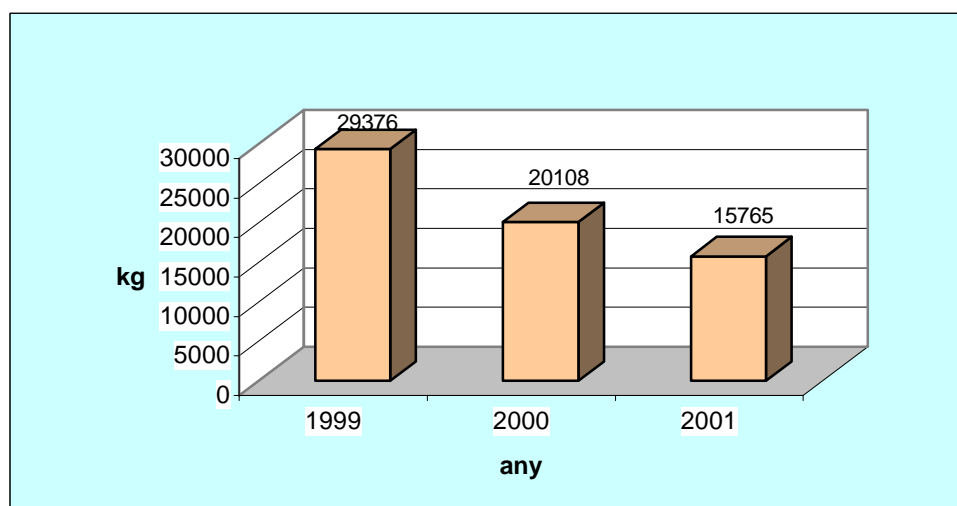

Recollida selectiva de vidre(1999-2001) Font: Consell Insular de Mallorca

Finalment la quantitat de vidre recollit fins a l'agost de 2002 al municipi de Mancor és de 10840 kg.

Recollida selectiva de paper-cartó

La gràfica següent representa l'evolució de la recollida selectiva de papercartó al municipi de Consell des de 1999 fins al 2001. Aquestes dades han estat facilitades pel Consell Insular de Mallorca. S'observa l'important descens en la recollida de paper-cartó des del 1999.

Recollida selectiva de paper-cartó (1999-2001). Font: Consell Insular de Mallorca

Finalment la darrera dada de recollida selectiva és de l'agost del 2002 amb 9673 kg recollits.

Cal assenyalar, que les dades de les fraccions segregades (vidre, paper-cartró, envasos) de l'any 2001 s'han obtingut amb un mètode diferent als anys anteriors; en conseqüència, les diferències poden ser degudes a les diferències del mètode. Cal registrar l'evolució dels propers anys per tal de fer una anàlisi més ajustada a la realitat.

7.3.3 Residus Especials i Peril·losos.

A Mancor no hi ha cap empresa registrada com a petita productora de residus peril·losos (olis, bateries, disolvents,...). És evident que hi ha activitats empresarials que generen residus peril·losos, però no estan registrades i cal sospitar que gran part d'aquests residus no es gestionen adequadament. Conseqüentment no es coneixen les dades de generació de residus peril·losos.

Totes les empreses que produeixen residus peril·losos s'han de donar d'alta del Registre de Petits Productors de Residus Peril·losos i els han de lliurar a gestors autoritzats. Pràcticament totes les empreses generen un tipus o un altre de residus peril·losos i per això aquesta dada dóna una bona idea del grau de compliment d'aquesta exigència i qüestiona el destí de la majoria de residus peril·losos que generen. La norma també afecta a organitzacions no empresarials.

A Mancor hi ha fabricació de calçat que fa servir coles i altres substàncies peril·loses, que s'eliminen sense control.

Manquen dades d'altres tipus de residus: agraris, de construcció i demolició, fangs de depuradora,...

7.4 Energia

L'estimació del consum energètic total a Mancor (en tones equivalents de petroli, TEP) i la taxa per habitant i any es presenta a la següent taula.

ENERGIA CONSUMIDA en TEP	2001	2002
Energia elèctrica (pèrdues)	41,31	34,87
Energia elèctrica (consum municipal)	159,79	188,68
Energia elèctrica consumida en TEP a Mancor	201,10	223,56
TEP energia elèctrica/ habitant i any	0,22	0,22
Gasos líquids del petroli	93,32	100,04
Productes petrolers lleugers per a calefacció i altres	146,75	171,83
Productes petrolers lleugers per a transport terrestre	630,28	640,50
Energies renovables	0,00	0,55
Energia total consumida en TEP a Mancor	1.071,45	1.136,47
Habitants	924	997
TEP energia total/ habitant i any	1,16	1,14

Hi ha una dependència quasi absoluta dels combustibles fòssils i dels derivats líquids del petroli.

Els majors usos d'energia són l'elèctrica i, sobre tot, el transport, seguits de la calefacció i altres usos directes del gas-oil.

La central tèrmica d'Es Murterar genera l'energia a partir del carbó i la de Son Reus a partir del gas-oil. D'acord amb les estimacions, només un 0,048 % de tota l'energia consumida a Mancor és renovable.

També cal dir que, tot i que les dades mostren una certa estabilització de l'any 2001 al 2002, aquesta és conjuntural. Des de fa molts d'anys hi ha un constant i fort increment del consum d'energia a les Balears i aquesta estabilització a l'any 2002 és un fenomen excepcional, segurament degut a la ralentització econòmica.

El mètode de càlcul del consum energètic del municipi i per cada tipus d'energia expressat en tones equivalents de petroli (TEP) per habitant i any ha estat el següent:

En primer lloc s'estima el consum energètic en TEP al municipi. Aquesta estimació es fa diferent segons l'origen de l'energia:

- Energia elèctrica. Es multipliquen els kWh per 0.000086 per obtenir les tones equivalents de petroli (TEP). La informació per cada municipi s'obté directament en kWh de GESA. Cal afegir les pèrdues d'energia, que s'estimen amb la proporció d'habitants de Mancor respecte a les pèrdues assignades a tota Mallorca.
- Gasos líquids del petroli (GLP: butà, propà no canalitzat). Les dades en TEP s'obtenen de les Estadístiques Energètiques de la Direcció General d'Energia. El valor s'estima amb la proporció d'habitants de Mancor respecte al valor assignat a tota Mallorca.
- Productes petrolers lleugers per a calefacció i altres (gasoil de calefacció, sobre tot). Les dades en TEP s'obtenen de les Estadístiques Energètiques de la Direcció General d'Energia. El valor s'estima amb la proporció d'habitants de Mancor respecte al valor assignat a tota Mallorca.
- Productes petrolers lleugers per a transport terrestre (gas-oil i benzina per a transport). Les dades en TEP s'obtenen de les Estadístiques Energètiques de la Direcció General d'Energia. El valor s'estima amb la proporció de vehicles de Mancor respecte al valor assignat a tota Mallorca.
- Energies renovables. Les dades, potència instal·lada en W, s'obtenen de la Direcció General d'Energia. La potència es divideix per 9.000 per obtenir una estimació de l'energia elèctrica produïda a les instal·lacions fotovoltaïques i eòlica-fotovoltaïques.

Es fa la suma de TEP i es divideix pel nombre d'habitants del municipi.

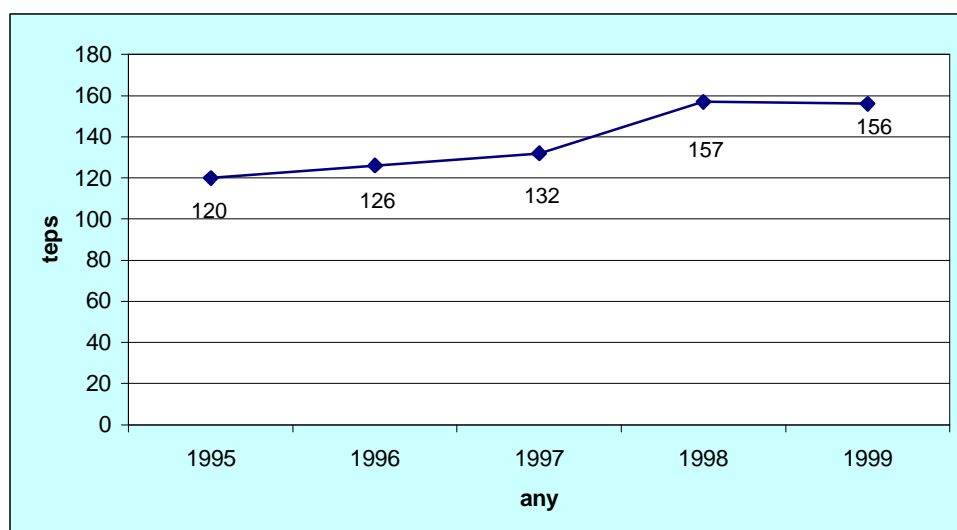
Les dades s'aconsegueixen a Estadístiques Energètiques de la Direcció General d'Energia, GESA, REPSOL, BUTANO, IBAE (dades padró).

Aquestes dades tenen moltes mancances i s'hauria de consensuar un mètode adequat d'aplicació a l'àmbit municipal. Les estimacions aplicades aquí, a partir de la població o dels vehicles, s'han de afinar molt més. A més a més, hi ha altres fonts d'energia que no s'han aplicat per la dificultat de fer una estimació municipal mínimament coherent. Es tracta dels productes següents:

- Querosé. Usat per l'aviació. És molt important, però cal consensuar un mètode d'estimar l'assignació als municipis, especialment els no turístics, com és el que ve al cas.
- Propà o gas canalitzat. No arriba a Mancor.
- Biomassa. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.
- Coc per a indústria. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.
- Fuel oil. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.

7.4.1 Evolució de l'energia elèctrica facturada

A continuació es presenta l'evolució del consum d'electricitat al municipi de Mancor des de 1995 fins al 1999. S'observa un augment progressiu en el consum d'energia elèctrica des de l'any 1995. També cal assenyalar que el consum mitjà des de 1989 fins a 1999 ha sigut de 122 teps.

Evolució de l'energia elèctrica facturada (1995-1999). Font: El Tercer Boom

7.4.2 Consum elèctric per sectors i subsectors econòmics

Segons GESA, el municipi de Mancor va facturar al 2001 un total de 1.887.914 MWh que varen incrementar a 2.193.672 MWh al 2002., el que suposa un augment del 18,07%. Aquesta energia facturada es distribueix segons els subsectors presentats a la taula següent:

ENERGIA FACTURADA POR SUBSECTORES (MWh)			
	2001	2002	%increment
AGRICULTURA I RAMADERIA	27.090	40.859	50,83
IND.TEXTIL,CONF,CUIRO,CALÇAT	31.030	29.768	-4,07
IND.CAUTXÚ, MAT.PLÀSTICS, ALTRES	1.493	3.627	142,93
CONSTRUCCIÓ I OBRES PÚBLIQUES	35.314	102.602	190,54
HOSTELERIA	108.529	142.209	31,03
COMERÇ I SERVEIS	239.992	254.387	6,00
ADMINIST.I ALTRES SERVEIS PÚBLICS	108.999	103.347	-5,19
ENLLUMENAT PÚBLIC	105.157	97.301	-7,47
USOS DOMÈSTICS	1.200.310	1.419.572	18,27

Evolució de l'energia facturada per subsectors al municipi de Mancor. Font: GESA

Així es pot observar com el primer subsector en la facturació d'energia al 2002 és el corresponent als usos domèstics amb 1.419.572 MWh i amb un increment del 18,27% respecte a l'any anterior.

El subsector de comerç i serveis ocupa el segon lloc en energia facturada amb 103.347 MWh al 2002 i produint-se un descens del 7,47% respecte al 2001.

L'hosteleria, amb una facturació d'energia de 142.209 MWh al 2002 ocupa el tercer lloc però cal observar que ha tingut un descens del 17% respecte l'any 2001. L'administració i altres serveis públics ocupa el quart lloc amb 103.347 MWh però hi ha un descens d'energia facturada al 2002 d'un 5,19 respecte l'any anterior. El cinqué i sisé lloc l'ocupa el subsector de

construcció i obres públiques amb 102.602 MWh i el d'enllumenat públic amb 97.301 MWh al 2002 respectivament. Cal destacar l'increment en un 190,54% de l'energia facturada al 2002 respecte al 2001 al subsector de construcció i obres públiques.

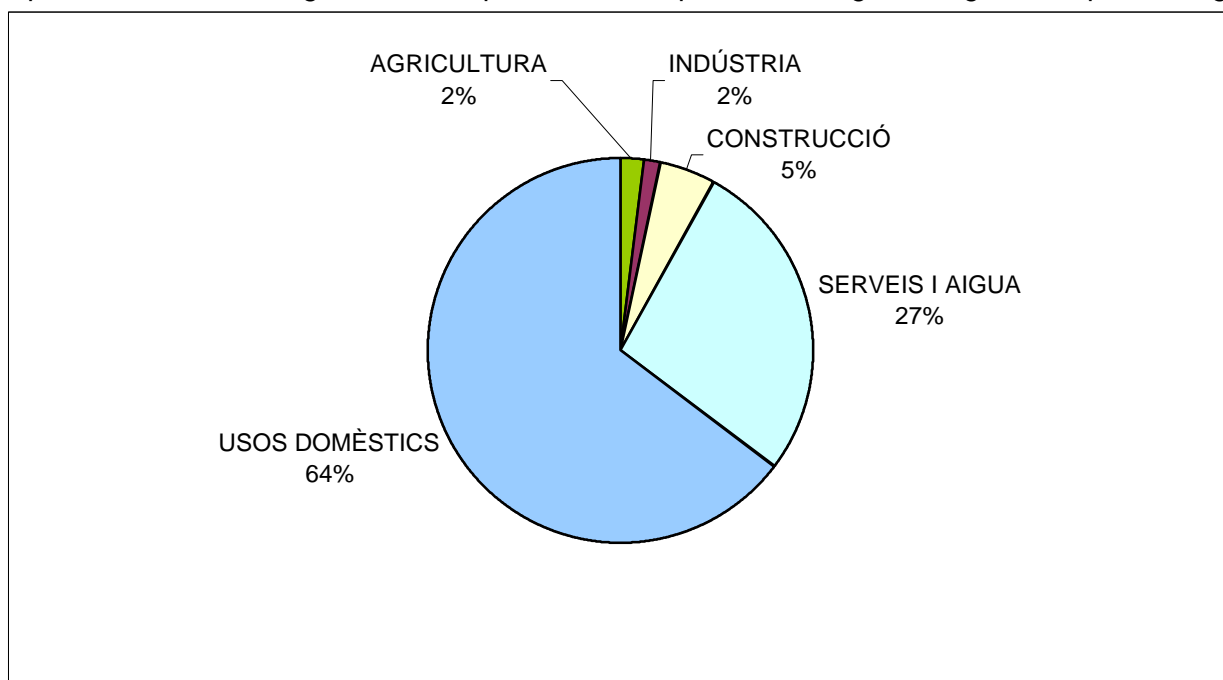
La resta de subsectors tenen una facturació d'energia bastant inferior. Tot i això cal destacar que el subsector de l'agricultura i la ramaderia va tenir al 2002 un augment del 50% de l'energia facturada respecte l'any anterior.

Si la informació de la taula anterior l'agrupam per sectors, observam com la major quantitat d'energia facturada al 2002 correspon al d'usos domèstics amb 1.419.572 MWh . Segueixen els serveis i l'aigua (597.244 MWh), la indústria i construcció (135.997 MWh), la construcció (102.602 MWh,) l'agricultura (40.859 MWh), i finalment el sector de la indústria amb 33.395 MWh.

ENERGIA FACTURADA PER SECTORS (MWh) ANY 2002	
AGRICULTURA	40.859
INDÚSTR.+CONSTR	135.997
INDÚSTRIA	33.395
CONSTRUCCIÓ	102.602
SERVEIS I AIGUA	597.244
USOS DOMÈSTICS	1.419.572

Energia facturada per sectors al municipi de Mancor. Any 2002. Font: GESA

Aquestes dades d'energia facturada per sectors es presenten al gràfic següent en percentatge

Percentatge d'energia facturada per sectors al municipi de Mancor a l'any 2002. Font: GESA

Un 80% dels enquestats declara fer servir qualche mesura d'estalvi d'energia elèctrica. D'aquestes mesures la més comú (80%) és el comportament, mentres que un 45% declara tenir bombetes de baix consum i un 5% electrodomèstics de baix consum..

Presència d'electrodomèstics	Percentatge
Assecador de roba	45
Calefacció elèctrica	40
Cuina elèctrica	10
Forn elèctric	50
Rentavaixelles	25

7.4.3 Energies renovables

A continuació es detallen les dades corresponents a les sol·licituds per a instal·lacions d'energies renovables presentades a la Conselleria de Medi Ambient durant els anys 2000-2002. Les dades han estat subministrades per la mateixa conselleria i es refereixen a subvencions concedides o en tràmit. Per al municipi de Mancor no hi ha cap sol·licitud per a instal·lacions d'energia eòlica ni mixtes (eòlico-fotovoltaïques).

Energia fotovoltaica

Les sol·licituds de subvenció per a les instal·lacions fotovoltaïques en el període 2000-2002 es detallen a continuació indicant la potència de cada instal·lació:

Any	Potència (w)
2002	4950

Sol·licituds de subvenció per a instal·lacions fotovoltaïques.
Font: Conselleria de Medi Ambient

Energia tèrmica

Per a subvenció d'instal·lacions tèrmiques en el període 2000-2002 només hi ha una sol·licitud, de l'any 2002, amb una superfície de 5 m² de col·lectors.

7.5 Emissions atmosfèriques i renou

Ni hi ha cap punt de control atmosfèric a Mancor. Tampoc hi ha dades de contaminació acústica, però es registren queixes.

7.5.1 Activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera (APCA)

En l'annex II del *Decreto 833/1975, de 6 de febrero, por el que se desarrolla la Ley 38/1972, de 22 de diciembre, de protección del ambiente atmosférico* es classifiquen les activitats potencialment contaminadores del medi ambient atmosfèric.

S'estableixen tres grups que són A, B i C (A major potencial contaminador i C menor potencial).

No es podrà instal·lar modificar o ampliar una activitat potencialment contaminadora del medi ambient atmosfèric sense els permisos corresponents. A més es determina que aquestes activitats poden ser inspeccionades una volta a l'any pel ministeri (en el nostre cas per la Conselleria de Medi Ambient) o en cas d'haver una denúncia fonamentada.

Les activitats de tipus A hauran de fer anàlitzes dels seus focus d'emissió cada 15 dies, les de grup B d'acord amb l'autorització donada i les de grup C cada 4 anys. Les activitats contaminadores han d'establir un procediment de comunicació en cas d'emergència a la delegació del ministeri o ajuntament.

Segons la *Orden de 18 de octubre de 1976 (Ministerio de Industria), sobre prevención y corrección de la contaminación atmosférica de origen industria* aquestes empreses que duguin a terme activitats potencialment contaminadores del medi ambient atmosfèric han de presentar el corresponent informe tècnic i han de tenir un llibre de registre d'emissions atmosfèriques obligatori per a totes les activitats qualificades com a contaminants.

A més les instal·lacions catalogades com a contaminadores seran inspeccionades cada dos anys per a les de tipus A, cada 3 anys per a les de tipus B i cada 5 anys per a les de tipus C.

A Mancor no hi ha cap empresa potencialment contaminadora de l'atmosfera segons les dades subministrades per la Conselleria de Medi Ambient. Només cal citar la presència al municipi veí de Lloseta de la cimentera de CEMEX (GRUP A).

Totes les empreses que fan servir calderes d'una certa mida per les seves activitats o instal·lacions s'han de donar d'alta del Registre d'activitats potencialment contaminadores del medi ambient atmosfèric (APCA) i han de fer i lliurar a l'administració anàlisis de control d'emissions i fer un manteniment adequat dels aparells. Moltes empreses haurien d'estar donades d'alta, però, a diferència del Registre de Petits Productors de Residus Perilosos, no són totes, ja que no totes les activitats han de menester aparells d'aquest estil. En qualsevol cas en manquen moltes i per això aquest apartat dona una bona idea del grau de compliment d'aquesta exigència i qüestiona el control de les emissions atmosfèriques al municipi. La norma també afecta a organitzacions no empresarials.

7.5.2 Producció de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle.

Aquesta dada expressa la contribució del municipi a l'efecte hivernacle. Quant a l'efecte hivernacle, el 40% està provocat pel CO₂. A continuació es presenta l'aportació de CO₂ de les estimacions d'energia consumida. Consum energètic del municipi expressat en tones equivalents de petroli (TEP) per habitant i any.

L'aportació de CO₂ parteix de les estimacions d'energia consumida. Hi ha una certa estabilització causada per l'aturada de l'increment energètic de l'any 2001 al 2002.

Aquest càlcul té moltes mancances i s'hauria de consensuar un mètode adequat d'aplicació a l'àmbit municipal. Les estimacions aplicades aquí, a partir del consum energètic, s'han de afinar molt més.

CO₂ EMÈS en Tones	2001	2002
Energia elèctrica	2.116,91	2.433,15
Gasos líquats del petroli	257,04	275,54
Productes petrolífers lleugers per calefacció i altres	411,56	481,89
Productes petrolífers lleugers per transport terrestre	1.767,64	1.796,29
Energies renovables	0,00	0,00
CO₂ EMÈS en Tones a Mancor	4.553,14	4.986,88
Habitants	924	997
CO₂ EMÈS en Tones / habitant i any	4,93	5,00

L'elevat ús de l'energia elèctrica i del transport privat fa augmentar l'emissió de gasos amb efecte hivernacle.

Els majors emissors de contaminants són el sector elèctric (produït a partir de carbó i gas-oil) i el transport, seguits de la calefacció i altres usos directes del gas-oil.

El càlcul d'aquestes dades passa per estimar el Consum Total d'Energia (Capítol 7.4) per tipus d'energia. L'estimació d'emissions de CO₂ es fa diferent segons l'origen de l'energia:

- Energia elèctrica. S'obté el valor d'emissió de CO₂ de GESA i la part corresponent al municipi s'estimen amb la proporció de facturació elèctrica de Mancor respecte a la producció d'energia assignada a tota Mallorca.
- Gasos líquats del petroli (GLP: butà, propà no canalitzat). L'estimació obtenida pel consum energètic total en TEP es multiplica per un factor de conversió (2,75), que dona les tones de CO₂ emeses pel municipi en aquest tipus de generació d'energia.

- Productes petrolífers lleugers per a calefacció i altres (gasoil de calefacció, sobre tot). L'estimació obtenida pel consum energètic total en TEP es multiplica per un factor de conversió (2,80), que dóna les tones de CO₂ emeses pel municipi en aquest tipus de generació d'energia.
- Productes petrolífers lleugers per a transport terrestre (gasoil i benzina per a transport). L'estimació obtenida pel consum energètic total en TEP es multiplica per un factor de conversió (2,80), que dóna les tones de CO₂ emeses pel municipi en aquest tipus de generació d'energia.
- Energies renovables. No emeten CO₂ en produir energia.

Es fa la suma de tones de CO₂ i es divideix pel nombre d'habitants del municipi.

Les dades s'obtenen de les Estadístiques Energètiques de la Direcció General d'Energia, GESA (energia elèctrica per municipi i emissions per illa).

Aquest indicador té moltes mancances i s'hauria de consensuar un mètode adequat d'aplicació a l'àmbit municipal. Les estimacions aplicades aquí, a partir de la població o dels vehicles, s'han de afinar molt més. A més a més, hi ha altres fonts d'energia que no s'han aplicat per la dificultat de fer una estimació municipal mínimament coherent. Es tracta dels productes següents:

- Querosé. Usat per l'aviació. És molt important però cal consensuar un mètode d'estimar l'assignació als municipis, especialment els no turístics, com és el que ve al cas.
- Propà o gas canalitzat. No arriba a Mancor.
- Biomassa. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.
- Coc per indústria. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.
- Fuel oil. Quantitat petita i molt difícil d'assignar a cada municipi sense aprofundir en les dades i l'ús.

8.- ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

8. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

8.1 Descripció de l'organigrama municipal

Les àrees en les quals es divideix la gestió de l'ajuntament (any 2003) es presenten a l'**organigrama polític** següent, detallant especialment els aspectes que afecten a la sostenibilitat del municipi.

- Cultura, Ensenyament i Esplai.
- Urbanisme, Comerç i Transport, encarregat, entre d'altres tasques, de l'ordenació del territori.
- Agricultura, Medi Ambient i Esports.
- Serveis Socials, Sanitat i Festes, encarregat, entre d'altres tasques, dels serveis socials i la sanitat.
- Batlia: Governació, encarregat, entre d'altres tasques, de la **coordinació municipal de l'Agenda Local 21**, potenciar el Fòrum ciutadà i fomentar en general la participació ciutadana.

Les competències sobre **aspectes ambientals** estan repartides sobre tot a les àrees d'Urbanisme, Medi Ambient i Batlia (AL21).

Les **competències de caire social** són controlades per les àrees de Serveis Socials i Sanitat.

Les competències de **promoció econòmica** no estan definides.

La voluntat de l'equip de govern municipal d'avançar cap a la sostenibilitat mitjançant l'aplicació d'una Agenda Local 21 queda palesa amb la dedicació de Batlia. El consistori es va adherir a la **Carta d'Aalborg** el 15 de gener de 2003 i des de setembre del 2002 lidera la realització de la Diagnosi de Sostenibilitat del municipi, amb la col·laboració de la Conselleria de Cooperació Local del Consell de Mallorca i la Mancomunitat del Raiguer.

El **personal municipal** es de 4 persones, dedicats a serveis administratius (2) i serveis generals (1) i biblioteca (1). No hi ha personal tècnic qualificat en matèria de medi ambient.

Els principals serveis relacionats amb el medi ambient són gestionats de la següent forma:

- **Proveïment d'Aigües** . Gestió per part de l'Ajuntament.
- **Xarxa de clavegueram**. Gestió per part de l'Ajuntament.
- **Depuració d'Aigües Residuals**. Mancor té depuradora pròpia. La gestió correspon a l'IBASAN (Empresa pública).
- **Residus**. Gestió privada. L'empresa FCC (Fomento de Construcciones y Contratas) s'encarrega de la recollida de residus i el contracte és mitjançant un conveni de la Mancomunitat del Raiguer i el Consell de Mallorca.
- **Neteja viària** Responsabilitat de cada veí.
- **Parcs i jardins**: Personal propi.
- **Seguretat**. No hi ha policia.

No hi ha gestió ambiental municipal explícita. La gestió ambiental de l'ajuntament i els seus serveis és millorable.

Al municipi regeixen les següents **ordenances**, bàsicament de caràcter fiscal.

1. Ordenança reguladora del servei municipal de subministrament d'aigua potable. Tarifes progressives segons trams de consum d'aigua.
2. Ordenança fiscal reguladora de la taxa de clavegueram
3. Ordenança fiscal de l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres
4. Ordenança fiscal reguladora de la taxa de cementeri municipal
5. Ordenança fiscal reguladora de la taxa per distribució d'aigua
6. Ordenança fiscal reguladora de la taxa per ocupació de terrenys d'ús públic local per taules i cadires amb finalitat lucrativa
7. Ordenança fiscal reguladora de la taxa per ocupació de subsòl, sòl i vol de la via pública.
8. Ordenança fiscal reguladora de la taxa per recollida de fems.
9. Estudi econòmic del preu públic per piscina municipal i instal·lacions esportives
10. Ordenança fiscal reguladora de la taxa per llicència d'obertura d'establiments
11. Ordenança fiscal de l'Impost sobre Bens Immobles

S'està elaborant una Ordenança de gestió de residus urbans i de construcció.

8.2 Pressupost municipal

Els trets principals de la despesa municipal recent en quant a la sostenibilitat del municipi s'expressen a continuació. S'intenta recollir :

- L'increment de les inversions en general.
- Les inversions en diferents funcions d'avanç cap a la sostenibilitat, ordenades en tres grups: qüestions socials, promoció econòmica i medi ambient i serveis.

Qüestions socials: sanitat, educació, cultura, festes, esports i esplai, serveis socials,...

Medi ambient i serveis: residus, neteja, aigua, jardineria i zones verdes, energies renovables, medi natural, educació ambiental, AL21.

Promoció econòmica: mercats, camins,... .

VALOR INDICADOR	2.002	
Euros	Despeses	%
Medi ambient i serveis	No especificat	17,77
Activitats socials	118.799,00	
Promoció econòmica	No especificat	17,77
TOTAL SOSTENIBILITAT	118.799	
TOTAL MUNICIPI	668.586,00	
% Sostenibilitat	17,77	
Inversions reals		
% Inversions		

Despeses de l'Ajuntament de Mancor.

Font: elaboració pròpia a partir dels pressupostos

L'assignació detallada, després d'un estudi detallat dels pressupostos, amb tota seguretat variaria. Les xifres aquí aportades només volen donar una idea de les dimensions dels pressupostos i els percentatges aproximats que es dediquen als grups de despeses que es puguin diferenciar amb facilitat. Manca indentificar correctament molts dels capítols, que queden amagats a les transferències a altres administracions (per exemple el cas dels residus).